

521

GYÓGYSZERÉSZEK

NAPTÁRA

1885. ÉVRE.

Szerkeszti és kiadja:

Schédy Sándor.

Huszonkettedik évfolyam.

Budapest, 1885.

GARAI MÓR

Károly-körút 2. számú ház.

Karácsony-hava Deczember.

Télihó 31 nap.

A hétköznapjú	Kath. és Protest. napjár	Görög-ortos napjár
1. Kedd	Elegius, Nat.	19. Abadíás pr.
2. Szerda	Bibiana, Ar. †	20. Lefej. Gergejy
3. Csütörtök	Xav. Ferenc	21. Bold., assz. av
4. Péntek	Borhála †	22. Filemon
5. Szombat	Szabbas ap. †	23. Amfilók
6. Vasárnap	D. II. Adv. v.	24. F. 28. Katailln
7. Hétfő	Ambros	25. Kelemen y.
8. Kedd	B. assz. fogant.	26. Konrád. Alip.
9. Szerda	Leokad. sz.	27. Pers. Jakab
10. Csütörtök	Judit, Melkiád	28. Uj István
11. Péntek	Damáz	29. Paramon
12. Szombat	Maxentius	30. Andráss ap.
13. Vasárnap	D. III. Adv. v.	1. Decz. F. 29
14. Hétfő	Spiridion, Nik.	2. Abakuk pr.
15. Kedd	Ireneus, Valér	3. Szofroniás pr.
16. Szerda	Etel. Kánt †	4. Borhála vt.
17. Csütörtök	Lázár pk.	5. Szababz
18. Péntek	Graczián †	6. Miklós
19. Szombat	Nemezius †	7. Ambros
20. Vasárnap	D. IV. Adv. v.	8. E. 30. Patap
21. Hétfő	Tamás ap.	9. B. Assz. fog.
22. Kedd	Demeter, Zénó	10. Ménáz. Her.
23. Szerda	Viktoria †	11. Daniel
24. Csütörtök	Ádám és É. †	12. Spiridon
25. Péntek	N. karácsony	13. Eustát. Or.
26. Szombat	István 1. vért.	14. Tiezus, L.
27. Vasárnap	D. János ev.	15. F. 31 Eb., P.
28. Hétfő	Apró szentek	16. Aggé prof.
29. Kedd	Tamás pk.	17. Dániel pr.
30. Szerda	Dávid kir.	18. Sebestyén vt.
31. Csütörtök	Szilveszter	19. Bonifác

Ujhelyt 6-án 2 óra 33 percenkör délután.

Első negyed 13-én 7 óra 38 pkor este.

Utolsó negyed 28-án 1 óra 38 pkor. délután.

Holdtölte 21-én 10 óra 15 percenkör este.

Bélyeg-illetékek.

I. FOKOZAT.

Ez alá tartoznak a hat hónál nem később lejáró váltók; a váltókkal egyenlőknek tartott kereskedői utalványok és kölcsények; végre állam- vagy más hitelpárokra három hónapnál nem hosszabb időre nyilvános hitelintézetek által adott előlegekről szóló kötvények

Maga az I. fokozat a következő:

frtől	frtig	frt	kr.	frtől	frtig	frt	kr.
1	75	—	5	1200	1350	—	90
	75	150	—	10	1350	1500	1
	150	300	—	20	1500	3000	2
	300	450	—	30	3000	4500	3
	450	600	—	40	4500	6000	4
	600	750	—	50	6000	7500	5
	750	900	—	60	7500	9000	6
	900	1050	—	70	9000	10500	7
	1050	1200	—	80	10500	12000	8

s így tovább minden 1500 frttől 1 frttal több; az 1500 frtnál kisebb maradványösszeg teljesnek véendő.

II. FOKOZAT.

alá esnek mindenazon fokozatos békelyeget igénylő okmányok, melyek sem az I., sem a III. fokozat alá nem tartoznak. E fokozat a következő:

frtől	frtig	frt	kr.	frtől	frtig	frt	kr.
1	20	—	7	1200	1600	5	—
	20	40	—	13	1600	2000	6
	40	60	—	19	2000	2400	7
	60	100	—	32	2400	3200	10
	100	200	—	63	3200	4000	12
	200	300	—	94	4000	4800	15
	300	400	1	25	4800	5600	17
	400	800	2	50	5600	6400	20
	800	1200	3	75	6400	7200	22

8000 frton tul minden 400 frt után 1 frtnyi illeték többlet, s a 25 krnyi pótlékkal együtt összesen 1 frt 25 kr. fizetendő; megjegyzetével, miszerint 400 frtnál csekélyebb maradványösszeg teljesnek tekintendő

III. FOKOZAT

alkalmazandó :

1. oly kötyényeknél, melyek előmutatóra szólnak; 2. egyházi- és világi hivatalok vagy oly szolgálati állomások adományozásánál, melyek állandó vagy ismétlődő ügyei teljesítésére vonatkoznak és másneműek, mint a minősök napszámok, cselédek, mesterallegények stb. által szoktak teljesítelni; 3. részvénytársulati szerződéseknel és részvényekre alapított kultársulati szerződéseknel, ha azok tiz évnél továbbra kötöttnek; 4. számlattonnál; 5. igérvény-vásárnál, ha az ügylet tárgya ingó; 6. életjárti szerződésekkel, ha az élejárádék fejében ingók engedtettek által; 7. arlásvetési szerződéseknel, ha az eladtó tárgy ingó; — valamint 8. cseréknél, ha az elcsérült tárgyak ingók; 9. terhes engedményeknél, ha azok tárgyat más, mint követelések képezik.

E fokozat a következő:

frittol	frtig	frt	kr.	frittol	frtig	frt	kr.
1	10	—	7	600	800	5	—
10	20	—	13	800	1000	6	25
20	30	—	19	1000	1200	7	50
30	50	—	32	1200	1600	10	—
50	100	—	63	1600	2000	12	50
100	150	—	94	2000	2300	15	—
150	200	1	25	2400	2800	17	50
200	400	2	50	2800	3200	20	—
400	600	3	75	3200	3600	22	50
				3600	4000	25	—

4000 frtön túl minden 200 frittol 1 frtig illetéktöbblet s a 25 krnyi pótlékkal együtt 1 frt 25 kr. fizetendő; megjegyzéssel, miszerint 200 frt csekélyebb maradvány-összeg teljesnek tekintendő.

Gyógyszer-árszabvány az 1872-ik évben kiadott „Magyar gyógyszerkönyv"-hez s annak 1882-iki függelékehez.

Körrendelet.

150. szám.

VIII a.

Magyar királyi belügyminister.

A gyógyszeráruk változott árviszonyai folytan a gyógyszerek árainak újabb megállapítása vált szükségessé: ennélfogva az egy példányban ide mellékeltek „Gyógyszerárszabvány" bocsátottam között, mely 1884. január hó 15-én lép hatályba.

Erről a törvényhatóságot oly felhívással értesíttem, hogy az orvosi és gyógyszerészeti személyzetet ezen intézkedésről tudósítva arra ügyeljen, — miszerint ezen árszabványnak minden egyes határozata, valamint minden ártétele pontosan megtartassék.

Az orvosi és gyógyszerészeti személyzet pedig egyuttal értesítendő, hogy az új gyógyszerárszabvány jármay Gusztáv gyógyszerésznel, mint a magyarországi gyógyszerész-egylet elnökénél Budapesten megszerezhető.

Budapesten, 1884. évi január hó 4-én.

A miniszter megbízásából
Lukács György
miniszteri tanácsos.

A magyar királyi belügyminiszternek rendelete az új magyar „Gyógyszer-árszabvány tárgyában”.

Jelen új magyar gyógyszer-árszabvány körül mely 1881-dik évi január 15-én lép életbe, e következő határozatok állapítottak meg; és pedig:

1. minden gyógyszerész kivétel nélkül, valamint minden orvos és sebész, ki a fennálló rendeletek alapján házi gyógyszertár tartására van jogosítva, 1881-iki január hó 15-től fogva a vények árának megszabásánál szorosan ezen árszabványhoz tartozik alkalmazkedni.

2. Azon szerek, melyek a gyógyszerkönyvben és jelen árszabványban †-tel vannak jelzve, nemkülönben minden hasonló hatásu szerek, csak a gyógygyakorlatra jogosított orvos, sebész vagy állatorvos által szabátyszerüleg kiállított vényre adhatók ki.

3. A gyógyszerek mennyiségre és minőségre nézve szigorúan az orvosi vény szerint készítendők el; a kiállítás, ha a vényen azon megjegyzés foglaltatik „stat. expeditio simplex”, csak is az edények, tartályok és borítékok legelőbb tételeinek felszámításával teljesítendő; a rendelő orvos vagy az illető felnök kiváánatára azonban a kiállítás díszesben is törtéhetik.

4. Nadályokat minden gyógyszerész köteles tartani; az ezekre megállapított ár azonban semmi levonás alá nem esik.

5. Tilos oly vények elkészítése, melyeknek rendelési módiójából az orvossal fennálló titoksról egyelértesse lehetne következtetni, milyen például „secundum meam praescriptionem” s több efféle.

6. minden vényre, mely szerint valamely gyógyszer elkészített és kiadott, az ár számonkkal olvashatólag feljegyzendő. Nyilvános alapok rovására

kiszolgáltatott vények árának megszabásánál azonban ugyiszintén az illető magán-felnök kiváánatára is a vényre az ártételek egyenként jegyzendő fel. Oly egész vénytél, mely egész krajeárt nem lészen ki, egy egész krajeárra számitható; ha azonban egyes szernél egy vagy több krajeáron felül még krajeártörő is jó számításba: akkor az, ha 0,5 alul van, elhagyandó; fél krajeár pedig, vagy az azon többi krajeártörő, egy egész krajeárral számitható fel.

Ki a vény árát kiszámítja, felelősségi terhe alatt köteles azt neve sajtkezű aláírásával, és a gyógyszertár jelvényével ellátni. A használati utasítást (signatura) pedig a gyógyszert készítő egyén látja el, szintén felelősségi terhe alatt a keettel, s neve aláírásával.

7. A vényeknek a megszabott áron alul adása meg van engedve; ily esetben a leszállított árnak, ugy mint a rendesnek fel kell a vényre jegyeznie, magától értevén, hogy a leszállított áron kiszolgáltatott gyógyszernek tökéletes mennyiségünök és minőségeinek kell lennie.

8. Házi gyógyszertár tartására jogosított orvosok és sebészek tartoznak minden néven nevezendő szereket, megrendelési könyv alapján nyilvános gyógyszertáról megszerezni, s ezen megszerzést a kiadó gyógyszerész által igazolattni. Emellett az árméréklet az illető orvos és gyógyszerész kölcsönös egyezkedésének hagyatik fenn.

9. Bizonyos gyógyszer-mennyiségeken felül, a jelen árszabványban kiszabott csekélyebb ár, az átfalgyógyászatnál előforduló bármí kis gyógyszermennyiségi rendeléseknek is, mindenkor megtartandó. Ily munka dijt számítani nem szabad.

10. minden oly gyógyszermennyiség, mely a vényen felszámításba jó, de az orvos által mennyiségileg világosan és tüzelesen meghatároza nincsen, például „quantum satis”, a gyógyszerész által jegyzendő fel a vényre.

11. minden oly szer, mely a jelen árszabványban fel nem vételel, a vényeken akként számítassák

föl, mint az árszabványban foglalt egyéb hasonlomű és hasonló beszerzési értékű szer.

12. Ezen határozatok áthágása, a mennyiben büntetést vagy vétséget nem képez, kibágásnak tekinthendő, és minden egyes esetben 100 frt birtoggal büntettetnek.

Budapesten 1884. január 1-én.

Tisza Kálmán.

Gyógyszerek Áruszáolvány

Taxa medicamentorum.

	Suly Gramm	kr
Absinthii herba scissa	50	5
Acetum	100	3
250 grammón túl minden további Ultra grammata 250 singula	100	2
aromaticum	50	6
250 grammón túl minden további Ultra grammata 250 singula	50	5
pyroligosum rectificatum	50	7
250 grammón túl minden további Ultra grammata 250 singula	50	6
† Scillae	10	1
Acidum aceticum concentratum	10	5
aceticum dilutum	50	6
250 grammón túl minden további Ultra grammata 250 singula	50	5
† Acidum arsenicosum subtiliter pulver.	1	1
benzoicum	1	5
boricum	10	10
carbolicum	50	19
250 grammón túl minden további Ultra grammata 250 singula	50	16
† chromicum	1	4
citricum	10	8
„ subtiliter pulveratum	10	11
† hydroch. concentratum crudum . . .	50	3
† hydrochl. concentratum purum . . .	10	3
† hydrochloricum dilutum purum . .	50	10

	Gramm Suly	kr
† Acidum nitricum concentratum purum	10	2
† " " crudum	50	5
" phosphoricum	50	9
Acidum pyrogallicum	10	10
" salicylicum	1	8
" " 10 grammata töl minden t.	1	3
Ultra grammata 10 singula	10	25
† " sulfuricum anglicanum	50	3
† " concentratum purum	10	2
" " crudum	50	5
" tannicum	10	25
" 50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	22
" tartaricum	10	5
" " subtiliter pulveratum	10	7
† Aconitiun	0,91	3
† Aconiti tubera scissa	10	2
Aether aceticus	10	19
† " crudus	50	8
† " depuratus	10	5
Agaricus chirurgorum	50	20
† Aloe lucida	50	12
† " subtiliter pulverata	10	4
Althaeae herba scissa	50	6
" 250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	5
" radix scissa	50	10
" 250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	8
" radix subtiliter pulverata	10	6
Alumen subtiliter pulveratum	50	8
" 250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	7
Alumen ustum subtiliter pulveratum	10	3
Alumina hydrica	10	29
Ammonia	50	7

	Suly Gramm	kr
Ammoniacum pulveratum	10	5
Ammonium acetum solutum	10	5
" carbonicum	50	11
Ammonium chloratum depuratum	10	3
Amygdalae amarae	50	12
" dulces	50	12
† Amyle nitrosa	1	4
Amylum subtiliter pulveratum	50	8
Angelicae radix scissa	50	10
" " grosse pulverata	50	10
" " " 250 grammmon töl minden további		
Extra grammata 250 singula	50	9
Angelicae radix subtiliter pulverata	10	5
Anisi stellati fructus raditer tusi	50	23
" " " pulverati	10	8
" vulgaris fructus	50	7
" " " pulverati	10	5
† Apomorphium hydrochloricum	0,01	4
† Aqua Amygdalarum amararum concentr.	10	6
Aqua Aurantii florum	50	11
" Calcis	100	1
" Chamomillae	50	6
" 250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	5
" Chlori	10	3
" Cinnamomi simplex	50	8
" " spirituosa	50	12
" destillata	100	3
" " 500 gramm, töl minden további		
Ultra grammata 500 singula	100	2
" Foeniculi	50	5
" Kreosoti	50	5
" 250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	4
† " Laurocerasi	10	5
" Melissae	50	6

	Suly Gramm	kr
Aqua Menthae crispae	50	6
" piperitae	50	6
" plumbifica	50	5
" Rosarium	50	6
" 250 grammont töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	5
Aqua vegeto-mineralis Gourlardi	50	3
† Argentum nitricum crystallisatum	1	14
† " " cum kalio nitrico	1	8
† " " fusum	1	15
Arnicae flores scissi	50	7
" folia scissa	50	5
" radix scissa	50	9
Asa foetida	50	13
" pulverata	10	5
† Atropinum sulfuricum	0,01	2
Aurantii flavedo scissa	50	35
" subtiliter pulverata	10	12
" folia scissa	50	10
Axencia porci	50	10
" 250 grammont töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	8
Balsamum Copaiyae	10	9
" peruvianum	10	44
" vitae Hoffmanni	10	7
† Belladonnæ folia scissa	10	2
† " " grosse pulverata	50	12
† " " subtiliter pulverata	10	4
† " " radix scissa	10	2
† " " subtiliter pulverata	10	5
Benzoe	50	34
Bismuthum subnitricum	1	7
Butyrum recens	50	12
Calami rhizoma scissum	50	8
" " grosse pulveratum	50	9

	Suly Gramm	kr
" " 250 grammont töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	8
Calami rhizoma subtiliter pulveratum	10	5
Calcium carbon. nativ. subl. pulveratum	50	9
" carbonicum purum	10	21
" chloratum fusum	50	30
" hypochlorosum	50	4
" 250 grammont töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	3
oxydatum pulveratum	50	5
" 250 grammont töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	4
oxysulfuratum	50	24
" solutum	50	10
" 250 grammont töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	8
" phosphoricum	10	46
Calumbae racix scissa	50	14
" subtiliter pulverata	10	6
Camphora	50	18
" 250 grammont töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	15
† Cannabis indica scissa	10	3
† Cantharides subtiliter pulveratae	10	13
Capilli Veneris frondes scissae	50	9
Cara albeen scissum	50	11
Carbo ligni depuratus subtiliter pulveratus . .	10	53
Cardanomni semen	50	7
Carvi fructus	10	5
" " pulverali	10	27
Caryophylli	50	10
" " pulverati	10	10
Cascariae cortex ruditer busus	50	10
" " subtiliter pulveratus	10	6
Castoreum subtiliter pulveratum	0,10	15
Centaurii herba scissa	50	10

	Suly Gramm	kr
Cera alba	50	26
.. flava	50	18
Ceratium cetacei	10	7
.. fuscum	10	5
Cetaceum	50	22
Chamomillae romanæ flores	50	11
.. vulgaris flores	50	12
250 grammmon til minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	10
Chamomillæ vulgaris grosse pulverati	50	15
250 grammmon til minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	13
Chamomillæ vulgaris subtiliter pulverati	10	6
Charta sinapisata	fol. 1	9
Chinae Calisayæ cortex ruditer tusus	50	83
.. subtiliter pulv.	10	23
.. cortex fuscus ruditer tusus	50	55
.. subtiliter pulveratus	10	17
Chinidinium sulfuricum	0.10	2
Chininum	0.10	8
.. bisulfuricum	0.10	4
.. ferro citricum	0.10	2
.. hydrochloricum	0.10	5
.. sulfuricum	0.10	4
5 grammmon til minden további		
Ultra grammata 5 singulino	1	32
Chininum tannicum insipidum Rozsnyay	0.10	3
† Chloralum hydricum	10	14
† Chloroformium	10	7
50 grammmon til minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	6
Cinae flores	50	7
.. subtiliter pulverati	10	4
Cinchoninum sulfuricum	0.10	1
Cinnabaris factitia pulv.	10	7
Cinnamomi cortex ruditer tusus	50	19
.. subtiliter pulveratus	10	6

	Suly Gramm	kr
Citri flavedo scissa	50	34
" " subtiliter pulverata	10	12
Coffeinum	0.10	3
" citricum	0.10	2
† Colchicinum	0.10	3
† Colchici semen	10	3
Collodium	10	4
" flexile	10	6
Collyrium adstringens luteum	50	14
† Colocynthidum fructus scissi	10	12
† Conii inaequali herba scissa	subtiliter pulv.	10
† Conii inaequali herba scissa	grosse pulverata	50
† Conii inaequali herba scissa	subtiliter pulv.	10
Coriandri fructus	50	3
Crocus austriacus	1	37
" " subtiliter pulveratus	1	40
" gallicus	1	16
" " subtiliter pulveratus	1	19
Cubebae fructus pulverati	10	16
Cuprum aluminatum	10	14
† Cuprum sulfuricum	10	2
† Cuprum sulfuricum	pulveratum	10
Decoculum Zittmanni fortius	500	60
" " " " "	250	50
" " " " Dosis integra	—	75
" " " " dimidia	—	40
" " " " milius	500	3
" " " " "	250	—
" " " " Dosis integra	—	50
" " " " dimidia	—	30
Dextrinum subtiliter pulveratum	50	
250 grammam tul minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	
† Digitalinum deparatum	0.01	

	Suly Gramm	kr
† Digitalis flia scissa	10	2
† " subtiliter pulverata . . .	10	5
Dulcamarae caules scissi	50	3
	Az orvosi ren delyénny szerint. Secundum ord. medicam	
Elaeosacchara.		
Electuarium aramoticum	10	4
† " cum opio	10	6
" lenitivum	50	26
Emplastrum adhaesivum borosseum . .	50	20
lineo extensum:		
500 " emeterig minden	100	7
500 " centimeteren töl minden . . .	100	5
Emplastrum anglicanum	10	4
" Cantharidino	10	11
" perpetuum	10	18
" Cerussae	10	4
" Conii maculati	10	4
" Diachylon compositum . . .	50	20
250 grammom töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	17
Emplastrum Diachylon simplex . . .	50	15
" Hydrargyri	10	7
" Meliloti	10	4
" Minii adustum	10	5
" Oxycoecum	10	19
" ad rupturas	10	4
" saponatum	10	5
	Az orvosi ren delyénny szerint. Secundum ord. medicam	
Emulsio amygdalina		
" Oleosa		
Eucalypti folia	50	8
† Euphorbiun subtiliter pulveratum . .	10	5
† Extractum Aconiti cum Dextrino . .	1	5
† " Aloës	10	17
† " Belladonnae cum Dextrino . . .	1	6
" Calumbae	1	10
† " Cannabis indicae cum Dextr.	1	6

	Suly Gramm	kr
Extractum Cascarillae	1	12
" Centaurii	10	18
" Chelidomii cum Dextrino . .	1	4
" Chinæ fuscae	10	120
† " Colocynthidum cum Dextrino .	1	12
† " Conii maculati	1	4
" Cubebarium	1	7
" Fillets maris	1	8
" Gentianæ	10	13
" Graminis	10	10
" Hyoscyami foliorum cum Dex.	1	3
" seminum	1	6
" Laclucae virosae	1	3
" Liquiritiae radicis	10	15
" malatis Ferri	10	10
" Nucis vomicae cum Dextrino	1	8
" Opii aquosum	1	22
" Quassiae	1	7
" Ratanhae	1	3
" Rhei	1	6
" Scillae cum Dextrino	1	2
" Secalis cornuti	1	7
" Taraxaci	10	7
" Trifolii fibrini	10	14
" Valerianæ	1	3
Ferrum Hydrogenio reductum	1	4
" et natrium pyrophosphoricum .	1	3
" lacticum	1	2
" oxydat. dialysatum solutum .	10	4
" pulveratum	10	3
" sesquichloratum crystallisatum .	10	3
" " solutum	10	2
" sulfuricum crystallisatum . . .	10	3
" sulfuric, venale	100	2
Fillets maris rhizoma scissum . . .	50	6

	Suly Gramm	kr
Filicis maris rhizoma subt. pulveratum	10	6
Foeniculi fructus	50	8
Foeniculi fructus grosse palverati	50	12
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	10
Foeniculi fructus pulverati	10	5
Folia sennae sine resina	10	12
Galbanum pulveratum	10	3
Gallae ruditer tusae	50	13
Gentianae radix scissa	50	7
" grosse palverata	50	8
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	7
Gentianae radix subtiliter pulverata	10	4
Globuli martiales in pulvere	50	35
" Grammal. 40	frust	125
Glycerinum	50	16
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	14
G. amonis rhizoma scissum	50	5
Guajacum subtiliter pulveratum	10	10
Guarana pulverata	1	3
Guinno arabicum	50	19
" subtiliter pulveratum	10	7
† Guttu subtiliter pulveratum	1	2
Hirudo	frust	12
Hydargyrum	50	25
† " bichloratum ammoniatum	1	3
† " corrosivum pulv.	1	2
† " bijodatum rubrum	1	3
† " chloratum mite subpt. pulv.	1	2
† " iodatum flavum	1	5
† " oxydatum "	1	4
Hydromel infantum	10	4

	Suly Gramm	kr
† Hyoscyami folia scissa	10	2
† " grosse palverata	50	10
Ichthyocolla	10	38
Infusum laxativum	10	3
Rhei cum Natrio carbonico	10	4
Iodium	1	4
Iodoformium	1	6
10 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 10 singula	1	5
† Ipecacuanhae radix rediter tusa	1	3
† " subtiliter pulver.	1	4
Irers florentinae rhizoma subt. pulverat.	10	5
† Jalapae tubera subt. pulverata	10	9
Juniperi fructus	50	2
" ruditer tusi	50	5
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	4
Kalium aceticum solutum	10	5
" bromatum	10	10
" carbonicum crudum	50	6
" deparatum	10	4
" " solutum	10	2
Kalium chloricum	10	3
" pulveratum	10	4
" hydro-oxydatum	10	9
" hydro-tartaricum subtiliter pulv.	10	6
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	10	5
Kalium hypermanganicum crystallisatum	10	10
" iodatum	10	18
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	15
Kalium natrio-tartaricum	10	4
" " subtiliter pulver.	10	5

	Suly Gramm	kr
Kalium nitricum subtiliter pulveratum .	10	3
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	10	9
† Kalium stibio-tartarium subtiliter pulv.	1	2
.. sulfuratum	10	12
.. pro balneo	50	2
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	8
.. sulfuricum	50	7
.. .. grosse pulveratum	50	11
.. .. subtiliter pulveratum	10	3
.. tartaricum	10	11
Kamala	1	2
Kousso scissum	50	25
.. subtiliter pulveratum	10	9
Kreosolum	10	22
† Lactucarium austriacum	1	11
Lauri baccae grosse pulveratae	50	7
.. .. subtiliter	10	3
Lavandulae flores	50	23
Lichen islandicus scissus	50	5
Linimentum ammoniatum	50	18
.. saponato-camphoratum	50	16
Lini semen	50	3
.. grosse pulveratum	50	12
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	10
Lini placentaie grosse pulveratae	50	4
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	3
Liquiritiae radix decorticata scissa	50	11
.. subtiliter pulv.	10	6
.. .. scissa	50	6
Liquor acidus; Halleri	10	3
Lithium carbonium	1	4

	Suly Gramm	kr
† Lobelia inflata scissa	10	5
Lupulinum	1	1
Lycopodii semen	50	23
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 350 singula	50	19
Macis	10	7
Magnesium carbonicum hydro-oxydatum		
subtiliter pulveratum	10	4
.. hydro-oxydatum	50	13
.. oxydatum	10	14
.. sulfuricum	50	5
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	4
Malvae flores	50	15
folia scissa	50	5
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	4
Manganum hyperoxydatum nativum sub-		
tiliter pulveratum	50	11
Manna calabrina electa	50	16
.. canellata	10	10
Mannitum	10	13
Mastiche	50	73
.. subtiliter pulveratum	10	20
Mel depuratum	50	9
.. rosatum	50	15
Meliloti herba florida scissa	50	5
Melissae folia scissa	50	13
Menthae erisipae folia scissa	50	12
.. piperitae folia scissa	50	12
† Morphinum	0.10	6
† .. hydrochloricum	0.10	4
Moschus	0.10	39
Mucilago gummi arabici	10	5
Myrrha	50	31
.. subtiliter pulverata	10	10

	Suly Gramm	kr
Natrium aceticum	10	7
.. boracicum subtiliter pulveratum	10	4
.. bromatum	10	14
.. carbonicum crystallisatum . .	50	10
.. .. dilapsum	10	5
.. hydrocarbonicum subl. pulverat.	50	7
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	6
.. hydro-oxydatum solutum . . .	50	20
.. iodatum	10	37
.. nitricum crystallisatum	10	3
.. nitricum pulveratum	10	5
.. phosphoricum	10	4
.. salicylicum	1	4
.. .. 10 grammmon töl min. t.		
.. .. Ultra grammata 10 sing.	1	3
.. silicium solutum	50	9
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	8
.. sulfuricum crystallisatum . .	50	7
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	6
.. sulfuricum dilapsum	10	4
Nux moschata pulverata	10	11
† .. vomica grosse pulverata . . .	10	3
.. .. subtiliter pulverata	10	6
Oleum Amygdalarum dulcium . .	10	7
.. Anisi	1	5
.. Aurantii corticum	1	6
.. .. florum	1	51
.. Bergamottae	1	5
.. Cacao	10	6
.. cadium	50	7
.. camphoratum	10	5
.. Carvi	1	4
.. Caryophyllorum	1	4

	Suly Gramm	kr
Oleum Cinnamomi	1	3
.. Citri	1	4
† .. Crotonis Tigli	1	3
Oleum Eucalypti	1	2
Oleum Foeniculi	1	3
.. Hyoseyami foliorum coctum . .	50	18
.. jecoris Aselli llavum	50	10
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	8
.. jecoris Aselli fuscum	50	10
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	8
.. Juniperi	1	2
.. Lauri	50	14
250 grammmon töl minden további		
.. Ultra grammata 250 singula . . .	50	12
.. Lavandulae	1	5
.. Lini lotum	50	16
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	14
.. Macidis	1	5
.. Menthae crispaee	1	5
.. .. piperitae	1	14
.. Nucis moschatae pressum . . .	1	2
.. Olivarium	50	15
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	13
.. Ricini	50	12
.. Rosarum	1	191
.. .. gutta 1	gutta 1	7
.. Rosmarini	1	2
.. Sinapis aethereum	1	10
.. .. gutta 1	gutta 1	1
.. Terebinthinae rectificatum . . .	50	9
.. .. venale	50	7
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	6

	Suly Gramm	kr
Oleum Valerianae	1	20
Olibanum	50	13
“ subtiliter pulveratum . . .	10	5
Ononis radix scissa	50	5
† Opium subtiliter pulveratum . . .	1	8
Origani herba scissa	50	5
Ovum gallinaceum	Egy unum	6
Oxymel Scillae	10	3
“ simplex	10	2
Papaveris Rhoeados flores scissi . . .	50	18
“ somniferi capsule rudit. tuse . . .	50	4
Pastilli e Natrio hydro-carbonico . . .	2 dayah	3
Pepsinum germanicum solubile	Frustra 2	
Petroleum rectificatum	50	16
Phellandrium	50	5
“ grosse pulveratum	50	9
250 grammum túl minden további . . .		
Ultra grammata 250 singula	50	8
Physostigminum sulfuricum	0.01	13
Pilocarpinum hydrochloricum	0.01	4
Pilofae Ferri iodati	Egy Frust.	2
“ laxantes	10	20
Pix liquida	50	3
† Plumbum aceticum	10	4
† “ basicum solutum	50	14
250 grammum túl minden további . . .		
Ultra grammata 250 singula	50	12
† “ aceticum solutum	10	2
“ carbonicum subtiliter polver. . . .	50	15
“ hyperoxydatum rubrum sub- . . .	50	10
tiliter polveratum	50	15
Potio Magnesiae citricae effervescentis . . .		
Üveggel együtt. Una cum lagena . . .	—	60
Potio Riweri	Az orvos rán- delvány szerint, Secundum ord. medicam	
Pulpa Prunorum	50	20

	Suly Gramm	kr
Pulpa Tamarindorum depurata	50	25
Pulvis aerophorus	Dos. 1	3
“ ”	Dos. 12	35
“ ”	Dos. 24	70
“ Seidlitzensis	Dos. 1	8
“ Seidlitzensis	Dos. 12	90
† “ Doweri	1	2
“ gummosus	10	5
Punicae granati cortex radieis rudimentosus . . .	50	30
“ ” ” subtiliter pulveratus	10	9
Pyrethri radix scissa	50	13
Quassiae lignum scissum	50	6
“ ” subtiliter pulveratum	10	5
Quercus cortex scissus	50	4
“ ” raditer tusus	50	8
250 grammum túl minden további . . .		
Ultra grammata 250 singula	50	6
Quercus cortex subtiliter polveratus . . .	10	4
250 grammum túl minden további . . .		
Ultra grammata 250 singula	10	3
Quercus semina tosta polverata	50	6
250 grammum túl minden további . . .		
Ultra grammata 250 singula	50	5
Ratanhae radix scissa	50	16
“ ” subtiliter polverata	10	9
† Resina Jalapae	1	12
“ Pini	50	2
Rhei radix	10	18
“ ” scissa	10	19
“ ” subtiliter polverata	1	3
Rooth Juniperi	50	36
“ Sambuci	50	20
Rosa Centifolia	10	5

	Suly Gramm	kr
Rosa damascena	10	20
" " subtiliter pulverata . .	10	28
Rosmarini folia	50	5
† Sabadillae fructus pulverati	10	6
† Sabinae summitates scissae	10	2
" " pulveratae	10	5
Saccharum in loto	50	5
" subtiliter pulveratum	10	3
" lactis subtiliter pulveratum	10	6
Sal thiermarum carolinarum	50	63
" " " dilapsus	10	26
Salep tubera grosse pulverata	10	8
" " subtiliter pulverata	10	11
Salviae folia scissa	50	11
" " subtiliter pulverata	10	5
Sambuci flores	50	8
" " grosse pulverata	50	14
" 250 grammion töl minden további	50	12
Ultra grammata 250 singula	50	1
Santoninum	0-10	1
Sapo kalinus	50	6
" medicinalis	10	8
" " subtiliter pulveratus	10	13
" Picis	50	36
" Szegedlineusis	50	7
" " subtiliter pulveratus	10	3
" sulfuratus	50	50
" venetus	50	8
" " subtiliter pulveratus	10	4
Sarsaparillae radix scissa	50	37
" 250 grammion töl minden további	50	32
Ultra grammata 250 singula	50	7
† Se ammonium subtiliter pulveratum	1	1
† Se illae bulbis sicc. subtiliter pulveratus	1	1
Sebum ovile	50	8

	Suly Gramm	kr
† Secale cornutum	10	5
† " " pulveratum	1	1
Senegae radix scissa	50	16
Sennae folia	50	27
" 250 grammion töl minden további	50	23
Ultra grammata 250 singula	50	28
Sennae folia scissa	10	9
" " subtiliter pulverata	50	9
Sinapis semen pulveratum	250 grammion töl minden további	50
Ultra grammata 250 singula	50	8
† Solutio arsenicalis Fowleri	1	1
Species Althaeae	50	8
" 250 grammion töl minden további	50	15
Ultra grammata singula	50	7
Species amarieautae	50	14
" aromaticae	50	17
" 250 grammion töl minden további	50	15
Ultra grammata 250 singula	50	21
" aromaticae pro cataplasmate	50	18
" 250 grammion töl minden további	50	7
Ultra grammata 250 singula	50	10
" emollientes	50	9
" 250 grammion töl minden további	50	6
Ultra grammata 250 singula	50	47
" emollientes pro cataplasmate	50	10
" 250 grammion töl minden további	50	9
Ultra grammata 250 singula	50	45
" laxantes St. Germain	50	15
Spiritus aetheris	50	17
" aromaticus	50	19
" camphoratus	50	8
" 250 grammion töl minden további	50	13
Ultra grammata 250 singula	50	11
Cochleariae	50	50
" 250 grammion töl minden további	50	50
Ultra grammata 250 singula	50	50

	Suly Gramm	kr
Spiritus Ferri sesquichlorati aetherius .	10	6
.. Lavandulae	50	15
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	13
Spiritus salis ammoniaci antisatus . . .	10	5
.. saponatus	50	12
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	10
.. saponis kalini	50	20
.. .. 250 grammmon töl m. tov.		
.. .. Ultra grammata 250 singula	50	17
.. Sinapis	10	6
.. Vini concentratus 90%	50	7
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	6
.. Vini dilutus 70%	50	6
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	5
Spongia pressa	10	80
† Stibium chloratum	10	19
Stibium sulfuratum aurantiacum	1	1
.. .. nigrum grosse pulv.	50	8
250 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 250 singula	50	7
Stibium sulfuratum nigrum subt. pulv.	10	3
.. .. rubrum	1	15
† Stramonii folia scissa	10	1
† Strychninum	0,01	1
† .. nitricum	0,01	1
Styrax liquidus	50	20
Succus Cirti	10	7
.. Liquiritiae depuratus liquidus . . .	10	8
.. .. venalis pulverat.	10	7
Sulfur crudum pulveratum	50	4
359 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 359 singula	50	3

	Suly Gramm	kr
Sulfur praecipitatum	10	13
.. sublimatum lotum	50	16
Synophyt radix scissa	50	4
.. subtiliter pulverata	10	4
Syrupus acetositalis Cirti	10	6
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	5
Syrupus Althaeae	10	2
.. amygdalinus	10	4
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	3
Syrupus Aurantiorum corticum	10	3
.. Capillorum veneris	10	3
.. Cinnamomi	10	5
.. Diazocidii	10	2
.. Ferri iodati	10	12
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	10
Syrupus Ipecacuanhae	10	5
.. mammatus	10	3
.. Morerum	10	3
.. Rhei	10	3
.. Ribium	10	3
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	2
Syrupus Rubi Idae	10	3
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	2
Syrupus simplex	10	2
Tamarindi pulpa cruda	50	7
Taraxaci herba scissa	50	5
.. .. radix scissa	50	5
Terebinthina communis	50	4
Thea Poco	10	15
Thymolum	1	9
Tiliae flores scissi	50	9

	Suly Gramm	kr
Tinctura Absynthii composita	10	3
† „ Aconiti	10	7
„ amara	10	4
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	3
Tinctura Arnicae	10	3
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	2
Tinctura Aurantiorum corticum	10	4
† „ Belladonnae	10	7
„ Benzoës	10	4
† „ Cantharidum	10	6
„ Castorei	1	23
„ Chinae composita	10	6
„ Cinnamomi	10	3
† „ Colocynthidum	10	9
† „ Digitalis	10	7
„ Eucalypti	10	5
† „ Ipecacuanhae	10	13
Iodi	10	8
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	7
† Tinctura Lobeliae	10	7
„ malatis Ferri	10	9
„ Myrrhae	10	1
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	3
† Tinctura Nucis vomicae	10	7
† „ Opii crocata	10	59
† „ simplex	10	12
Tinctura Ratanhae	10	4
„ Rhei vinosa Darelli	10	10
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	9
Tinctura Spilanthe oleraceae composita	10	6

	Suly Gramm	kr
† Tinctura Stramonii	10	6
„ Thujae	10	4
„ Valerianae	10	4
„ Veratri viridis	10	7
Traumaticinum	10	18
Trifoli fibrini folia seissa	50	6
Unguentum aromaticum	10	5
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	4
† Unguentum Authenriethi	10	4
Cerussae	10	4
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	3
Unguentum diachylon Dr. Hebra	10	5
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	4
Unguentum emolliens	10	10
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	8
Unguentum Glycerini cum Amylo	10	7
„ „ Saponé	10	7
„ Hydrargyri	10	8
„ Juniperi	10	5
„ Plumbi acetici	10	5
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	4
Unguentum rosatum	10	5
„ Sabadillae	10	6
„ simplex	10	4
„ sulfuratum	10	4
50 grammmon töl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	3
Uvae ursi folia	50	5
Valerianae radix seissa	50	9

	Suly Gramm	kr
Valerianae radix grosse pulverata . . .	50	10
250 grammnon túl minden további		
Ultra grammata 250 singula . . .	50	8
Valerianae radix subtiliter pulverata . . .	10	5
Vaselina	10	7
50 grammnon túl minden további		
Ultra grammata 50 singula	10	6
† Veratrinum	0,10	5
† Veratri albi rhizoma subtiliter pulverata.	10	4
Verbasci flores	50	25
† Vinum Colchici	10	10
Vinum Malaga	50	20
† „ stibiató-tartaricatum	10	7
Zedoariae rhizoma ruditer tusa	50	7
† Zincum aceticum	10	25
† „ chloratum	10	24
„ oxydatum	10	40
† „ sulfuricum	10	6
„ valerianicum	1	3
Zingiberis rhizoma scissum	50	17

Ligamenta antiszeptica

Chordæ carb. (Caigut)	vitrinum unum	1 üveg	100
Filum seric. antiscept.	1 carton	1 cart.	70
Folia Guttapercha . . .	10 gramm	10,0	28
Gaze salicyl. tum . . .	1 m. csomag	1 metr.	50
„ „ „ „	5 „ „ „	5 „ „	220
Lana gossypii dep. et ping. liberata Bruni	25 gr. csomag	25,0	20
Lana goss. qued. I. Br. 50 „ „	50,0	30	
„ salicyl. 4% „ „	50,0	48	
„ „ „ „ 10% „ „	50,0	70	
Tubuli praep. carboli			
(Drainag.) 2 mm. átm.	1 méter	1 m.	40
3 „ „ „	1 „ „ „	„ „ „	57
4 „ „ „	1 „ „ „	„ „ „	74
5 „ „ „	1 „ „ „	„ „ „	84
7 „ „ „	1 „ „ „	„ „ „	98

A vénykészítésnél előforduló munkálatok árszabványa.

	kr
1. minden egyes főzet, forrázat, fűzeted forrázat és meleg oldat készítése a szüréssel együtt 500 gramm mennyiséggel szüredékek	18
Minden további 500 grammnyi mennyiségről	5
Ha a főzet előállítása egy órára túl tart minden további egy órai főzésért a 18 krajcárton felül még számítandó . . .	10

J e g y z e t e k :

- Meleg oldás csak ott számítható, hol legalább 5 gramm anyag 150 grammnyi folyadékban oldandó fel, ezen alul hideg oldás számítandó. — Kivételt szennyenek: — Kaljum iodatum, Ammonium chloratum, Kaljum nitricum és a kettel szénsavas sók, melyeknél csakis hideg oldás számítandó.
- Ha az oldás, főzet, forrázat, vagy fűzeted forrázában történt, az ezekért járó 18 kr. munkadíjon felül az oldásért számítandó
- Főzethez, forrázathoz és fűzeted forrázathoz minden tükeverék, héj, gyökér fű, virág, levél és mag aprított vagy összezuzzott alakban használandó, még ha a vényen erre nézve tüzetes rendelkezés nem is történik.
- Minden por alakjában rendelt szernél mely meleg oldásokhoz vagy fűzetekekhez használhatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számítandó.
- Ha ugyanazon meleg folyadékban több szer oldatik fel, az oldás csak egyszer számítandó.
- Oly sók oldásánál, melyek az árszabványban jegec- és poralakban vannak felvétve mindenkor a jegecedett só ára számítandó.
- A hideg felöntés, ugysz, a közöns. hőm. mellett

	véghezviendő pállitásért 500 grammnyi mennyiségi szüredékért, szüréssel együtt minden további 500 gramm mennyiségi szüredékért	kr 5 2
3	Nagyobb fokú melegség felhasználásával véghezviendő pállitásért bármennyi szüredékért is, szüréssel együtt: 3 órai pállitásért	12 20 26 34
	6 " "	5
	12 " "	5
	24 " "	5
4	Hideg oldásért	5
5	Oldhatatlan szernek folyadékban történendő eldörzsöléséért	5
6	Fehérnyével eszközölt derítésért, szüréssel együtt	20
	Jegyzet: Ha ezen derítés, fözet, forrázat, fözetes forrázat savó vagy meleg oldásnél forrul elő, számítandó	14
7	Szürlázésért 500 gramm mennyiséggig	5
	Minden további 500 gramm mennyiségeért	3
8	Szürésért	3
9	Telítésért az anyagokon kívül	15
10	Fejet készítéseért, legyen az mag, olaj, balzsam vagy gyantából előállítva, 500 gramm mennyiséggig szüréssel együtt	13
	Minden további 500 gramm mennyiségi szüredékért	5
11	Derítellen savó készítéseért a tejjal és a meg-alváshoz szükségeszt szerrel együtt 200 gramm szüredék mennyiséggig	29 15
	Minden további 200 gramm szür. mennyis. minden osztatlan finom pornak keveréseért tekintet nélkül arra, valjon a szer, melyből készült, kereszettel van-e jelezve, vagy sem, számítandó	10
13	Minden durva pornak és fűvegyitéknek keveréseért	5
14	Elosztandó finom porok keveréseért és elosztásáért, tekintet nélkül a kereszettel való	10

	megjelölésre, tokkal, egyszerű papírborítékkal és használati utasítással együtt, minden adagért számítandó bezárólag 5 adagig 5 adagon felül 10 adagig	kr 3 2
	10 adagon tul minden további adagért számítandó	1
	J e g y z e t e k:	
	a) Ha „dentur tales doses” rendeltek, a számítás ugyanaz.	
	b) Viaszpapír-lökök felhasználása mellett, egy negyedrészszel több számítandó.	
15	Durva porok, fű, gyökerek, v. fű és gyökér elegynek elosztásáért minden egyes adagnál, papír és használati utasítással együtt számítandó	2
16	Fű elegyeknek, v. más egyszerű száraz szerencnek, osztatlanul papírban való kiszolgáltatásáért, papír és használati utasítással együtt 300 grammnyi mennyiséggig	3
	Nagyobb mennyiségeknél	5
17	Labdacsok, lepenyékék, korongcsák készítéseért, u. m. összeállítás, gyuras és alakításáért, nagyságukra való tekintet nélkül, 10 gramm mennyiséggig	20
	Ezen felül minden 5 gramm mennyiségeért	5
	J e g y z e t e k:	
	a) A labdacsok behintésére használt por-mennyiség ára a labdacsanyag félánya szerint számítandó.	
	b) Ha a behintendő por nincs külön megnevezve a vényen, mindenkor édes gyökerpor használandó és számítandó	
	c) Egy vagy több szernek hideg oldásáért vagy eldörzsöléséért a labdacsok, lepenyékék és korongcsák készítésénél munkaár nem számítandó.	
18	Egy nyeletnek vagy mustárvkovásznak s más ilyenműeknek készítéseért melegítés nélkül számítandó	10

		kr
19.	Tapasznak gyurás és kisodrással való készítéseért, olvasztás nélkül 150 gramm mennyiséggel	10
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségrért	2
20.	Tapasznak gyurás és kisodrással történt készítéseért, olvasztással együtt 150 gramm mennyiséggel	15
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségrért	3
	Valamely szernek a tapaszhoz dörzsöléséért	3
21.	Minden egyszerű vagy összetett tapasz kiszolgáltatásáért, vászpapír, egyszerű papír boríték és használati utasítással együtt 150 gramm mennyiséggel	3
	150 gramm felüli mennyiségrért	5
22.	Egyszerű vagy összetett tapaszoknak 100 □ centimeter vászon, vagy 50 □ centimeter bőr, vagy 25 □ centimeter nagyságú selyemre való felkenéséért a vászon, bőr vagy selyemmel együtt a tapaszon és annak készítésén kívül	20
	Minden további 100 □ centimeter vászon, 50 □ centimeter bőr, vagy 25 □ centimeter selyemre való felkenéséért	10
23.	A felkent tapasz kiszolgáltatásáért, vászpapír, boríték és használati utasítással együtt 100 □ centimeter nagyságánál	4
	100 □ centimeterrel 500 centimeterig	6
	Ezentul minden 500 □ centimeterért	1
24.	Kenőcsnek vagy kenetnek készítéseért 150 gramm mennyiséggel olvasztás nélkül	10
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségrért	2
25.	Kenőcsnek vagy kenetnek keveréssel történt készítéseért olvasztással együtt 150 gramm mennyiséggel	15
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségrért	3

		kr
26.	Kenőcsnek elosztásaért viasz papirral együtt 5 adagig — minden adagért	3
	5 adagon felül minden további adagért	2
27.	Egy végbel-kúpnak elkészítéséért olvasztás-sal együtt darabonként anyag nélkül viasz-papirral együtt	8
28.	Valamely szernek a véghélkupok készítésé-nél megkívántatott eldörzsöléséért	5
29.	Valamely anyagnak összevázlásáért 150 gramm mennyiséggel	3
	Ezen fölül	6
30.	Ha valamely vény kiszolgáltatásánál az ed-dig felsorolt vénykészítési munkálatok közül egyik sem fordul elő; akkor az első 2 mé-résért 2—2 krajcár azaz	4
	Minden további egyes mérésért vagy csepp megszámlálásáért pedig felszámítható	1
31.	Egy téglények bekötéseért és használati uta-sítással való ellátásáért	3
32.	Egy üvegnek dugóval, bekötéssel és használati utasítással való ellátásáért	3
33.	A gyógyszert magában foglaló papír, tok, és edények bepecsételéseért	2
	J e g y z e t : Nyilvános alapok rovására ki-szolgáltatott gyógyszereknél bepecsételés esak az orvos külön megrendelésére szá-mitandó.	
34.	Ha a vények készítéséhez oly munka szük-ségteltek, mely itt elősorolva és megálla-pítva nincsen, az a fentebbi elvek szerint számítandó és ára a vényre feljegyzendő.	

**A gyógyszerek kiszolgáltatásához
szükséges edények árszabvánnya.**

Közönséges zöld üvegek.

A legkisebbtől bezárólag 100 grammig drbja	2
100 " " 200 " "	3
200 " " 300 " "	4
300 " " 500 " "	6
500 " " 750 " "	10
750 " " 1000 " "	12
1000 " " 1500 " "	14

Közönséges egyszerű fehér üvegek.

A legkisebbtől bezárólag 50 grammnyi heltaartalomig darabja	5
50 grammától bezár. 100 grammig drbja	6
100 " " 200 " "	8
200 " " 300 " "	9
300 " " 500 " "	11
500 " " 750 " "	16
750 " " 1000 " "	18
1000 " " 1500 " "	23

Finom kettős fehér üvegek, hyafibb, színezett, ugyyszintén sadugaszzal ellátott porzó üvegek, a közönséges egyszerű fehér üvegek árának felővel magasabban számítattak. Üvegdugaszzal ellátott mindenennél üvegek nél a közönséges egyszerű fehér üvegek ára háromszorosan számítatik.

Közönséges tégelyek.

A legkisebbtől bezárólag 50 grammnyi heltaart. darabja	4
50 grammától bezárólag 150 grammig d.	6
150 " " 300 " "	8
300 " " 500 " "	9
500 " " 750 " "	16

Porzellán tégelyek.

A legkisebbtől bez. 50 grammnyi heltaartalomig darabja	6
50 grammától bezárólag 100 grammig drbja	10
100 " " 150 " "	14
150 " " 300 " "	18
300 " " 500 " "	24

Ha ezen porzellán tégelyek fa- vagy pléh-fedővel vannak ellátva: akkor a porzellán tégelyek ára másfél-szer számítatik.

Közönséges szegély nélküli kemény papír dobozok használati utasítással együtt.

A legkisebbtől kezve bezárólag 50 grammnyi bel'artalomig darabja	5
50 grammától bezárólag 100 grammig drbja	6
100 " " 150 " "	7
150 " " 200 " "	8

Minden további 100 gramm többletért 1 krajcár számítatik.

Finom szegélyivel ellátott mázpapírral bevont dobozok használati utasítással együtt.

A legkisebbtől kezve bezárólag 50 grammnyi heltaartalomig darabja	6
50 grammától bezárólag 100 grammig drbja	8
100 " " 150 " "	10

150 grammról bezárólag 200 grammig darabja	kr
200	12
"	250
Minden további 100 gramm többletéért 2 kráj-	16
cár számítatik.	

Közönséges portolódák használati uta- sitással együtt.

1 portól bezárólag 5 porig darabja .	kr
5	5
5 "	15
15 poron felül minden további 10 porért	10
még számítatik	6

Arany szegélyvel ellátoit portolódáknál a kö-
zönséges portolódák kétszeres ára számítatik.

Színes portárcák.

1 portól bezárólag 5 porig darabja .	kr
5	4
5 "	8
15 poron felül minden további 10 porért	4
még számítandó	4

Aranyos portárcáknál a közönséges portárcák
kétszeres ára számítatik.

J e g y z e t e k:

- Minden üveg és téglér nagyságának meghalározása az árszámításnál a benne foglalt folyadék vagy kenőcs stb. általános súlya szolgál a fajszá tekintetbe vétele nélkül zsinormértekűl.
- Száraz szereknek üveg vagy dobozokban kiszolgáltatásánál nem a szernek mennyisége, hanem az ehhez szükséggé edény vagy doboz ürfogata vételük zsinormértekűl az ármegszábsánál; nagysága azonban a vényre világosan feljegyzendő.

Belügyminiszteri rendeletek és leiratok 1883 és 1884-ik évekről.

22370 szám.

VIII. n.

K ö r r e n d e l e t.

A közigazságügy rendezéséről szóló 1876. XIV. t. c. XVI. fejezetének 137. §-a felhatalmaz arra, hogy a gyógyszertárak felállítására, áthelyezésére, felszerelésére a vizsgálatra, ugyszintén a gyógyszerészek működésére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat rendeleti uton kiadhassam.

A törvény e rendelkezésnek megfelelőleg ezuttal a gyógyszertárak felállítása, kezelése s átruházása körül eljárási részletesen szabályozó rendeletet, az eddig szerzett tapasztalataim alapján állapítottam meg, a melyet a törvényhatóságnak szoros milieztartás és a területén levő összes gyógyszerész személyzetnek, ugyszintén a törvényhatóság orvosi közegeinek, valamint a közigazságú bíróságok tagjainak értesítése végett a következő megjegyzések mellett küldöm meg.

Azon cseletekre nézve, a minden a gyógyszerész elhunytával a személyes gyógyszerészeti jogosítvány használvezetének ideje lejár; vagy ha használvezetre jogosított örökök nem marad és így a személyes jog megürült, tehát a jelen szabályzat 13. pontja alkalmazásának van helye: megjegyzem, hogy a gyógyszertárak működésének félbeszakítása, a fogyasztó közönség érdekelben mellőzendő léven, ennél eszközlesére egyik módon az szolgálma, ha az, ki a megürült személyes üzleti jogot elnyeri, a gyógyszertári készletet és felszerelést, ha csak az ellen valimely alapos és elfogadható ok nem torog fenn — egyezkedés alapján átvenné; erre, tehát kitelhetőleg törekedni kell, és a célból szabatott meg az foglalt eljárás.

Ha jelen szabályzat 18. §-a értelmében annak kímutatása céljából, vajon az új gyógyszertár a már

meglevők felmállását veszélyeztető-e, vagy nem; a) meglevő gyógyszerárok forgalmi viszonyai és adatai kiderítendők: akkor ennek nem egyoldalúlag az illető gyógyszerészek által, hanem mindenkor hatósági közbenjárás mellett kell történnie.

Ha pedig azról van szó, hogy az új gyógyszertár, a meglevők felmállását veszélyeztető-e, a kiderített forgalmi adatok ugyanmint a törvényhatósági közigazgatási bizottság véleményének meghallgatása után is, a törvényhatóságnak kérelye lenne: hogy részéről nem forog fenn eszrevétel az ellen, hogy íly esetekben, ha szükségét látja, e részben az országos gyógyszerészgyűlnek az illető járás igazgatóságát véleményezésre felejvija.

Végül a törvényhatóságnak különös figyelmet felhívom arra, hogy a törvényhatóságnak feladata lenné ez az esetben a közigazgatása területén létező gyógyszerároknak összes segédszemelyzetét folyton nyilvántartani, arra a kérő felügyeletet gyakorolni, a koronkénti változásokat figyelemmel kísérni oly módon, hogy — ha e helyről bármikor ez irányban telvilágosítás szükségtelenek, ezt mindenkor teljes mérvében nyújtani képes legyen.

Felhívom ehhez képest a törvényhatóságot, hogy ez irányban megfelelő módon kellőleg intézkedje ki.

Budapesten, 1883. évi június-hó 4-én.
Tiszá s. k.

22370 számhoz.

VIII. a. B. M. — 1883.

Szabályrendefel a gyógyszertárákról.

A gyógyszertárok felállítása, kezelése és átruházása körül az 1876. évi XIV. t. c. XVI. fejezete alapján a következő eljárás lesz követendő:

1. §. (a) Felállítási jogi eljárás. — Ha gyógyszerész egy új gyógyszertár felállítására szükséges engedélyért folyamodik, köteles azon városrezséket, vagy községeket, melyek az ujonnan felállítandó gyógyszertár forgalmi körét képezendik, szabatosan és a

szerint, amint azok a folyamodás beadányakor már létező gyógyszertárok forgalmi körehöz tartoznak, megjelölni tartozik továbbá a kérvénnyel indokolásban felül a törvényes minősítésnyi és az egyéni megbízhatóságot is kimutatni, e célból a folyamodáványhoz csatolandó leszen:

1-ör) a gyógyszerészeti oklevele eredetben, vagy köcjegyzélieg hitelesített másolatban;

2-ör) eddig foglalkozásáról szóló a) alatti minta szerint készített kimutatás, az összes Bizonyítványok chronologikus sorrendben és hi valamely gyógyszertárban mint segéd működött volna, vagy valamely gyógyszertár bérben tartotta volna, ebből működése külön lesz kimutatandó; ha pedig valamely időszakra nézve bizonyítványval elláttva nem volna, az ezen idő alatt hollélt és foglalkozását a jegyzet rovatban kell feljelíteni;

3-ör) az illetőségi hatóságról egy erkölcsi bizonyítvány.

2. §.

Egy folyamodáványban nem lehet vaglagosan több helyre jogosítványt kérni, ha pedig külön beadányaiban kér, ugyanegy folyamodó különböző helyre jogosítványt, a mint ezek közül bármely kérvénye teljesíthető volt, a többi beadánya iránt folyamata tett tárgyalás beszünitezik.

3. §.

Ha valamely községen egy gyógyszertár felállításáért a község folyamodik, és valamely gyógyszerész is adott volna be folyamodáványt ugyanott egy jogosítványért, abhoz képest, a mint az ügynek kezdeményezésére a mozgalom egyik, vagy másik irányban előbb indult meg, a belügyminisztéri esetről-estre határoz a selet, hogy a 134. §. a) vagy b) pontja szerint lesz a további eljárásnak helye.

Ha több folyamodó van, figyelembe esak azon kérvinkek vételek, melyek oly időben lettek benyújtva, a mikor a tárgyalás kezdőző vagy kedvezőtlen kimelételere biztos következtetést vonni még nem lehetett:

ezek közül pedig, ha két vagy több folyamodó a gyógyszertár helyes kezelésére nézve, minősítény és szerzett gyakorlat tekintetében egyenlő bizonyítékokkal bír; a kérty gyógyszertár engedélyezése esetén, a jogosítványt mindig az első folyamodó nyeri el; ellenkező esetben azonban, az a jobb minősítényvel bíró, bár későbbi folyamodónak is adható.

4. §.

Ha az a) pont szerint adományoztatik, kis és nagy községekben, valamint rendezett tunacsú városokban, a község meghallgatandó lévén, hasonló minősítény mellett a község véleménye csak az esetben mellőzendő, ha az ellen alapos kifogás tehető.

Szabad királyi és törvényhatósági joggal felruházott városokban a közigazgatási bizottság a jogosítványt a város meghallgatása nélkül adományozza; meghallgathatja azonban a törvényhatóság egészségügyi bizottságát az esetben, ha ezt a városnak a közigazgatási bizottságban levő tagjai kívánják.

5. §.

Fiókgyógyszertárért a gyógyszerész csak oly helyre folyamodhatik, mely a gyógyszertára forgalmi köréhez tartozik.

Ha azonban valaki ezen helyre egy önálló gyógyszertár engedélyezésére folyamodik, és kellőleg kideríthetik, hogy az ezen fiók gyógyszertárhoz tartozó terület elvonása által az anyagyógyszertár fennállása veszélyeztetve nem lesz és hogy ennek folytán a kérty önálló gyógyszertár engedélyezhető, a fiók gyógyszertár megszűnik azon napon, melyen az új gyógyszertár a közforgalmnak megnyitottat.

6. §.

A jogot nyert gyógyszerész a gyógyszertárt egy év lefolyása alatt tartozik felállítani, mert különben a jogosítvanya előváltnek tekintetik.

7. §.

Új gyógyszertár helyének meghatározása, ha ez iránt az engedélyezéssel egyidejűleg innét külön rendelkezés nem történt, egészségügyi intézkedést képez,

melyre nézve a törvény 154. és 157. §§-ában megjelölt közegek járnak el, különös figyelemmel azonban az ujonnan felállítandó gyógyszertárnak az engedély végett beadott folyamobványban megjelölt forgalmi körére.

8. §.

Ott, hol ugyanegy helyen több gyógyszertár van, a gyógyszertár saját forgalmi köréből, jogervényes hatósági engedély nélkül önhatalmilag másba át nem helyezhető.

Ez esetben is a fentebbi eljárás lesz követendő.

Mindkét esetben a hely kijelölésnél szem elől nem tévesztendő az, hogy a gyógyszertár közigazságügyi intézmény és azért ott, ahol egy városban vagy községben több gyógyszertár van, ezek nem egymás mellett, hanem elszórva ugy helyezendők el, hogy a gyógyszertár fennállhatásának figyelembe vétele mellett, egyszerszmind a város vagy község minden részről egik vagy másik gyógyszertár könnyen elérhető.

9. §.

A gyógyszertárnak egy községből a másikba való áthelyezése azonban itteni elhatározásnak tartatik fenn.

10. §.

A gyógyszertár-tulajdonos, ha reálhugunak birtokában van is, csak egy gyógyszertárt kezelhet és azért személyes üzleti jogosítványt egy gyógyszerész csak egyet bíthat.

11. §.

Még fel nem állított új gyógyszertárnak személyes jogához nem ruházzható.

12. §.

A gyógyszertárok személyes üzleti jogának átruházása csak a törvény 131. §-ában megjelölt feltételek alatt van megengedve és csak az itteni engedély kinyerése után vallik jogérényénessé.

Az átruházásért az átadónak és az átvevőnek együtt kell folyamodniuk, az utóbbitnak pedig a törvényes minősítényi és a megbízhatóságot az 1. §-ban megjelölt módon kell kiutatnia.

A 1928. évi törvénnyel szembeni jogosítványtól nem indulható; ha pedig a törvénnyre használható leírás vagy hiányoztatva jogosító öröklés nem marad, a személyes tulaj jogosítvány elengedhetetlenül számlán a 134. § utolsó bekezdésében megjelölt módra-
ban történik.

A ki így megijesszett jogosítvány elnyerésére jogosztottan felhívunk, ahol esetleg beszüntetni. Ha ink győgszertár van, tartozik kerületben határozottan ká-
relvétel, valamit a megtérítő győgszertár, illetőleg fizik győgszertár készlete és felzérélését hagyandó a bacs-
áron arvának, vagy sam. Igen árba esetben egy törvényszék
es kötelező okmány is esztendő.

Az oly kérelem, mellyben az árvánhoz nézve ha-
tukozott hűlentes nem foglalkodik, figyelemre vétele
nem fog.

A jelen törvénnyel elérhető előny elhangyú gyógy-
szerezéshez nézve az eddig lempelő szabályok erős-
ítések.

A főgyászatról fizetjük meg, miután a jogosultművészeti tevékenységekkel szembeni vállalkozás rögzítésénél nem lesz.

Ha pedig valamely grógrácerész ellen a császár elnököt, mintegy a szemércsés fejér jog a császármegye kiegészítő részről nem kevésbé, a császertábla fel nem kerülhetett, és a császertámcé által nem kevésbe, az attribútus az esetben is akadálytlanul eszközölhető, esetleghez az annakhoz köthetően erőteljes végyük elhívók a császertámcéget tennék, és ebből kelletező magánjog viszonyuk megtételére a császertámcé hatáskörbe tartozik.

四

Főügyészter szerzői elnöksége el nem adható, sem át nem mutatható, esetlés az ügyvezetésről törvényben előírtak szerint. Főügyészter nem önállósítatható, hanem ha valaki őt helyen, ahol főügyészter van, önkényesen

gyógyszertárakat felállítani, ez esetben azon alapján körmükön kívül, min a minden más gyógyszertár felállítása.

levo progresszereket kér új jogszabályt, a nékük, hogy eldögljegyzésekkel minden árakorral volna, ha a keret logisztikai megoldáshoz tenné a régi jogosítványra meghatározott esetekben az új jogosítványra pályázni lehetne. A TAI, S. Általános Pontjában megjelent előirányzatban

Minthogy a 134. S. szerint új gyógyszerárakat tekintettel a népszerű számára az országos nemzetgyógyszertárok a helyi viszonyokra kellően kifutatottak, hogy az új gyógyszerárak elhanyagolt feléleges miszeret az új uton megszabadított gyógyszeráratok fennállását veszélyezteti, a gyógyszerű salárt érdekelnek, létszámuk rendes üzleti könyveket vesznek.

Rejljögű gyógyszertár eladása esetén -re, be nem várva az évi vizsgálatokat, a hatóság által azonnal bejelentendő, ugyanitt bejelentendő a bírók személyben történt vátorások is.

Az, hogy a 132. Sz. esetben a Gyűgy-szérár hosszának meghosszabbítása, az a gyermeknek nyugorulására tartandó, és ha a használóval jog megszűnik, ez idején belépők.

S. uset
és a
törvény
nélvezet

Ha a gyógyszerész a jogosítványt gyakorolni nem lehetne, a törvényhatóság karozik a gyógyszerész tekinthetően adag, míg a termelőről akadálytalan megszennyezésre tekintettel a jogosítvány hatállyon kívül helyezése iránt határozat bozhat, és ezen jogosítvány esetleg másnak adományozható lesz. — A gyógyszerész szakmai tanulmányának vétele után, amelyet a mint az a törvény 155. §-ának utolsó bekezdésében helyezett vagy szabályellenes kezelés esetére van elrendelve.

bívatkozás íly módon, az A) alatt működik megfelelőenök, es a rovatokban leszakatlanul hivatalosan nyilvánítottak.

A falkultusz rovatában az oltevél és utáni egész idő, tetelektént chironotával előtuntetendő, a kinutárás hiányával okozott rovatban említenek ilyet.

Minta: 22370/B. M. számhoz.

VIII. a. 1883.

M i n ö s i t v é n y e

ter úr folyó évi szeptember 12-én 3487/cím. szám alatt kelt átirata szerint az illető hadtestparancsnokságok utasítottak, miszerint a katona orvosok névjegyzékének a törvényhatóságokkal leendő közlésére, valamint az egyszersmind magán gyakorlatot is üző ily orvosok okleveleinek bemutatása és kihirdetésére nézve ugyanazon eljárást kövessék, mint ez a honvédorvosokra nézve folyó év március 18-án 11315 szám alatt kelt körrendeletelem szerint meglétt állapitva. Midön erről a törvényhatóságot tudomás és mihez tartás végett értesítem, utasítom együtt a törvényhatóságot, hogy mindenazon esetekben, a midön a katona vagy honvédorvosok oklevelei a tiszti főorvos véleménye alapján netán hiányosoknak találtatván a törvényhatósági bizottság közgyűlése által az 1876 XIV t. c. 159. §. 4.) pontja alapján az orvosi gyakorlatról eltérődőknak találtnának, az e részben keletkező határozatokat, foganatosítás előtt multhatalmú felülvizsgálat végett hozzárm hivatalból terjessze fel.

Budapest, 1883. évi szeptember hónap 26-án Tisza s. k.

5991/VIIIa.

M. K. belügyminiszter,

Körrendelet. Valamennyi törvényhatóságnak.

Értésemre esett, hogy újabb időben titkos összetételű szerekkel és mindenennemű oly különleges gyógykezelésekkel, melyeknek eladása a fennálló törvény és az ennek alapján kiadott kormányrendeletek értelmében és az erre kinyert engedélyem nélkül tiltva van, ben és az erre kinyert engedélyem nélkül tiltva van, visszaelések sűrűbben merülnek fel, hogy különösen a külföldről behozott ily szereknek áruhása ismét lábra kap s hogy nevezetesen lelketten ügynökök közszégről közszégre járva, sőt a házakba is bejutva, az ily külföldi szereket rábeszélő ajánlhatások mellett a néppel megvásároltatják.

Hogy az ily üzlelmek amíg egyrészt a közönség jogihozsmégeit kizákmányolják, addig másrészt a közegészségre mily ártalmat kihatással vannak, azt bővebben fejegetni felesleges, és ezen okból azok ellen teljes orral szükséges eljárni.

Figyelemztem ennél fogva a cimet, hogy az ily üzlelmek és visszaelések meggyűjtésére az 1875-ik évi 26033 számu, továbbá az 1882. évi 17368. számu belügyministeri rendeletek állanak fenn, amelyek pontos megtartására és foganatosítása ellenőrzésére a cimet újból felhívom.

Különösen pedig felmentendőnek tartom a dr. Salamon M. berlini lakos által készített és különféle nyelven írt füzetben hirdetett ugynevezett szembalzsamot, amelyről készítője azt állítja, hogy az gyors és biztos sikerű, amelyről tudomásomra jutott, hogy azt ügynökök, az ország egyesvidéki lakosságának kiválasztottai ajánljatják, amely szerek forgalomba hozatala annál is inkább teljes szigorral meggátolható, mivel az szembetegek számára ajánlatik, akik elvonatván ez által az okszervi orvosi kezeléstől, körállapotuk könnyen sulyosabbá válnak.

Megjegyzem egyszersmind ezen szerről, hogy annak készítésére, tartására, és elárúsítására, a helyről engedély nem adatott. Felhívom ehez képest a cimet, hogy az ily ügynököket, akik tiltott gyógyszereket árulják, különösen pedig az említett szembalzsamot árulják, kiválasztottan eber szemmel tartsa és tetten érés esetén ellenőr haladtalánul egész szigorral járjon el, és annak eredményéről ide jelentést tegyen.

Altalában pedig kötelességgé teszem a cimnek, hogy azon alkalmával, a midön a boltiüzletek és kereskedések a fennálló szabály értelmében erre illétkes közegei által várhatlanul megvizsgáltatnak, tölgylem az ily tiltott szerek készletére forrítassék, s hogy a találtakhoz képest a törvényszér eljárás szigorún foganatosításuk, puhatolja ki továbbá az ily szereket elárúsító egyéb helyeket is, amelyek nyomára a lapok hirdetési után eljuthatni.

Végül még arra is irányítom a cím figyelmét, hogy az ily várhatlan vizsgálatok száma, eredménye, továbbá az esetleges elköbözések, megsemmisítések, és lemaraszalások az 1882-ik évi fentebb említett körrendelet végpontja értelmében már a mult évről szerkesz-

Tendo és I. a március végi ide-betűreszende elvi ügyesítőjével jelentésben is, káton tabán felülvizsgáló, melyben a 1881 január 9-én

THE JOURNAL OF CLIMATE VOL. 15, NO. 10, OCTOBER 2002

M. kir. Pénzügyminiszter kiírásával a vám- és bármely más hivatalhoz, a magánosok által szükségteljes szettségben gyógyszerek kifordítása behozza.

A m. kir. Pénzügyminiszter 1884. évi 665. sz. dátum a következő körecredeztet intézi a magyar kir. vám- hivatalhoz:

osztrák-magyar vármegyei végrehajtásban 1892. június 25-én 301959. sz. alatt kiadott műszisz. 16. § miatt hozzájárult azon határozatnak, mely szerint magánszolgálati eljárásban gyorsítóanak csökölésre megvalósult valamennyi hatalom engedélye működhetetlenül lesz megszűntetve kerülethez köthetők. — A m. kir. belügyminisztériumnak engedélyezte ezt a módosítástuk, hogy mindenkorban az ilyen gyorsításhoz csökölés orvos hozzájárulásával történjen az orvos által feljáratot menő kegyelmi szolgálatba, a műgy. kir. belügyminisztérium részéről ezekről szóló kiadott engedély működhet hozzájárulásban.

Kell, Budapest, 1881. cxi Februar ho jüng

Működési rendelet az ásványvízök érdekében.

Magyar Kir. belügyminister

Ezen kérvény követésében ez ügy visszablan tárgyalásra van.

Az ezen két pontban elrönökölhetők a következők: rendelni el.

tigáló kör alakú, azaz a nyíl és ábra a jóval vastagabördűvel telítik be, tekintet nélkül roh alkalmazásra nem kíván.

Mindenkor még helytől függetlenül, sőt lehetséges azon torzisok véglegesítésére, hogy a jelenből minden kezükön készüljön saját pontjáról a hatalmas sorozatnak, tágának;

vizekre, a melyek szabad szénsavat nem tartalmaznak.
b) Óly őszintén vizek területek valójában is, ha attól függetlenül a vízük gyakran

Nz. a) akattu osztályhoz beszürkőnél az esetben is

Vasors tulajdonosának bánya-
egy részét, mindegyikről
többesek ezen részei ugy-
talyba tartozó vizéknél v-
minc az illető üveg vagy
lesz felülmúltendő.

A (e) alatti osztályhoz a gyerek enyhén használta akkordokat, feltételezően s a palack nyakának felülük — finom szürekkel annak felülete teljesen sima repedések azon hibáitól.

HAN (ECONOMIC) 2000

illetésekkel források tulajdonosai a gáz elhalását, és a víz elbomlását más csabatübb módon meg tudják akadályozni, szabadságukban áll a víz vagy elemzést és az általuk elszármának tartott keresési módot bemutatni, s ez utóbbnak engedélyezést innen esetről-esetre külön kikérni.

Az, hogy ezen ásványvízek melyik osztállyba tartoznak, a folyamomban hozatalra hivatali szükséges engedély meghirdtásakor a viznek szakszerű megállapítása után és lehetséges a folyamodó forrásból adomos kivánságnak figyelembe vételevel írt fog meghirdtatóiról. A már folyamomban levő vizető névre névező pedig megijevetlik, hogy azok, kik aszványvízket a b) osztállyá kivánlják sorolni, ezt a víz vegyületeinek nemzetiségek bemutatása mellett f. évi október hő végeig tartoznak ide bejelenteni valamit az is, hogy vizük mi minden kivánják kerezni.

A c) osztállyá tartozó, vagyis tiszán gyógyvízelőre használára garantáltan ásványvíznek, a tölcséve a dugasz oldalán kivehetőleg befejezendő. Erre névre azonban megijevetlik, hogy az ásvámi alatt nem a maratti ev errendő, hanem a tömöri idény oly módon, hogy pl. az 1885. évi nyári fogyasztási szám védecselenek töltése rendszerint 1884. évi össz időben kezdővén ezen dugaszra 1884/5. júz becseréntől.

2. Minden ásványvíznel az üvegek vagy edények különböző önkölcsrel zárandók el, melynek a dugasz és a turulnyakat egyszen be kell takarina; szabatos töltés felülmúltére célibából pedig a tulajdonos vagy birtokos a forrás nevet tartalmazó pecséje minden illyónlemeze rövidítendő.

Az ezen rendeletben jelzett eljárás, az 1885. évi összi töltéskor veszi kezdetét. Minthogy pedig a vegetti, hogy az orvosok a gyógyvízelőt használható ásványvíz zeket kerések tekintenek megnövvesztéssel rendelkehessék, a fogyasztó körönsg pedig azok iránti bizalommal viseltesek, a gyógyvízelőt használható azon ásványvízek jegyzék, melyek ezen szabály pontos meghatára mellett kerültek, évenként közössé fog teteni: minthogy ennek eszközökhez végett intézkedés teendő az iránt, hogy a

fürdőkönél és ásványvízelőkönél évente felterjesztendő jövő előművek, illetőleg a mutt évi 4-én 388. sz. a) kezdeti rendeletbenhez cserélt rovatos kumulatust 31. novembertől, misőjük esetleg általi jegyzetben nézésére felelős, hogy ezen szabályzatot művezetés végett az ásványvízkek, melyek jelen szabályzottak szerint a gyógyvízre nézve megszabott módon kerüljenek.

Ezről a törvényműszerigetől f. évi február 27-jei 1926 sz. a) kezti rendeletben kípesen oly felhávassal érte-

sítend, hogy ezen szabályzatot művezetés végett az ásványvízelőkönél vagy berőlökkel is közösségi rendelkezési szerint a gyógyvízre nézve megszabott

Végül megijevetlik, hogy mutt évi 4-én 388. sz. a) kezdeti rendeletben írt pontjai teljesen elváltoztatva maradnak.

Budapesten, 1884. évi április hó 2-án. Tisza s. k.

49182. sz. VIII. a.

Magyar királyi belügyminisztérium

Köppendeletet. Közegeszsgyi tekintetben muty fonnosságú tényező az, hogy a lakosság általi használt ivóvíz telthetőleg jó minőségű. Íde pedig tiszta és szervesen ásványvízzel mint legyen. Ha erre remétes viszonyok közt is nagy sebűt keltendő, úgy az, a telthetőleg franciaországi felszín fejlett ivóvízgyűjtő csatorna vezetéhez visszahozzával szümben, meg fokozottan betontósgével bír. Említőleg az ivóvíz nemességi tiszta voltinakat nemréműszerűen gondoskodni ... a mi iránt különben a 1876. évi XIV. t. c. is intézkedik, mohácsnál szakadó 1876. évi XV. t. c. is intézkedik, mohácsnál szakadó gyes, hanem minden törekvés oda irányozandó, hogy ott, hol az ivóvíz nem teljes meg a közegeszsgyi normákhoz nyelnek, a telthetőleg megjavíthatók. Illetőleg megszabottak. Az ivóvíz megalválasztával, illetőleg megszabottával, melyek legegészibb és egyszerűbb módon minden fogyasztó körönsg pedig azok iránti bizalommal viseltesek, a gyógyvízelőt használható azon ásványvízek jegyzék, melyek ezen szabály pontos meghatára mellett kerültek, évenként közössé fog tetni: minthogy ennek eszközökhez végett intézkedés teendő az iránt, hogy a

Hasonlólag használhatók jószerekkel nagyobb szánszűrők is.

Mihez képest súrgósen felhívom a törvényhatóságot, hogy a folyók és kutakból nyeri oly ivóvízkre, mely közegészségi szempontból kifogásosan, hatósága területén a legelőrehangsúlyozottabb figyelmet fordítasson; s hogy ott, hol az szükséges, annak megtiltására, illetőleg megjavítására célzó intézkedést a helyi körtümlépekhez képest haladéktalanul tegye meg; a pontos végrehajtást pedig egész szigorral ellenőriztesse.

Budapesten 1881. évi július hő 11-én, a miniszter megbízásából: Lukacs György, miniszteri tanácsos.

Körrendelet. Magy. kir. belügyminiszter. 42389 VIII. A Franciaország felől leányegyető cholera-veszély alkalmából szükséges már elérve gondoskodni arról, hogy a fertőltenítési szer készletének beszerzése akadályokba sehol ne ütközzen, s hogy a kiváni mennyisége mindenkor biztosan kapható legyen. E célból súrgósen felhívom a törvényhatóságot, hogy jeleljen a törvénymatricát körüljárni, ugyszintén a törvényhatóság területén levő nagyobb településekben meglevő fertőltenítési szerek készletének mennyiségeit iránt magának, kevés tüjekölést szerezzen, a hatóság területén szükséglendő mennyiséget megközelítő számítás szerint vegye számba, s ebből tudja ki azt, vajon ezen készlet a szükségház képest elégsges lesz-e vagy sem; a hiányos mennyiséget pedig igyekezzek olykép birtaszinni, hogy a fenforgó saúkség esetén az barnikor beszerzhető legyen. Először ismétlésül megjegyzem, hogy a leghatályosabb s legerősebbben használható fertőltenítési szerek a kereskedéshoz előforduló közönséges tisztításhoz carbolsav, aceton carbolicum venule, es a vasgátlé. A fertőltenítés pedig oly helyeken, ahol a cholera még nem merült fel a fertőltenítés csupán fizikusság és szagadalmas szempontból teljesítettek, ott a vasgátlé oldatnak használata is teljesen kielégítő, ott azonban, ahol cholera-begett van, vagy ahol ily beteg türelket, s az ezzel bemoszkolt tüngyakat, ugyszintén oly emészti gödrököt, esatornákat stb. kell fertőlteníteni, a

melyekbe choleras ürülékek bejutottak, ott már az 5 százalékos carbololdattal való fertőltenítés lesz fogamaztatandó. Megjegyezni kívánom egyúttal azt is, hogy az okszerű takarékosság a fertőltenítési anyag használata körül sem tévesztendő szem elől, s csak is ott alkalmazandók a fertőltenítő szerek, ahol azokat a helyi viszonyok és fenforgó körülmenyek valóban igénylik, nehogy ezen hatályos anyagoknak szükség nélkül idő előtt való céltalan elfeszítésére által azokban a valódi szükség esetén, hiány álljon elő. Emészti s pincegödröknel például igen tetemes fertőltenítési anyag takarítható meg az által, ha azok még a cholera kitörése előtt gyakrabban tisztítottak és kihordattak, mi által oly mérvű s gyakori fertőltenítések szüksége, mint ellenkező esetben kellene. Tisztításon esőszintűen, ártételekben törvénymatricát körüljárni, hogy saját részemből a fertőltenítő szerek könnyebb beszerzése és biztosítása céljából megkerestem a földművelés-i par és kereskedelmiügyi-minisztériumot, hogy közölje velem azon bel- és külföldi gyárosok jegyzékét, a melyek ily fertőltenítő szerek előállításával és elkerítésával foglalkoznak, valamint azt is, vajon hajlandók lennének-e azok nagyobb szállítmányok iránt esetleg szerződés kötésre lépti. Az eredményről a törvényhatóságot pátiolag fogom értesíteni. Figyelmeztetem ez alkalmommal a törvényhatóságot, hogy tekintettel a cholera veszélyre, kivaló gondot fordítson arra is, hogy a községekben a járgánylejtő, melyről minden község az 1874. évi 32419 sz. a kibocsátott körrendelet értelmében amugy is gondoskodni tartozik, tentartóssék s hogy ávval takarékosan bánnak, nehogy komoly saúkség esetén ezen jelentékeny gyógyhatású nélkülitőn kényszerítsék. Ott pedig, ahol járgánylejtő beszerzése barni okból lehet séges nem volt, s az a fonti rendelet végpontjában említett módon sem szerezheto be, gondoskodni kell arról, hogy a jeg a bealló tel folyamában mellettükkel beszerzessék.

Budapesten, 1881. évi augusztus hő 1-én. Tisza s.k.

* 37765 1881.

M. k. igazságügyminister,

Körrendelet az összes királyi járásbíróságokhoz.

A déli Franciaországban s legutóbb Olaszországban is kiiktató cholerajárány behurcolásának megelőzése céljából szükséges volt, hogy a magyar körbelügyminister úr a közigazgatási hatóságokat az egészségügy megújvására vonatkozó külön utasításokkal lassa el.

Miután azonban a közigazgatási hatóságok által az egészségügy érdekelében történő intézkedések fogamája csak akkor lesz teljes, ha a közegészségi szabályok ellen kihágást elkövetők a törvényeszerű buntetéssel nyomban szüjtőknek. Előhívom a kör. járásbírókot, hogy a közegészség elleni kihágások azon esetét, melyek az 1880. évi XXXVII. t. c. 40. §. 5. pontja értelmében hatásköréhez vannak utalva, azon idő alatt, míg a cholerajárány behurcolásának lehetősége még nem szűnt, soron kívül és gyorsan bírják el.

Budapesten, 1881. évi szep. 1. Az Igazságügyminister rendeleteiből; László Zsigmond miniszteri tanácsos.

Utasítás az ázsiai cholera tárgyában.

(Az 1881. évi 44.382. sz. belügyminiszteri rendeletehez.)

1. §.

A hazai törvényhatóságok az ázsiai cholera terjedésére, úgy szintén a járvány idején követendő életrendi és árv. ellátásra ezennel figyelemzeteinek és együtt a legnagyobb pontossaggal fogamatosítandó orvosrendi intézkedések mielőttartás végett, a következőkben soroltatnak el.

Az ázsiai cholera leírása.

2. §.

A choleraföldrajzi hitoráje de leírása.

Az ázsiai choleraban megbetegedést, tehát a járvány körzetét gyűrűthaljuk, ha valaki erős hánysással, hasmenéssel, görcsökkel, szóval a cholera tüneteivel megbetegszik, és tudomás szerint az ázsiai cholera Európa felé vagy Európában terjedőben van.

A járvány annál indokoltabb, ha kiderül, hogy a betegedést nem előzte meg heves gyomor- és bélhurutor okozó behatás, és kivált, ha a beteg a cholerátilt már megelőtt helyről érkezett, vagy ommét való utassal vagy valami tárggyal (ruhaheművel) árvával, levelelő írátkészthetett.

A járvány kezdetén a megbetegedések lassan következnek egymásután, többnyire az első betegek környezetében; a megbetegültek között a choleraink sulyosabb, valamint enyhébb esetek eszlelhetnek.

A járvány növekedési és tetőfoki korszakában a cholera-esetek sulyossága és gyakorisága legnagyobb, azok nagyobb részt teljesen kilejtőlött körzetekkel lépnek fel és a hirtelen halallal végződő körzetek szaporít.

A járvány alábbhagyását jelzi a choleraesetek sulyosságának, hatállos körzetének és gyakoriságának csökkenése.

A járvány megszűnével többnyire enyhébb cholera esetek más színvonalos betegségek váltják fel.

Az ázsiai cholera körös tünetenyei.

3. §.

A betegség előjelei a körzetekben:

Elvágy-hány, rosz szíjjel, undor az étektől, hasmenéssel váltakozó székrekedés, főleg gyomornyomás, bőfűgés, hangos haskorgás, melyekhez nyugtalanság, álmata- lanság, mellszorongás és nagy levertség érzete járul. Ezen állapot egy órától több napig tarthat.

A beteg erőltetve jár, nem foglalkozásában szokatlanul hamar belefárad. Gyakrabban ezen elősorú körjelek közül csupán a hasmenés (diarrhoea) cholerajárást jellegzeti, mely után a kör teljesen kilejtőlik. Néhány esetben a heves tünetenyei előjel nélkül rögtön is fellépnek.

4. §.

Az ázsiai cholera jellőkéi szála.

Az előjelek sulyosbodáván, következő jellegző körzetek mutatkoznak:

I. a hasmenés, mely hangos korgás kísérében

gyakran és hirtelen ismétlődik: eleintén halványságra, azután rizsfözethez hasonló nyákos és fehér csalatokat tartalmazó savot ürítetik ki fájdalom nélkül, néha a beteg látszólagos könnyebbülésével:

2. a hányás, mi által a beteg eleintén ételmaradékot, később szintén rizsfözethez hasonló nyákos savot ürít ki;

3. égető szomjaság:

4. kinos dermesztő göresök, melyek eleinte csupán a lóbírákban, később a test egyébb izmaiiban is jelentkeznek: innen a csuklás,

5. a hogy elválasztás apadása vagy megszűnése:

6. a környi érverés szapora, kicsiny, gyöngé, sőt egészen elhill, így például: az orsó-üterben,

7. a bőr meghidegül, elpetyed, az ujjakon meg-rincosodik és megkülök;

8. a beteg arcája sajatságosan beesik, a mélyen ülő szemölcsökkel kékült szemhéjük környezik: az ajkák és a nyelv kékes színezetűek és hidegek;

9. a beteg hangja elveszti csengését:

10. lelékrész szapora, rövid, nehez, a lehellet hidrog. E körszak 3-6 órától két napig tarthat.

5. §.

Itz dzsíri cholera vizsgálhatási szaka.

A hányás, hasmenés és göresök alibb hagyván vagy szünetelvén, a környi üterekben a vér újra kering, a test hőmérséke emelkedik, a bőrkékség oszlik, az arc kezdi teltséget visszanyeri, de legkedvezőbb jelek gyantát meleg izzadság kezd fejlődni, a beteg bőlürüléke szintes kezd lenni s a hogyelválasztás újra megered.

E szak tart 3-8 napig.

6. §.

Balfjóslatu körjelek.

Veszélyes jelek gyamánt tekintendők: az arevoniásoknak a beteg megsímerhetlenségejéig megváltozása; a szemek mélyen beesése; a nyelv és lehelletnek ugysintén a végtagoknak hullahidegsége; a bőrnek szennyes kék színezete; a környi üterek verésének megszűnése.

nagy mellszorongás: a göreséknak a felső végtagokra, sőt a törzs izmaira is kiterjedése, a hogyelválasztás tökéletes megszűnése.

Balfjóslatu jel a mély kábultság (sopor), akadályozott lélekzés és a teljes hogyrekedés.

7. §.

Az ázsiai cholera utóbetegségei.

Az ázsiai cholera utóbajai közül első helyet foglal el a hogyvér (uraemia, choleratyphus), mely a hogyelválasztás megszűnéséből származik: továbbá fúszkösödésük a test külső felületén, vérhas stb.

8. §.

Szárító cholera, cholerin, cholera nostrav.

Az ogynevezett szártó cholera (cholera sicca), mely minden tükrülésük nélkül a többi körjelek mellett halált okozhat, csak igen ritkán fordul elő, míg ellenben a leggonoszabb járványok alkalmával is mutatkoznak egyes enyhébb lefolyású esetek, melyek a cholerin név alatt ismertesek.

Ugy a cholera kitörése előtt, mint annak ural-kodása alatt is előfordulhatnak kisebb-nagyobb számban heves megbetegesek, s melyek a cholerahoz teljesen hasonlítanak, azonban attól egészen eltérő természetet bírnak, ugyanis nem fertőznék s nem terjednek tovább; e betegséget cholera nostrav, cholera europeaca vagy cholera infantum stb. névvel jelölik.

Életmód és óvászbályok cholera idejében.

10. §.

Cholerába esés ellen a következő életrendi szabályok megtartása által óvhatják magukat legsikeresebben:

1. Szigorú mértékletességet kövessenek ételben, italban, munkában és élvezetben: kerüljék azért a gyakori és sok étkezést, részeskedést, testi és szellemi munkában való megerőltetést, ejszakázist és nemi kleszpongást;

2. az étkezésre nézve maradjon mindenki szokott

tápszerei mellett, ha t. i. azok elégé táplálók s könnyen emészthetők. A vacsorát, mely bőséges ne legyen, nehány órával kell a lefekvés előtt elkölni. A hasmenésre hajlandók igyanak makkavét, csokoládét; ha borírók, jó minőségű vörös bort és kerüljék mindenazon étkeket, melyek nájuk hasmenést szoktak előidézni.

Iratul legelcszerűbb a tisztta friss víz, avagy a jó minőségű bora, valamint friss ásványvíz (borvíz, savanyúvíz). Rossz bor vagy tökéletlenül forrott sör ártalmat.

Igen karos lehet az egézségre nézve továbbá az olyan víz, mely szemét, húttadék, ganjlé, árnyékszék közelében lakaik s azoknak kiszivargása által beszennyezhető és az olyan folyó víz, mely esatornánk beszajazásához közel merítették. Gyakran a víz hűtésére használt jég is ártalmas, ha tisztában helyről gyűjtik.

A tisztában avagy gyanus vizet homok-kavicsrétegen kell filtrálni; még jobb a gyanus vizet felforrálni, és lehűtve kevés borral, pállinkával, avagy citromlével vagy kevés ecettel inni.

8. Cél szerű naponként mérsékeit tesztelgést tenni a szabadban.

4. A ruházat védje a testet az idő viszontagságai ellen. Kik könnyen meghűlnek és hasmenésre hajlandók, viseljenek hasukon és kibaikon melegen tartó kelmtet (tlanel).

5. A lakhely száraz, világos, tágas és kivált jól szellőzött legyen; nedves, homályos és dohos szobákban való lakás, kivált ha még azokban sojan vannak együtt, felette ártalmas.

6. A tisztaság ugy a testre, mint ruházatra, agy-neműre s lakkásra nézve szigorúan fertartandó; ugyan azért gyakran kell mosakodni, idönként övatosan fűrdeni; a ruhát és ágyneműt gyakran kell kiszellőzteni és tisztával felváltani; a lakkásban a lakkás kívül szennyez nem szabad megtörni. Ártalmas a tartozkodás oly helyeken, melyeknek levegője rothadó, állati vagy növényi hűtőadékkek bűze által lesz megfertőzve; legveszélyesbek a többi köz a vermek, ganje, lombok, árnyékok,

székek, cíj edények stb., ha azokba a cholerasok belérőlései, hánymata öntetek.

7. Az egézség fertartásának feltételeihez tartozik még: a kedélynyugalom, bátorág, jókedv, ellenben ártalmás a nagy sélelem, aggodalom, bizalmatlanság.

8. Orvokájának a choleras ürülékeivel, szennyes ruháival teljesen érintkezni; azért a beteg ápolása közben tisztaságukra lehetőleg ügyeljenek, s az ürülékeket, valamint a beszennyezett tárgyakat azonnal távolítsák el, illetőleg tisztításuk meg és fertőtlenítések.

A cholerabetegek ápolása.

11. §.

A beteg ellátása az orvos megérkezésig.

Ha cholerajárány alkalmával valaki hasmenésbe esik, adig is, míg a meghívott orvos hozzá érkezik, teküdj le s takarja vagy takartassa be magát melegen paplanál, pokróccal vagy dunyhával; hasára mustárpepet, melegen ruha- vagy pépborogatást alkalmazzanak. Ha a beteg nem hányp, adjanak neki meleg teát, borokat, rözetet (decocet, baccar, juniperi), húsvirág, budzafűvirág vagy fodormenta forrázatot.

Ha a beteg hányp, s ez által nemesak ételemaradékot, hanem nyílt savot is ürit ki, langyos halok helyett jegadarabkákat, hol ez nincsen, kontyorkint friss hideg vizet nyeljen.

Táplálékot vagy bort s egyéb szeszes halt illenyekor a betegre erőltetni nem tanácsos.

Az egyéb teendőket a megkívántató gyógyszerekre s gyógykezelésre nézve bizzák az illetők a rögtön hivandú orvosra.

12. §.

Csírhely alatti magatartás.

A felülvétel ott kezdődik, hol a cholera körjelei végződnek. A kiallott cholera után a beteg belei ingerlékenyek lévén, eleinte csupán legmérsekkeltibb adagokban nyújtott hig tápszeretet lehet az üdülmények elvezni.

13. §.
Járványbizottság.

A járvány előzetisára s terjedések megakadályozására célzó övintézkedések életbeléptetése, azoknak erélyes foganatosítása és pontos ellenörzése céljából az 1876-i XIV. t. c. értelemben a cholera járvány közeledésekor minden községen a járványbizottság azonnal megalakul.

14. §.

Betegek bejelentése.

A hatóság gondoskodjék arról, hogy minden choleramegbetegést a lehető leggyorsabban megtudjón. E végül a cholerinak, sőt arra nézve csupán gyanus megbetegedésnek is vágtani bejelentésére ismételve figyelmeztesse az orvosokat, a családfőket, vendéglősöket, kózlekedési vállalkatokat stb.

Cholerabeteg eltitkolása.

Cholerabetegülésekkel, különösen az első esetek eltitkolása a cholera terjedését leginkább előmozdítván, az által a közegészség annyira veszélyeztetik, hogy a járvány elhárítására később a legnagyobb erőfeszítések áldozatok sem elégneknak.

Mihelyt a cholerának csak egy esete is mutatkozott, azt a hatóság haladéktalanul a magyar királyi belügyministerium tudomására juttatja. (Súrgós esetekben tüvárral)

15. §.

A betegség megállapítása.

Gondoskodják a hatóság arról, különösen a járvány első esetei felmerülése gyanújánál, hogy a betegség minősége gyorsan és lelkülszeretesen kipuhataltassék: e végül a járvány terjedése kezdetén cholera-gyanus esetnél a tiszti orvos a helyszínen személyesen jelenjék meg s végezzek a vizsgálatot. Ha csak gyanú is van arra, hogy a betegség által cholera, a beteget úgy lássa el, mintha tényleg ezen betegség föregna lenne.

16. §.

A betegség elhelyezése.

A betegség terjedésének korlátozása leginkább a betegek célszerű elhelyezéstől függ.

A hatóságnak az a feladata, hogy az egészségeseket a betegekkel és az ezek által beszennyezett tárgyakkal való érintkezéstől telthetőleg oltalmazzák. E végül a beteget a lehetőséggel isolálja. Ha saját lakásában erre megfelelő hely van, akkor a beteg ott hagyható, ha ellenben a beteggel egy szobában többen, kivált idegenek is laknak, akkor a beteg onnét eltávolítandó vagy pedig a lakótársak ürítik ki a lakást.

A járványkórház és szükség-lakás.

Mind ennek kellőképen keresztlívitéle céljából a hatóság idejeikorán gondoskodjék járványkórházról, vagy egyébb alkalmas helyiségről, valamint gondoskodjék a szállásuktól elküldöttük részére szükséges lakásról.

A choleras betegek elhelyezésére a legédszerűbb, teljesen elkülnöttei kórházi helyiségek felállítása és berendezése, ott pedig, ahol kórházak nem léteznak, alkalmas helyiségek körztszabákkal áthakítandók.

A járványkórházba a choleras betegek azonnal felvétessének, különbség nélkül arra, hogy községbeli lakosok-e azok, vagy idegenek, képesek-e felmerülendő ápolási költséget megtéríteni vagy sem.

Cholerás beteg vasuton vagy hajón.

Mindazon közszégek, melyekben vasutti vagy hajójállomás létezik s közutazomás szerint orvos is van megtelepedve, azon utasok ápolás céljából való átvételre kötelesek, kik vasúton vagy hajón utazásuk közben cholerába esnek és ennélfogva továbbszállításuk nem eszközölhető.

Vasuti s egyébb közmunkáknál levő munkárok.

A hatóságok a vasuti, vízszabályozási s általában nagyobb közmunkák létesítésénél foglalkozó munkások kello elhelyezése, a betegek számára kórházak létesítése, azoknak gyógykezelése és ápolatára iránt az illető vállalkozókat, kik mindenre különösen is szerződésséleg kötelezve vannak, teljes erélyel szoritsák.

17. §.

A betegeknak kórházba szállítása.

A betegek célszerű szállításáról gondoskodjék a

hatóság; e célra esetleg béréljen kocsikat, míg ellenben a cholerabetegeknek nyilvános bérkocsikban való szállítását tiltja be.

18. §.

A betegek gyógykezelése és ápolása.

A betegek célszerű gyógykezelésére és ápolására nézve intézkedés teendő, hogy az orvosi személyzet ezelszerűen elhelyezzék és igénybe vétesék, hol pedig hatósági vagy egyéb orvos nincs, magánorvosok rendeltesseknél ki napidíjak elvezeté mellett, a fenforgó szűkséghöz képest.

A kiküldött járványorvosoknak lakás szolgáltatandó.

A napidíjak a fennműködő díjszabvány szerint fognak államszámvivősségi megállapodás folytán kiutalványoztatni.

Az orvos lakása megijelendő, hogy a szűkségben levők könnyen feltalálhassák.

19. §.

Gyógyszerek.

Intézkedés történjék, hogy a megkvíántató mennyiségi gyógyszerekről, fertőtlenítő anyagokról gondoskodva legyen, ahol pedig gyógyszerár nem létezik, ott a szükséges gyógy- és fertőtlenítő szerek kellő felügyelet alatt a község házainál vagy a helybeli lelkésznel őriztessenek és az orvos utasítása szerint szolgáltassanak ki.

20. §.

Ápolás.

Történjék további intézkedés az iránt, hogy a betegek körül szolgálathoz szükséges ápoló személyzet keletű számában fel fogadassák és működésére nézve megfelelő oktatásban részesüljön.

21. §.

Járványkerítetek.

Ha a járvány folytán a megbetegülések száma igen tetemes, akkor a betegek könnyebb gyógykezelése, ugyanmint az árvánintézkedések sikeresebb ellenőrzése tekintetéből a hatósági terület járványkerítetekre fel-

osztandó, melyek mindenkoré nézve a megfelelő számu egészségi közeg kirendelések.

22. §.

Halotti szemle.

A halotti szemle minden orvos által teljesítessék.

23. §.

Halottak eltakarítása.

Annak kikerülése céljából, hogy tetszhalottak eltemetessének, de hogy a levegőnek a holttest által megfertőzése is megakadályozzassék, szigorúan utasítandó a lakosság, miszerint minden halálesetet a halottkémek azonnal feljelentse, ez utóbbinak pedig szoros kötelessége a helyszínén rögtön megjelenni, a hullának lehető elkülönléstől eszközölni és a szükséges fertőtlenítés iránt a kellő intézkedéseket megtenni és mihelyt a halál kétségtelen jelei mutatkoznak, az eltakarítási engedélyt kiszolgáltatni, minélképest megtörténje után a cholera-hullá rögtön eltemetendő.

24. §.

Hullák szállítása.

Azon cholerahullák, melyeknek teljes elkülönlítése a magánházaknál eszközöltető nem lenne, lehető rövid idő alatt a lakott helyiségekből a halottas házakba szállítandók át, mi ezból halottas ház minden községen szerezendő fel vagy legalább deszkából felállítandó.

A hullák lehetőleg zárt vagy beszürkített koporsókba téve kocsin szállítandók és nem emberek által vienődök a temetőbe és szabilyszerűleg gondosan beállandók.

Cholerahullát szemlére kitenni, vagy templom elepébe s annak belsejébe vinni nem szabad.

A halotti torok és halottvírasztások szorosan eltiltandók.

25. §.

A közüzemiségek.

A hatóság ügyeljen, hogy az utcák tisztán tartassanak, hogy nagyobb városokban a nyílt csatornák

napont tiszta vizrel leontessének, a házak udvara tisztán tartassanak; hogy mindenmű szerves hulladékok és rothadó állományok az emberek lakásai köréből és környezetéből a lehető legtökéletesebben elutasítassanak, hogy a kutak tisztán tartassanak, olyanok pedig, melyek csatornák közelében vannak, és kivált nagyobb városokban járványok kiütésére alkalmat szolgáltatnak, vagy már szolgáltattak, előzetesen megvizsgáltassanak és a körtítményekhez képest betiltassanak; végül, hogy az árnyékszékek, emésztő gádrók és csatornák tisztítassanak.

26. §.

Irázás.

A kutak víze megfertőzöttsének akadályozására a vízmerítés az illetőnek saját edényeikkel betiltandó és intézkedés teendő arra nézve, hogy a víz a kutyámen levő edényből, — melyből seninek sem szabas ipari, — az illetőnek saját edényébe töltessék; ez intézkedésre a járvány tartama alatt különös felügyelet legyen.

Álló vizek, pocsolyák képződését egész erővel igyekezzék megelőzni, illetőleg azokat szüntetni.

27. §.

Lakó helyiségek.

A lakosság figyelmeztetendő, hogy a lakóhelyiségek tisztán tartassanak és lehetőleg gyakran szellőzetessének; egészségellenesnek ismert lakóhelyiségek, nevezetesen azok, melyekben cholera járványok alkalminál ismételve sok megbetegező fordult elő, egészségi szempontból megvizsgilendők, s ha szükséges, hatóságilag betiltandók, végül solo egyénnel szűk lakásokban összeszűntetésre lehetőleg megakadályozandók.

28. §.

Szegénynek ellátása.

A szegény és ügyesfogyott egyének, ha nem betegek is, tápszerékkal és tartózkodási helyiséggel ellátandók; betegsés esetében pedig minden vagyontalan orvos-felügyelet alá hozzárendő és a szükséges gyógy-szerekkel is ellátandók.

29. §.

Kontár gyógyítók és titkos szerek.

A lakosság kellőleg figyelmeztessék, hogy kontár gyógyítóktól, kik ellen különben is a megfelelő eljárás legszigorúbban megindítandó ugyanint a titkos szerek használatától saját érdekeiben óvakodjék, betegsés esetén pedig azonnal orvoshoz folyamodjék.

30. §.

Élelmű szeretőre való felügyelet.

Egészségtelen élelmű szerető, mint éretlen gyümölcs, állott hús, romlott halak stb. árueltáta szigorúan elítéltandó.

31. §.

Csoportosulásuk betiltása, iskolák bezárasa.

Ugyanakkor a lakosok nagyobb csoportosulásával is betiltathatók; a szükséghöz képest az iskolák bezárasa is elrendelhető, s a memben cholera járvány helyén netán nagyobb katonai összpontosítás vagy szállásolás tervezetéről, a hatóság ennek a járvány tartama idejére való buszszüntetése iránt a kellő lépéseket megteszi.

32. §.

Országos vásárok, bacsujáratai.

A hatóságok, a helyi vászonok és a szomszéd törvényhatósági terület kereskedelmi érdekeinek szem előtt tartva mellett, a heti és országos vásárokat a szükséghöz képest a járvány idejére betiltathatják; ugyaninten a bacsujáratai és éjjeli dörzsölések betiltása iránt intézkedjenek.

33. §.

Hatalmi juttatás.

A hatósági főorvosok az általuk tett érvényezések célirányára, a közjágaztási hatóságok pedig ezen érvényezések pontos foganatosítási iránt felelősek; a járványos betegek gyógykezelése törvényben minélidő valamennyi hatóság, ugyaninten naplójú elvezeté mellett, a járvány tartama idejére alkalmazott magánorvosok orvos-

rendőri tekintetben, a hatóságnak, illetőleg a hatósági bőrökösök vannak álárendelve.

Fertőtlenítés.

34. §.

A fertőtlenítés (desinfectio) a cholerajárvány terjedését gátló övintézkedések egyik legfontosabbikája lévén, a lehető legnagyobb pontossággal és szigorúsággal végre-hajtandó.

Mit kell fertőtleníteni?

Fertőtleníteni kell mindenelőtt és a legnagyobb szigorúsággal a cholera beteg ürülékeit, hánynát, ruháit, agyműtűt, szobáját; fertőtlenítendők az ápolónak a ruházata, keze elfoglaltsága közben s annak utána.

Fertőtlenítendők az árnyékszékek, a melyekbe choleras ürülékek öntettek — kocsik, szekerek, vasúti kocsik, hajók, melyekben choleras szállítottat.

Továbbá fertőtlenítendők:

A város, község szennyes közhelyei, u. m. kocsifúlkások, szennyes folyókák, vásártérek.

A gyilávalas épületek szennyes részei, u. m. árnyékszékek, vizelői, szemétföldrei stb.

A koresműk, vasúti állomások, hajóállomások, szennynel járó iparok piszkos helyei, u. m. árnyékszékek, vírus- és vendégszobai stb.

Minden épület vagy lakás, a mely feltűnő módon szennyezi a levegőt, avagy vizet, nevezetesen azoknak árnyékszékek, szemétföldrei stb.

A fertőtlenítések elégsges és kifogástalan teljesítésére a hatóság szoros felügyeletet és ellenőrzést tartozik gyakorolni.

Mihelyt pedig valamely községben az ázsiai cholera-nak felmerülté konstatáltatott: rögtön az azon helyen létező árnyékszékek, szemétföldök, szennyes kiürítőknék s t. a f. az alább következő módon történendő fertőtlenítését, a hatóság a saját részéről kirendelt egyének által tettei meg.

Fertőzött tárgyak fertőtlenítése.

35. §.

Cholerás ürülék.

A cholerabeteg ürülékét, hányatát, carbolsavval kell fertőtleníteni. E végből carbolsavat 20-szor annyi vizben kell oldani (5%-os carbololdatot) és ebből egy-két evőkanállyal az edénybe adni, mielőtt ez használatra tenné. A tisztítástan (teketé, folyékony) carbolsav magában vehető, mintegy $\frac{1}{2}$ —1 kanálnyi. Használat után az edényt ki kell üresíteni, kiöblíteni s friss carbolsavval ellátni.

Fertőzött rongyok.

Rongyokat, melyek ürülék, hánya által beszeny-nyeztettek, el kell égetni.

Fertőzött szubpadló.

A padlót ott, a hova cholera-ürülék, hánya ju-tott, forró vizsel fel kell mosni és 5%-os carbololdattal bőségesen beitatni.

Sárgagyag-padlót, ha cholera-ürülék áhal fertőzte-tetett, carbololdattal gázdagón be kell itatni.

Fertőzött ruhanemű.

A choleras beteg ruháit, melyeket betegedésekor viselt, vagy mi több, melyeket beszenynezett, ha nem értékesek, el kell égetni.

Járvány kezdetén, s az első eseteknél az értékes ruha is elégetendő.

Az értékesebb mosható ruhákat minden hamarabb forró vizbe kell áztatni, ki kell főzni, szappanos vizsel kimosni.

Ágynemű.

Az ágynemű beszenynezett, nem értékes részeit (rongyos lepedőket, szalmát és esféléit) el kell égetni.

Az értékesebb és mosható ágynemű, mint a ruha, kiözetítik s kimosnak. A nem mosható ágynemű — mint a ruha kiszellőzötték.

Járvány kezdetén, az első eseteknél, az ágynemű, mélylyel a beteg érintkezett, mint elégetendő,

13

A chaturis bethig szobafai folytonosan s jól kelt szelölözni esetleg előkészített vagy csatolóperemeket lesz. A chaturis bethig szobafai folytonosan s jól kelt szelölözni esetleg előkészített vagy csatolóperemeket lesz. A chaturis bethig szobafai folytonosan s jól kelt szelölözni esetleg előkészített vagy csatolóperemeket lesz.

nem jutott, mihámarabb, meg a járvány kitörése előtt kitisztítandók és tisztán tartandók.

Ahol gyaru merül fel, hogy az árnyékszékbe kolerás ürüléke juthatott ott a fertőtlenítés fentebb leírt szigorúbb módon végeztetik.

Vízelők.

Vízelők gyakran lemosatnak, ahol sokan használják, ott visszálcoldattal vagy carbolsavas vizsel leöblítetnek, vagy carbolsavas anyagokkal behintetnek.

Fasuti, hajózási várászobák.

Fasuti, hajózási várászobák folytonosan szellőztetve legyenek, a padló és a butorok ismételve felmosandók, árnyékszékek tisztán tartassanak, illetőleg ha az utasok között kolerás vidékről valók is vannak, szigorúan fertőtlenítéssel.

Szemnyes és zsufolt lakások.

Szemnyes lakások kitisztítandók, meszelendők és jól szellőztetendők. Zsufolások akadályozandók.

Fertőtlenítés a halászig által; fertőtlenítő kályhák és telepek.

Célszerű, ha a hatóság gondoskodik arról, hogy a fertőtlenítést lehetőleg saját megbízottai által végezze; ugyanmint célszerű, ha épít a község fertőtlenítő kályhat, ruha, ágynemű és egyébek fertőtlenítésére.

A fertőtlenítés szigorítása.

A hatóság jelen fertőtlenítésre vonatkozó eljárásokat saját hatáskörében szigorúbbá teheti.

37. §.

Kárpótlás a fertőtlenítés által okozott károkért.

Fertőtlenítés céljából a magán vagyonon, kivált szegényeknek tulajdonban ejtett kárt a hatóság megterítíti.

Egyébb hatósági teendők.

38. §.

A járvány állásának kimutatása.

A járvány állása a 1/ idezárt rovatos kimutatásu

mintha szerint, egyes rovatainak kitöltése mellett helyesen összeszámított fölösleggekkel ellátra s a hatósági területek szerint egy táblában összeállítva, 8 napi idő közben felterjesztendő.

39. §.

Zárfeljeltek.

A járvány megszűntének kihirdetése hatóságilag eszközökön, s az elfúrás fogatnába vett orvos-rendőri intézkedések, ugyanmint az orvosi s egyébb személyzet magánartását magában foglaló záreljelések, a járvány egész tartamára szóló rovatos kimutatás kísérében, a magyar királyi belügyminisztériumhoz felterjesztendő.

40. §.

Büntetések.

Az ezen szabályzat ellen vétek a fennálló törvények és szabályok értelmében büntetnék.

A magy. kir. belügyminiszterium egészségtügyi osztálya.

PEŐCZ ELEK min. osztálytanácsos, az egészségtügyi osztály főnöke.

GRÓSZ LIPÓT, a m. kir. belügyminiszterium oszt. tanácsosa, orvos-sebész-tudor, szülész-mester, a magyar királyi és a stájerhoni termésszettudományi és a magyar földtani intézet levelező tagja. Előadó.

HARTI ALAJOS, kir. tanácsos, orvostudor, szülész-mester, belügyminiszti, osztálytanácsos, a pesti kényszerdó-ógház s fiók-kórház v. főorvosa, a m. kir. termésszettudományi s a kir. budapesti orvosegylet rendes, a magy. orvosi könyvkiadó társulat alapító tagja.

VOLENSZKY FRIGYES, orvostudor, min. titkár. LORINCZY FERENCZ, orvostudor, min. segédfogalmazó.

Az országos közegészségi tanács tagjai.

Lumínecer Sándor, egyetemi ny. r. tanár elnök, Korányi Frigyes tr. egyetemi ny. r. tanár, alelnök, Csatáry Lajos tr. egyet. m. t. jegyző, Jendrassik O. tr. egyetemi ny. r. tanár, Kovács József tr. egyetemi ny. r. tanár, dr. Szontagh Ábra, Patribány Gergely tr. fővárosi tisztú főorvos, Poór Imre tr. egyetemi tanár, Schwarzer Fer. tr. egyetemi tanár, Than K. egyetemi ny. r. tanár, Dr. Kézmárszky Tivadar egyetemi tanár. — Az egyes miniszteriumok részéről a tanácskozásokban résztvétellel megbizottak: Grósz Lipót tr. osztálytanácsos a belügyminiszteriumnál, Markusovszky L. tr. osztálytanácsos az oktatásiügyi miniszteriumnál, Novák Antal tr. honvéd iő-törzsorvos és Tormay Béla tr. az állatgyógyintézet igazgatója. A közigédszéggel tanács rendkívüli tagjai: Ambro J. tr. az országos bábakepzde igazgatója Pozsonyban, Balogh Kálmán ny. r. tanár a budapesti egyetemen, Chyzer Cornél tr. Zemplénmegye főorvosa, Dr. Müller B., Jurányi Lajos tr. egyetemi tanár, Kain Albert gyakorló orvos Debrecenben, Kun Tamás tanár törv. orvos Miskolcon, Lengyel András tr. Lukács J. tr. N.-Váradon,

Maizner J. tr. tanár a kolozsvári egyetemen, Margó Tivadar tr. tanár a budapesti egyetemen, Nagy József tr. Nógrádmegye főorvosa, Pollák H. tr. gyakorló orvos Budapesten, Popper J. tr. a miskolci kórház főorvosa, Sass István tr. Baranya-megye főorvosa, Veszelovszky K. tr. Árvaváralján, Fekete Lajos tr. Krassómegye főorvosa, Singer Mátyás tr. kórházi igazgató Szegeden, Dr. Polív Károly budapesti orsz. tábolyai első orvos, Dr. Schwarzczer Ottó magán elmegyógyintézet főorvosa, Antal Géza egyetemi magántanár, Dr. Thuróczy Károly Nyírhammegye tisztú főorvosa, Dr. Fodor Kálmán püstyéni fűrőorvos.

Az állami és megyei száműlök felülvizsgálói.

A belügyhöz tartoznak körkörházak, közigazgatási, állami, mezőgazdasági, pénzügyi közegek és szegényalap rovására kiszolgált gyógyászerek száműlök. Felülvizsgáló számítások: Dubasovits J. Venturini I. Feilhauer A.

Az igazságügyhöz tartoznak: az országos fegyverezetek, kir. törvényszekrek rabjai, börtönörei és az állami fegyencek részére kiszolgált gyógyászerek és a törvényszeki vegyelemezések száműlök.

Felülvizsgáló számítás: Pekker Károly.

A gyógyászterész-hallgatók tanárai a budapesti m. kir. tud. egyetemen.

Állattan tanára MARGÓ TIVADAR, bőleszeszet és orvos-sebész tudor, szülész-mester; az állati- és összes hasonlító botanikai nyilv. r. tanára, az állattani intézet és gyűjteményének előjárója, a magy. tud. akadémia, a budapesti kir. orvosegylet és a magyar kir. termésszettudományi társulat tagja.

Ásványtan tanára: SZABÓ JÓZSEF, bőleszeszet-tudor, az ásványtan ny. r. tanára, a budai kir. bányabíróság elnöke, a m. kir. termésszettudományi és a magyar földtani társulat tagja, a cs. kir. földtani intézet levelezője Bécsben, az «Academie nationale, agricole, manufacture et industrielle» külföldi tisztelőbeli elnöke Párizsban, a francia tudományos akadémia tagja.

Gyógyszerian tanára: BALOGH KÁLMÁN, orvos-tudor, a m. kir. természettudományi társsulat a budapesti kir. orvos-egylet tagja.

Földész tanára: Dr. JURÁNYI LAJOS, a füvészeti ny. r. tanára, a füvészeti igazgatója, a term. tud. t. r. tagja.

Gyógyszerészeti törvények tanára: BALOGH KÁLMÁN, orv. tr. stb.

Természettan tanára: Báró EÖTVÖS LORÁNT, bölcsészettudor, ny. r. tanár.

Vegytan tanára: THAX KÁROLY, vegytudor, kir. tanár, a vegytan ny. r. tanára, a magyar tud. akadémia rendes, a budapesti kir. orvos-egylet bizottságának tagja.

Nőkalmazott vegytan tanára: Dr. LENGYEI BÉLA, ny. r. tanár.

Törvényszéki vegytan tanártanára: FELLETÁR EMIL, vegytudor.

A gyógyszerész-hallgatók tanárai a kolozsvári m. kir. tud. egyetemen:

Vegytan tanára: FABINYI RUDOLF ny. r. tanár. Általán tanára: dr. ENTZ GÉZA, ny. r. tanár. Ásványtan tanára: KOCH ANTAL, ny. r. tanár. Növénytan tanára: dr. KANITZ AGÓST, ny. r. tanár.

Gyógyszer-istme tanára: dr. AITAI SÁNDOR.

Gyógyszerész műtan m. tanára: Dr. HINTZ GYÖRGY, gyógyszerész.

Jegyzet: A kolozsvári m. k. tudományos egyetemen minden törvényes és szokásos szabály, mely a pesti egyetemre nézve fennáll, szintén alkalmazásba van.

A „Magyarországi gyógyszerészegylet” központi igazgatósága Budapesten.

Jármay Gusztáv elnök, Kiss Károly alelnök, Rohrbach Antal titkár, Urban József pénztárnok, további dr. Müller Bernát, Fauzér Ant., Frum István, Molnár János, Radulescu Gy., Vlassák Ede, Török József, Baier Arnót, Telekessy Iván, Eisendorfer Gusztáv, Zboray Béla, Dr. Jánmáry Gyula s a járások igazgatói. Ügyész: Korányi Adolf.

Járás-igazgatók s aligazgatók:

1-ső járás: Igazgató Eisendorfer Gusztáv budapesti aligazgató, Szemerényi Vince pesti gyógyszerész. 2-ik járás: Igazgató: választás alatt van, aligazg.: László Ferencz kis-körösi gyógysz. 3-ik járás: Igazg.: Választás alatt van, aligazgató: Választás alatt van. 4-ik jár.: Igazgató: Kosztolányi János 6-kanizsai, aligazgató: Millaszvits János zombori és Grossinger Károly uviléki gyógyszerészek, 5-ik járás: Igazgató: Soós Rezső, aligazgató: Heinrich Frigyes pozsonyi gyógyszerészek. 6-ik jár.: Igazgató: László József bessztercebányai gyógyszerész, alig.: Gölnic Fr. bessztercebányai gyógysz. 7-ik jár.: Igazg.: Választás alatt van és aligazgató: Berkó István ipolysági gyógysz. 8-ik jár.: Igazgató: Wandasek Károly, aligazgató: Mégay Gusztáv kassai gyógyszerészek. 9-ik jár.: Igazgató: Kalmár Bert, aligazgató: Simon Béla. 10-ik járás: Igazgató: László Sándor ungvári, aligazgató: Marossán Albert marmarosszigei gyógyszerész. 11-ik járás: Igazgató: Böszörményi József szatmári, aligazgató: Gerber Ödön színyérváraljai gyógyszerész. 12-ik járás: Igazgató: Tamásy Károly debreceni, aligazgató: Trajánovics Agoston sarkadi gyógyszerész. 13-ik járás: Igazgató és aligazgató választás alatt van. 14-ik járás: Igazgató: Pácsu Dóme nagyküküldi gyógyszerész, aligazgató: Maty János nagyszentmiklósi gyógysz. 15-ik járás: Igazgató: Kiss Ferenc szeghalmi,

aligazg.: V a r s á g h Béla b.-csabai gyógyszerész. 16-ik járás: Igazgató: R o z s n y a v Mátvás aradi gyógyszerész; aligazg.: H á m o r y Lajos eleki gyógyszerész. 17-ik járás: Igazgató: K ü t t e l I stván, aligazgató: M o l n á r L. 18-ik járás: Tisza, igazgató: Kautz Ignác györi, igazgató S a y R u d o l f , aligazgató: D i e b a l t a György fehérvári gyógyszerészek. 19-ik járás: Igazgató: K i s s I stván, aligazgató: P l a c h n e r Nándor csurgói gyógyszerész. 20-ik járás: Igazgató: K r a m o l i n i József bonyhádi gyógyszerész, aligazgató: S i p ö c I stván pécsi gyógyszerész. 21-ik járás: Igazgató: Dr. W i n t z György, helyettes igazgató dr. W o l f Gyula kolozsvári gyógyszerészek. 22-ik járás: Helyettes igazgató: N a g y S ándor, aligazgató: B u r d á c s Lajos marosvásárhelyi gyógyszerészek. 23-ik járás: Igazgató: B i n d e r G u s t a v disznódi, aligazgató: P l a t z Vilmos nagyszabolci gyógyszerész.

Magyarország gyógyszertári
s azok tulajdonosainak névsora
a „Magyarországi gyógyszerész-egylet” módosított alapszabályai szerint járásokra heosztva.

Abony Pest m. 2-ik járás Lukács A.
Abrudbánya Alsó-Fehér m. 21-ik járás Remetey Ignác.
Ács Komárom m. 18-ik járás Kratochvil József.
Ács Bács m. 4-ik járás Ozy, Pawlovits Emílné.
Adony Fehér m. 18-ik járás Eckert örökösei.
Agethalma Nagy-Küküllő m. 23-ik járás Knall Gyula.
Ajka Veszprém m. 17-ik járás Trexler J.
Akna-Sugatag Marmaros m. 10-ik járás Török József.
Alberti-Irsa Pest m. 2-ik járás Rákós Lajos.
Algýgy Hunyad m. 21-ik járás Zágonyi Széles Endre.
Almás Bács m. 4-ik járás Martinovits B.
Alsó-Dabas Pest m. 2-ik járás Rac József.
Alsó-Kubin Arva m. 9-ik járás Králik Alajos.
Alsó-Lendva Zala m. 19-ik járás Kiss Béla.
Alsóc Alsó Fehér m. 21-ik járás Farcády Nagy örökösei.
Antalfalva Torontál m. 14-ik járás Toldy Sándor.
Apatin Bács m. 4-ik járás Rátay Tivadar.
Arad Aradmegye 16-ik járás Schäffer Adolf, Rozsnyay Mátvás, Földes Kelemen, Francély Ferenc, Kiss István, Ring Lajos.
Arany-Idka Abauj m. 8-ik járás Ternyánszky Lajos.
Aranyos-Maróth Bars m. 7-ik járás Szimonidesz Pál örökösei.
Aszód Pest m. 1-ső járás Özy, Kornyickyné; bérli Dósa Árpád.
Árokszállás Jász-N.-K.-Szolnok m. 1-ső járás Dr. Major Endre.
Baán Trenesén m. 9-ik járás Ballegh Mátvás.

Babcsa Somogy m. 19-ik járás Iliás Elek.
 Baja Bács m. 4-ik járás Pollermann Bertalan,
 Sárkány Lázár, Geiger Károly.
 Bajmok Bács m. 4-ik járás Tamás Mihály.
 Bakabánya Hont m. 7-ik járás Tergenyei Muzsik
 Antal Ferencsei; béről Paulovits Á.
 Balassa-Gyármát Négrád m. 7-ik járás Hayas
 Gyula, fér., Mikoványi Józsefné; béről Herepey Á.
 Balaton-Füred Zala m. 19-ik járás Orbán Ignác.
 Balásfaluvala Erdély Kis-Küküllő m. 22-ik járás
 övv.; Schissel Károlyné; gondnok Varró Ferenc.
 Balkány Szabolcs m. 11-ik járás Balkányi Gyula,
 béről Adler Márton.
 Balma-Zúváros Hajdu m. 12-ik járás Tautter
 Károly.
 Balog Gömör m. 6-ik járás Trajler János.
 Barcs Somogy m. 18-ik járás Kohut Sándor.
 Barát Hámospatak m. 21-ik járás Debícky Mihály.
 Batonya Csánad m. 16-ik járás Bignó övv.;
 gondnok Schiogl Sándor.
 Bazin Pozsony m. 5-ik járás Meiszl Ferenc.
 Bicske Bács m. 4-ik járás Dominics Sándor.
 Bán Baranya m. 20-ik járás Paulus J.
 Bánit-Komlós Torontál m. 14-ik járás Augustin
 övv.; béről Rizsák S.
 Bánit-Lajosfalu Torontál m. 11-ik járás Andrányi
 Zsigmond.
 Bánfalva Békés m. 15-ik járás Apró Endre.
 Bánffy-Hunyad Erdély Kolozs m. 21-ik járás
 Schweiger Gyula.
 Bárta Sáros m. 8-ik járás Toporecer Á., Sokalszky
 József.
 Bath Bars m. 7-ik járás Zsilvay Lajos.
 Bátos (Kolos) m. 21-ik járás Farkas Dániel.
 Bátaszék Tolna m. 20-ik járás Poórch Lajos.
 Béga-Szent-Györgyi Torontál m. 14-ik járás Esz-
 terganyi Gábor.
 Belényes Arad m. 16-ik járás Örley Károly.
 Bogárdi Torontál m. 14-ik járás Vogl Dániel.

Beregsász Beregh m. 10-ik járás Buzáth Fer.,
 Theodorovits János és Nánay György társsak.
 Berettyó-Csíki Bihar m. 12-ik járás Tamássy G.
 Berethalom Erdély N.-Küküllő m. 23-ik járás
 Unteroth J.
 Berhida Veszprém m. Csatári G. Zoltán.
 Beszterce Erdély, Beszterce-Naszód m. 22-ik
 járás Herbert D. övv., gondnok Lang K. Petrizzod övv.;
 béről Soltész A. Raupenstranch Henrik.
 Besztercebánya Zólyom m. 7-ik járás Burda Ká-
 roly, Göllner Frigyes.
 Bethlen Erdély, Szolnok-Doboka m. 22-ik járás
 Szentgyörgyi Mór.
 Bezdán Bács m. 4-ik járás Hegyesy Ferenc.
 Békés Békés megye 15-ik járás Benedikty J.,
 Debrecen K.
 Béla Szepes m. 9-ik járás Stephany J.
 Bicske Fehér m. 18-ik járás Göllner Károly.
 Bihar Bihar m. 12-ik járás Szacsay Sándor.
 Bilét Torontál m. 14-ik járás Plech János.
 Billek Beregh m. 11-ik járás Thanhoffer Fer.
 Bitse Trencsén m. 9-ik járás Tombor László.
 Boeskő Marmaros m. 10-ik járás Kessler P.
 örökk., béről Barna József.
 Bogás Krassó m. 13-ik járás Péterffy Etelka,
 kezelő Draskovits G.
 Bokod Komárom m. (tiúk) 18-ik járás Jusztikó Pál.
 Boldogasszonny Mosony m. 5-ik járás Klapszai Pál.
 Bonyhád Tolna m. 20-ik járás Kramolini József.
 Borgó Prund (Erdély) Beszterce-Naszód m. 22-ik
 járás Wachsmann Albert.
 Boross Jenő Arad m. 16-ik járás Ferenczy János.
 Boros-Sabes 16-ik járás Zángerv Gyula.
 Bosovitz Szörény m. 13-ik járás Kirchner M.
 Büszörmény Hajdu m. 12-ik járás Ray Lajos,
 övv. Nagy Károlyné, béről Ürményi Gyula.
 Brassó Erdély 3-ik járás Fábik E., béről Morter
 Frigyes, Honigberger Adolf, Hornung Károly, Jekelius
 Nándor, Kugler Ede, Steiner Frigyes, Goós F.

Breznobánya Zólyom m. 7-ik járás Dachon Lipót,
Bresztovác Bács m. 4-ik járás Koráni Kálmán,
Budapest Pest m. 1-ső járás Báter Árnó, övv.
Fauzer Antalné, gondnok Trszyánszky J., Schwachhofer
J., bérli Pataky K., Jirmay Gusztáv, Barna Zsigmond,
Kiss Károly, övv. Egressy Rezsőné, gondnok Göbel Kálmán,
Dr. Müller Bernát, övv. Schernhofer Károlyné,
kezelő Gremarik J. Altwirth József, Szkalla Antal,
Kriegner József, Török József idős dr. Wagner D.,
Dittrich Károly, Molnár János, dr. Landau J., Urbann
József, Neitzscek Adolf, Fácaányi Armin, Radulescu
György, Frum István, Telkessy Iván, Schwarzmayer
János, Filó János, Moldoványi Sándor, Wimmerth
Károly, Igalmás szerzet. Vassák Ede, Eisendorfer G.,
Zboray Bertalan, övv. Galló S.-né, bérli Kressinsky Márton,
Zboray Béla, Rókuskórház; gondnok Rohrbach Antal,
Margititszigeti fiók; Zboray Bertalan, Dévay Szóllósy
István, Svábhegy fiókja.

Buda-Órs Pest m. 1-ső kerület 1-ső járás Nikl
Ödön,

Butyi Arad m. 16-ik járás Jandó László,

Buzás Temes m. 13-ik járás Dimitrievits Kristóf,

Csaba Békés m. 15-ik járás Varság Béla, Bal-
dics Elek,

Csanád Torontál m. 16-ik járás Drasnayák Frigyes,

Csanád-Palota 16-ik járás Mayer József,

Csap Ung m. 10-ik járás Speck Ján,

Csanád Torontál m. 14-ik járás Ruttkay J.

Csíki-Gorbó Szolnok-Doboka m. 22-ik járás Szabó
Sándor,

Csáková Temes m. 13-ik járás Doby László,

Csáktornya Zala m. 19-ik járás övv. Gönc Lajosné,

Csákvár Fehér m. 18-ik járás Szenert J.,

Csáta Trencsén m. 9-ik járás Benesáth Nándor,

Csenel Torontál m. 14-ik járás Ruttner I.

Csenger Szathmár m. 11-ik járás Mauks István,

Csepreg Sopron m. 17-ik járás Hartmann József,

Csermő Arad m. 16-ik járás König Ernő,

Csernátfalva Erdély Brassó m. 23-ik járás N. N.

Cservenka 4-ik járás Schubmacher Henrik,

Csetnek Gömör m. 6-ik járás Urszinví Mátyás,

Csépa (J. K. Szolnok m.) 9-ik járás Zibulkha Gyula,

Csíkszereda Erdély Csík m. 22-ik járás Gözszy
őrök, bérli Meisels Lajos,

Csík-Szent-Márton Erdély 22-ik járás Dobay
Sándor,

Csík-Szépvisz Csík m. 22-ik járás Scharp Henrik,

Csongrád Csongrád m. 15-ik járás Thomka Gyula,

Csejtey Lajos,

Csorna Sopron m. 17-ik járás Kovács J.

Csorvás Békés m. 15-ik járás Jánosy János,

Csurog (fiók) Bács m. 4-ik járás Furó László,

Csurgo Somogy m. 19-ik járás Plachner Fer-
dmánd,

Csépe Fehér m. 18-ik járás Leskó Gyula,

Cegléd Pest m. 2-ik járás Persay Sándor,

Csuz Komárom m. 18-ik járás Jezovits Sándor,

Dárdá Baranya m. 20-ik járás Cingelly S.,

Debreccen Hajdú m. 12-ik járás Támassy K.,

Muraközy K., Mihalovits István, Götl Nándor, dr. Ro-
schneek V. E., Vecsey V., Szilágyl P. M., Örvényi Ottó,

Décs Erdély Szolnok-Doboka m. 22-ik járás
Roth P.

Décs-Akna Sinkovits Bálint,

Derecske Hajdú m. 12-ik járás Belicay Ferenc
őrök, gondn. Kiss József,

Detta Temes m. 43-ik járás Braunmüller J.,

Devecser Veszprém m. 17-ik járás Balogh Ig-
nácz,

Déva Erdély Hunyad m. 21-ik járás Bruz N.,
bérli Lengyel Gergely, Nádasdy Fer,

Dévaványa Heves m. 9-ik járás Pacek Gyula,

Dicső-Sza.-Márton Erdély Kis-Küküllő m. 22-ik
 járás Fischer Eduárd,

Diosgyör Borsod m. 6-ik járás Esser Ferenc,

Diószeg Hajdú m. 12-ik járás Kovács József,
bérli Vaday I.

Disznaid Erdély Székély m. 23-ik járás Binder G.

Dobra Hunyad m. 21-ik járás Cuceanu Aurél.
 Dobšina Gömör m. 6-ik járás Tirscher Szilárd.
 Dolivo Torontál m. Luiriny Alajos.
 Dombóvár Tolna m. 20-ik járás Draskovits L.
 Dorogh Hajdu m. 12-ik járás tulajd. Kovács Sándor,
 dor. gondnok Szacsvay Sándor.
 Dorozsma Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Karcay K.
 Dómsöd Pest m. 2-ik járás Kónyay Ede.
 M. Dragomerfalva Marm. m. 10-ik járás Kratz
 Károly.
 Duna-Földvár Tolna m. 20-ik járás Kubányi J.
 Frókósei, bérli Murin J. id. Papp József.
 Duna-Pataj Pest m. 2-ik járás Szabó L.
 Duna-Pentele Fehér m. 2-ik járás Wagner J.
 Duna-Szekes Baranya m. 20-ik járás Csurgay
 Kálmán.
 Duna-Szerdahely Pozsony m. 5-ik járás Jelinek
 László.
 Duna-Vecse Pest m. 2-ik járás Bauer Adolf.
 Edelény Borsod m. 6-ik járás Hörk Pál.
 Eger Heves m. 3-ik járás Buzáth L., övv. Kőll-
 ner Lőrincné, Irgalmasos.
 Elek Arad m. 16-ik járás Hámory Lajos.
 Előpatak-fürdő Háromszék m. 22-ik járás Müller
 Gyula.
 Endréd Szathmár m. 11-ik járás Zsoldos L.
 Endréd Békés m. 15-ik járás Kalocsa István.
 Ening Veszprém m. 17-ik járás Adler Imre.
 Eperjes Sáros m. 8-ik járás Schmidt Károly,
 zsépi Gyula, Kriovoss Gy.
 Ércsi Fehér m. 18-ik járás Piláthy J.
 Erdőd Szathmár m. 11-ik járás Daláry Endre.
 Erdő-Szt.-György Erdély Maros-Torda m. 22-ik
 járás Tomcsik Jenő.
 Erzsébetváros Erdély Kis-Küküllő m. 22-ik járás
 Soós Lajos.
 Esztergom Esztergom m. 18-ik járás Hulényi Pé-
 ter, Zsigmond Mayer Sándor.
 Elesed Bihar m. 12-ik járás Kocsis József.

Érd Fehér m. 18-ik járás N. N.
 Ér-Mihályfalva Bihar m. 12-ik járás Mátray István.
 Érsekujvár Nyitra m. 5-ik járás Mészáros Cornél.
 Fácsat Krassó m. 13-ik járás Otter Hugó.
 Fegyvernek Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Meskő
 Gáspár.
 Fehérgyarmat Szathmár m. 11-ik járás Balika
 Károly.
 Fehértemplom Temes m. 13-ik járás Pokorny
 János, Elter örökösek, bérli Helmboldt Károly.
 Fehérvár (Székes) Fehér m. 18-ik járás Braun
 Lajos, Rieger Béla, Say Rezső, Dieballa Gy., Pásztor
 Sándor.
 Fekete-Ardó Ugocsa m. 10-ik járás Sztempák Géza.
 Feketechalom Erdély Brassó m. 23-ik járás Rau-
 penstrauch Gusztáv.
 Felek Szében m. 23-ik járás Keserű István.
 Fejka Szepes m. 9-ik járás Scherfet Aurél.
 Felsőbánya Szathmár megye 11-ik járás Csausz
 István.
 Felső-Balogh Gömör m. 6-ik járás Trajtel János.
 Felső-Eör Vas m. 17-ik járás Bárdossy G.
 Felsőfalu Szathmár m. 11-ik járás Szalitz K.
 Fertő-Szent-Miklós Sopron m. 17-ik járás Desits
 Lipót.
 Félégyháza Jász-Nagy-Kun-Szolnok m. 3-ik járás
 övv. Hoffer Adolfné, Bernátsky Béla.
 Fogaras Erdély 23-ik járás Hermann J. P., Dankó
 Gyula, bérli Steinburg Fer.
 Fiume Magy. teng. mellett Catti G., Bertossy
 Caesar, Mirzan Antal.
 Foldeák Csanád m. 16-ik járás Boros Károly.
 Foldes Szabolcs m. 11-ik járás Zlótzky Mihály.
 Foldvár Erdély Brassó m. 23-ik járás Folbert
 Frigyes.
 Forró Abauj m. 8-ik járás Remecák E.
 Fóth (Pest m.) 2-ik járás Formágyi György.
 Franzfeld Torontál m. 14-ik járás Draskódy Mór.
 Fráňova Torontál m. 14-ik járás Stuc Fer.

Frek Fogaras m. 23-ik járás Keserű István.
 Futák Bács m. 4-ik járás Zwick Zsigmond.
 Fülek Nógrád m. 7-ik járás Dely Zsigmond.
 Füzes-Abony Heves m. 3-ik járás Szniitsák Ferenc.
 Füzes-Gyarmat Békés m. 15-ik járás Kornis Gyula.
 Gacsaj Szathmár m. 11-ik járás Kállay Ferenc.
 Galanthia Pozsony m. 5-ik járás Massányi G.
 Galgóc Nyitra m. 5-ik járás Bariss Béla.
 Galszécs Zemplén m. 8-ik járás Valkó Nándor és
 Fábry Béla társak.
 Gáva Szabolcs m. 11-ik járás Mühr István.
 Gesztelek Zemplénmegye Szék járás Sárdihy Lajos.
 Girált Sáros m. 8-ik járás Osváth Ferencz.
 Glogovácz Arad m. 16-ik járás Avarfy Géza.
 Gattaja Temes m. 13-ik járás Lukinich Imre.
 Gödöllő Pest m. 1-ső járás Mátéfy Béla.
 Gölnitzsény Szepes m. 9-ik járás Feleky Béla.
 Göntz Abaúj m. 8-ik járás Debreceny Lajos.
 Gutta Komárom megye 18-ik járás Gábor Fer.
 Gyalo Kolozs m. 21-ik járás Hankó Antal.
 Gyarmata Temes megye 13-ik járás Hof-
 bauer V.
 Gyergyó Ditró Erdély Csík megye 22-ik járás
 Szatmáry János.
 Gyergyó-Szt.-Miklós Erdély Csík megye 22-ik járás
 Eranosz Boglárka.
 Gyergyó-Tölgyes Csík megye 22-ik járás Roth
 Albert.
 Gyertyámos Torontál megye 14-ik járás Bazel
 Elek.
 Gyéres Torda-Aranyos m. 21-ik járás Szigethi
 Csehi Ákos.
 Gyoma Békés megye 15-ik járás Máday Aladár.
 Gyorok Arad megye 15-ik járás Huba Lajos.
 Gyönp Tolna m. 20-ik járás Bévárdy Lajos.
 Gyöngyös Heves m. 3-ik járás Vozáry Tamás,
 Merszit Nándor, Baruch József.
 Györ Györ megye 18-ik járás Anvander Rezső.
 Lippóczy Miksa, Stierling Károly, Németh Pál, Simon Ferenc,

Györ Sziget Györ m. 18-ik járás Mehlschmid J.
 Gyula Békés m. 15-ik járás Örley István, Özy.
 Winkler Ferencné, gondnok Gundhardt Béla.
 Gyulafelhérvar Erdély Alsó Fehér m. 21-ik járás
 Nagy József, Mihelyes Zsigmond, Fröhlich Gyula.
 Hadad Szilág m. 21-ik járás Biró Lajos.
 Hadház Hajdu m. 12-ik járás Sztempák Antal,
 bérli Farkas Ödön.
 Hajdu Sámson Hajdu m. 12-ik járás Sternthal
 Sándor.
 Hajdu-Szoboszló Hajdu m. 12-ik járás Trocsányi
 Imre.
 Hajós Pest m. 2-ik járás Martinovits József.
 Halas Pest m. 8-ik járás Takács József.
 Halmi Ugocea m. 10-ik járás Fényhalmy A.
 Harkány Baranya m. 20-ik járás fiók, Tartozik
 Síklóshoz.
 Hatvan Heves m. 3-ik járás Sperlagh J.
 Hatzfeld Torontál m. 14-ik járás Duchon L.
 Hárászeg Erdély Hunyad m. 21-ik járás Csonka J.
 Papp Árpád.
 Herkulesfürdő Szörény m. 13-ik járás Fabriciusz
 Zsigmond.
 Heves Heves m. 3-ik járás Máder Miksa.
 Hidalmás Erdély Kolozs m. 21-ik járás Horváth
 József.
 Hidegkút Temes m. 13-ik járás Reimholz György,
 H.-M.-Vásárhely Csongrád m. 15-ik járás Adler
 János özy., férjezett Dobosné, bérli Toszt Béla, Németh
 Lajos, Kiss Gyula, Adler Ferenc, Bánffy Lajos.
 Hödság Bács m. 4-ik járás Grittmann K.
 Holló Nyitra m. 5-ik járás Mühlbauer G.
 Homonna Zemplén m. 8-ik járás Szekerük Ambrus.
 Horgos Csongrád m. 15-ik járás Burg D.
 Hosszuhalu Erdély Brassó m. 23-ik járás Jekelius
 Gusztáv.
 Högyész Tolna m. 20-ik járás Téry Imre.
 Huszt Marmaros m. 10-ik járás Schmidt Károly,
 Keresztes Sándor.

Igló Szepes m. 9-ik járás Tirscher Gusztáv, Kalmar B., Gártner Kálmán,
 Illava Trencsén m. 9-ik járás Bossányi J.
 Illos Bács m. 4-ik járás László Ferenc.
 India Szörény m. 13-ik járás Hainiss Antal.
 Ipolytág Bars m. 7-ik járás Berkó István.
 Izsák Pest m. 2-ik járás Farkas Ignác.
 Jankovátz (Felső) Bács m. 4-ik járás Madzinyi János,
 Jánosháza Vas m. 17-ik járás Kósa G.
 Jász-Alsó-Szt.-György Jászkun Szolnok m. 3-ik járás Szemnet Ferenc örökk., gondnok Ozorovszky Imre.
 Jász-Apáti Jász-N.-Kun-Szolnok megye 3-ik járás Netzasek Károly.
 Jászberény Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Merkl János, Vogronits Kálmán, Busay Béla.
 Jászfényszaru Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Kránceli Ferenc.
 Jász-Kis-Ér-Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Mertz J.
 Jász-Ladány Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Szemnet F. örökösei.
 Jósva Gömör m. 6-ik járás Rochlitz Ist.
 Józseffalva Bács m. 4-ik járás Furó László.
 Kába Bihar m. 12-ik járás Horváth Kálmán.
 Kadarkut Somogy m. 19-ik járás Beck B.
 Kalocsa Pest m. 2-ik járás Horváth K.
 Káloz Fehér m. 18-ik járás Thomka J.
 Kápolna Heves m. 3-ik járás Egerland Kálmán.
 Kanizsa (Ó) Bács m. 4-ik járás Ádányi Imre.
 Kapossár Somogy m. 19-ik járás Babochay J., Czollner Vince.
 Kapuvár Sopron m. 17-ik járás Vavrecskay János.
 Karád Somogy m. 19-ik járás Kakas Mihály.
 Kariánsebes Szörény m. 13-ik járás Müller Fülöp és Vlad Miklós.
 Karcag Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Báthory Bertalan, Tóth Kálmán.
 Kassa Abauj m. 8-ik járás Hegedüs Lajos, Mégay

Gusztáv, Wandraschek Károly, Körkáth Ferenc, Gallik Géza.
 Kápolnás-Nyék (fők) Fehér m. 18-ik járás tulajd.
 Grimm Károly, bérli Gáby Endre.
 Károlyfalva Temes m. 13-ik járás Járás Gusztáv, Kaszony (Mező) Beregh m. 19-ik járás Rác Gyula.
 Kecskemét Pest m. 2-ik járás Katona Zsigmond, Machfeld Alajos, Molnár János.
 Kenderes Békés m. 15-ik járás Tibortffy Kálmán.
 Kernyája (fők) Bács m. 4-ik járás Jóó örökösek.
 Keszthely Zala m. 19-ik járás Lackner Ferenc örökösei, gondnok Braun Pál.
 Kevermes Csanád m. 16-ik járás gondnok N. N.
 Kécske Pest m. 2-ik járás Végh László.
 Kékkö Nógrád m. 7-ik járás Káposztássy Ferenc.
 Kékes Jászkun-Szoln. m. 3-ik járás Scheint Andor.
 Kézdi-Vásárhely Erdély 22-ik járás Janicsó G..
 Kovács Ferenc.
 Késmárk Szepes m. 9-ik járás Generisch Károly, Szalka J.
 Királyhelmec Zemplén m. 8-ik járás Paulleky Ferenc.
 Kisbér Komárom m. 18-ik járás Magyar János.
 Kis-Cell Vas m. 17-ik járás Bisztritsky Odón.
 N.-Cenk Sopron m. 17-ik járás Jobszi Gy.
 Kiss Jenő Arad m. 16-ik járás Koricsászky övv., gondnok Turner I.
 Kis-Komárom Zala m. 19-ik járás Szallás János.
 Kiskörös Pest m. 2-ik járás Lábos Ferenc.
 Kis-Maria Bihar m. 12-ik járás Gallusz Frigyes.
 Kismarton Sopron m. 17-ik járás Grüssner Ferenc, Irgalmásrend.
 Kis Nádány Szathmár m. 11-ik járás miniszteri engedélyvel Gacsélyba tételettel át.
 Kis-Szeben Száros m. 8-ik járás Imrich Gyöző.
 Kistelek Csongrád m. 10-ik járás Keresztesi Nagy Antal.
 Kisujaszállás Jászkun megye 3-ik járás Boermann István.

Kis Terenye Heves megye 3-ik járás Tamissay Antal.

Kis-Várda Szabolcs megye 11-ik járás Somogyi Rezső, Pataky Árpád.

Kóka Pest megye 1-ső járás II. Trszty Jászky Károly.

Kokova Gömör m. 6-ik járás Kishonthy József, Kolozs (Erdély) 21-ik járás Malachowszky M.

Kolozsvár Erdély Kolozs m. 21-ik járás Dr. Hinc György, Zülich özy., bérkö Kiss Valentin Adolf, dr. Ember Bogdán, Wolf János, Székely Miklós.

Komádi (Bihar m.) 12-ik járás Scholtz Gábor.

Komárom (RÉV) Komárom megye 18-ik járás Schmidthauer A., Kirchner Mihály, Kováts Arisztid.

Korpona Zala m. 7-ik járás Eisert Pál.

Kovászna Erdély Háromszék m. 22-ik járás Binder Adolf.

Kóhalom Erdély N.-Küküllő m. 23-ik járás Nagelschmidt örökk., Melas Ede, bérkö Wolff Ernő.

Kőlesd Torna m. 20-ik járás Koritsánszky D.

Kőmend Vas m. 17-ik járás Sonnevend Gyula, örökkösi gondnok Kalocsay József.

Kőmőc Bars m. 7-ik járás Förster Imre.

Kővárbanya Hunyad megye 21-ik járás Schiessl Károly.

Körös-Ladány Békés m. 15-ik járás Szilártó Sándor özvegye, gondnok N. N.

Körüsmező Marmaros megye 10-ik járás Bideskuty Bert.

Kőszeg Vas megye 17-ik járás Csacsinovits J., Küttel István.

Krassó Szatmár megye 11-ik járás Bartók S.

Kraszna Szilág m. 11-ik járás Leitner Zsigmond, Krompach 9-ik járás ta szepes olasz nőkja tulajd. Zlinszky József, bérkö Mattauschek J.

Kubin Temes megye 13-ik járás Endreman S.

Kula (Ó) Bács megye 4-ik járás Heintz Nándor bérkö Nierit Béla.

Kunhegyes Jászkun-Szolnok megye 3-ik járás Wirtzfeld M. tul., bérkö Kiss József.

Kun-Sz-Márton Jászkun-Szolnok megye 3-ik járás Bartho Zoltán, Szántó József.

Kun-Sz-Miklós Jászkun-Szolnok megye 3-ik járás Tóth Zsigmond.

Kurties Arad m. 16-ik járás Fronhofer János örökkösei, bérkö N. N.

Lacháza Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Straub A., Lukomjak Sopron m. 17-ik járás Szkurkay Jen., Lekencze Erdély 22-ik járás Scheint Frigyes.

Lengyeltóti Somogy megye 19-ik járás Steiner Gyula.

Leschkirch Erdély Beszterce-Naszód megye 22-ik járás Teutsch Frigyes.

Letenye Zala megye 19-ik járás Kallivoda János, Légrád Zala megye 19-ik járás Pfisterer A.

Léva Bars megye 7-ik járás Bohemita E. örökkösei, Medváczky Sándor.

Lippótvár (fiók) Nyitra megye 5-ik járás Bariss Kálmán.

Lippa Temes megye 13-ik járás Bánffy József, Liptó-Sz-Miklós Liptó megye 9-ik járás Balló Lajos, Mikó József.

Losonez Nógrád megye 7-ik járás Geduly Albert örökkösei, bérkö Pflichta Lajos, Kirchner Dániel.

Lovasberény Fehér megye 18-ik járás Kertész Ferenc.

Lovrin Torontál megye 14-ik járás Telbisz Benedek.

Lőcse Szepes megye 9-ik járás Szkitsák István, Mátyus Endre.

Lővő Sopron megye 17-ik járás Sass Ferenc, Lubló Szepes m. 9-ik járás Bánffy özy., bérkö Ignatievics A.

Lugos Krassó megye 13-ik járás Szvoboda Ferenc, Vértes Lajos.

Madaras J-Kun-Szolnok megye 3-ik járás Jung Károly.

Magyar-Lípos Erdély Szőlnök-Dokoka megye 22-ik járás Breuer Pál,
 Magyar-Óvár Mosony m. 5-ik járás Székely A.
 Major J-Kun-Szőlnök megye 8-ik járás Tótfalussy Ödön.
 Malacka Pozsony megye 5-ik járás Fridrich János.
 Makó Csanád megye 16-ik járás Südy István.
 Nagy Adolf, Laurenszky István, Burger Sándor.
 Marcali Somogy megye 19-ik járás Körös Victor.
 Margitta Bihar megye 12-ik járás Horváth István.
 Marmaros-Sziget Marmaros megye 10-ik járás Marossán Albert, Buzáth Márton, Héder Lajos.
 Maros-Illje Erdély Hunyad megye 21-ik járás Hofflinger Károly, Lednitzky István.
 Maros-Ludas Erdély Torda-Aranyos megye 21-ik járás Tomesk József.
 Maros-Ujvár Erdély Alsó-Fehér megye 21-ik járás Ersekujváry Sándor.
 Maros-Vásárhely Erdély Maros-Torda megye 22-ik járás Bernády Dániel utódai, Jeney Károly, Binder Károly, béröl Nagy Sándor.
 Martonvásár Fehér megye 18-ik járás Grimm Károly.
 Mát Zemplén megye Szék járás Molnár János.
 Mágoes Baranya megye 20-ik járás Szép Géza.
 Mándok Szabolcs megye 11-ik járás Tompos E.
 Marienfeld Temes megye 13-ik járás Metzger Ede.
 Máslik Temes megye 13-ik járás Jakabffy Aladár.
 Mátészalka Szatmár megye 11-ik járás Almer Imre.
 Megyes Erdély N-Küküllő megye 23-ik járás Dr. Folbert Ferenc, Hinc Adolf, Schuster M.
 Mehádia Lorber V.
 Meháka Temes megye 13-ik járás Bibér Géza.
 Melence Torontál megye 14-ik járás Lednichy János.
 Mercicfalva Temes megye 13-ik járás Loog I.

Merény Szepes megye 9-ik járás Fleischer Sámuel.
 Metzenzél 9-ik járás Szkurkay József.
 Mező-Bárd Maros-Torda megye 22-ik járás Láday Gyöző.
 Mezőberény Békés megye 15-ik járás Ursziny László.
 Mező-Csáth Borsod megye 6-ik járás Farkas Béla.
 Mező-Kászon Bereg megye 10-ik járás Rác Gyula.
 Mező-Keresztes Borsod megye 6-ik járás Prágay Lajos.
 Mező-Kerecsedes Bihar megye 12-ik járás Plávecky Sándor.
 Mező-Kovácsbáza Csongrád megye 15-ik járás Kiss Pál.
 Mező-Kővesd Borsod megye 6-ik járás Frigyell Ödön.
 Mező-Örvényes Kolozs megye 21-ik járás Sohacz Robert.
 Mező-Rűcs Maros-Torda megye 22-ik járás fiók, tartozik Mező-Bárdhoz tul, Láday Gyöző.
 Mezőtúr Békés megye 45-ik járás Spett Dezső, Csippék István.
 Mikva Nyitra megye 5-ik járás Németh Károly.
 Mindszent Csongrád megye 15-ik járás Schwarz Lajos.
 Miskolc Borsod megye 6-ik járás Dr. Szabó Gyula, Ujházy Kálmán, Dr. Herz Mór, Dr. Rác Gy., Kuruc János.
 Mócs Erdély Kolozs megye 21-ik járás Rohoney Zsigmond.
 Modor Pozsony megye 5-ik járás Scharbert Lajos.
 Modos Torontál megye 14-ik járás Telléry Ferenc.
 Mohacs Baranya megye 20-ik járás Lujzer V., Szendrey Jenő.
 Mohol Bács megye 4-ik járás Kiss Antal.
 Mokrin Torontál megye 14-ik járás Nagy Bernát.

Moldova Krassó megye 13-ik járás Vidákovits Nándor.

Monor Pest megye 1-ső járás Felföldy Kálmán.

Moór Fehér megye 18-ik járás Angerer Gy., bérölj Jeney János, Girsik Géza.

Mosótz Turóc megye 9-ik járás Topercer N.

Mosony Mosony megye 5-ik járás Brodszky E.

Munkács Beregh megye 10-ik járás Traxler E. Gottier Lipót.

Muraszombat Vas megye 17-ik járás Bölc Béla.

Nagy-Atid Somogy megye 19-ik járás Pfisterer Károly.

Nagy-Bajom Bihar megye 12-ik járás Mezey L.

Nagy-Bajom Somogy megye 19-ik járás Körös L.

Nagy-Bánya Szathmár megye 11-ik járás Hanzolovits Lajos, Szendy Antal.

Nagy-Beckserek Torontál megye 14-ik járás Kleszky János, bérölj Steiner Miklós, Kellner József, Menczer Lipót.

Nagy-Bereznia Ung megye 10-ik járás Both Ferdinand, bérölj Szeméry József.

Nagy-Borosnyó Galló Dénes.

Nagy-Eány Erdély Alsó-Fehér megye 21-ik járás Obert J. övv., bérölj Czirbesz Frigyes, U. Kovács J.

Nagy-Halmág Arad megye 16-ik járás Hánzéros Ádám.

Nagy-Honda Szabolcs-Doboka megye 22-ik járás Miklós Árpád.

Nagy-Kanizsa Zala megye 19-ik járás Belus József, Örkösei Prager Béla, Mandák N.

Nagy-Kapos Ung megye 10-ik járás Porhajos Ferenc.

Nagy-Kálló Szabolcs megye 11-ik járás Ursziny Károly.

Nagy-Károly Szathmár megye 11-ik járás Saager övv., bérölj Füleky Pál, Jelinek Ignác, Köricsánszky Örkösei, bérölj Ifj. Köricsánszky László.

Nagy-Káta Jászkun-Szolnok megye 8-ik járás Baksay Béla.

Nagy-Kikinda Torontál megye 14-ik járás Pacsu Demeter, Neuhold Károly, Brenner J.

Nagy-Körös Pest megye 2-ik járás Tarkeöy örökk., bérölj Müller István, Medvecky István.

Nagy-Lak Csánád megye 16-ik járás Mike Ferenc.

Nagy-Léta Bihar m. 12-ik járás Véber Sándor.

Nagy-Magyar (a csallósomorjai gyógyszertár fiókjá) Pozsony m. 5-ik járás tul. N. N.

Nagy-Maros Hont m. 7-ik járás Ozy, Thurnbeek Adolfné.

Nagy-Márton Sopron m. 17-ik járás Gerr Hugo.

Nagy-Megyer Komárom m. 18-ik járás övv. Angral Antalné.

Nagy-Mihály Zemplén megye 8-ik járás Cibur Bertalan.

Nagy-Röce Gömör megye 6-ik járás Dedihszky Gyula.

Nagy-Salió Bars megye 7-ik járás Zsorma László

Nagy-Sink N.-Küküllő megye 23-ik járás Binder Frigyes.

Nagy-Selyk Erdély 23-ik járás övvgy Szency Gáborné.

Nagy-Somkút Szathmár megye 11-ik járás Esztégar S.

Nagy-Surány Nyitra m. 5-ik járás Huszár Fer. Örkösei, gondnok Beness Ferenc.

Nagy-Szabadna Zólyom megye 7-ik járás Goldberger Titus.

Nagy-Szalonta Bihar m. 12-ik járás Köbling József, Podrácky Ferenc.

Nagy-Szeben Erdély 23-ik járás Jikely Károly, Dr. Kaiser Gusztáv, Id. Müller Károly, Molnár örökk., bérölj Platz W., Teutsch Ágoston, Henrich Károly, Morcsák Lajos.

Nagy-Szt.-Miklós Torontál m. 14-ik járás Mály János, Lukáts István.

Nagy-Szombat Pozsony m. 5-ik járás Csepcsányi Béla, Pauer Ödön, Wehner Ede.
 Nagy-Szöllős Ugoes megye 10-ik járás Kováts Mihály.
 Nagy-Tapolcsán Nyitra megye 5-ik járás Csíppék János.
 Nagy-Tétény (fők) Pest megye 1-ső járás Eisendorfer J.
 Nagy-Tószeg Torontál m. 14-ik járás Círa Miksa.
 Nagy-Várad Bihar megye 12-ik járás Özy. Ber-
 tsinszky Károlyné, béről Hering Sándor, Bleyer Káro-
 linnár Lajos, Ember Manó, Nyíry György, Irgalmás rend.
 Nagy-Vásáron Veszprém m. 17-ik járás Szále özy,
 gondnok Szále Rudolf.
 Nagy-Zsám Temes megye 13-ik járás Milutinovits Lajos.
 Nemesztó Árva m. 9-ik járás Medvecky J., béről
 Kubányi István.
 Naszód Erdély Beszterce-Naszód megye 22-ik já-
 rás Müller Frigyes.
 Naszód-Rodna Erdély Besz.-Naszód megye 22-ik
 járás Dajchendt Frigyes.
 Nádudvar Szabolcs m. 11-ik járás Valkó János
 Grókfősei, béről Feyér József.
 Nánás Hajdu m. 12-ik járás Kovács Lajos.
 Nemesvid Somogy m. 19-ik járás Kiss L., kezelő
 Frischmann E.
 Német-Boly Baranya m. 20-ik járás Eőry Lajos.
 Német-Cernya Torontál megye 14-ik járás Rhiza
 Károly.
 Német Kereszt Sopron megye 17-ik járás Skrach
 Antal.
 Német-Liptó Liptó megye 9-ik járás Szmatek
 Virgil.
 Német-Szárcsa Torontál megye 14-ik járás
 Thanfy Károly.
 Német-Ujvár Vas m. 17-ik járás Heroszi József.
 Nézsiider Mosony megye 5-ik járás Fuchs Ferenc.

Nyárád Szereda Maros-Torda m. 22-ik járás Hintz Gergely Örkösei, béről Püspöki Zsigmond.
 Nyerges-Ujfalú Esztergom megye 18-ik járás Dem-
 jén János.
 Nyír-Bakta Szabolcs megye 11-ik járás Dr. Be-
 nedikty Gyula.
 Nyír-Balkány Adler Márton.
 Nyír-Bátor Szabolcs megye 11-ik járás Vozáry Rezső.
 Nyír-Bogdán Szabolcs megye 11-ik járás Kele-
 men Szilárd.
 Nyíregyháza Szabolcs m. 11-ik járás Korányi Imre,
 Lederer Ignác, Szopko Alfréd.
 Nyírtora Nyitra megye 5-ik járás Tombor Kornél,
 Kováts József.
 Óbecse Bács m. 4-ik járás Károlyi K.
 Ó-Bessenyő Torontál megye 14-ik járás Abka-
 rovits J.
 Ó-Béba Torontál megye 14-ik járás Kirits Simon.
 Ó-Falu Szepes m. 9-ik járás Iszkraj Gy.
 Oláh-Toplicsa Maros-Torda m. 24-ik járás Cser-
 mendy József.
 Ó-Moravica Bács megye 4-ik járás Hofbauer
 özy., béről Kiss Sándor.
 Ónod Borsod m. 6-ik járás Valkó László.
 Ó-Oroszvár Szörény megye 13-ik járás Freyler
 Ignácz.
 Oroszába Békés m. 15-ik járás Medvecky Henrik
 Örkösei, gondnok Sperlich Ign., Palúcy Lajos.
 Oraiuita Krassai m. 13-ik járás Knoblauch A.,
 Oszlánya Bars megye 7-ik járás Seidler József.
 Ózd Borsod m. 6-ik járás Raizinger J.
 Ozora Tolna m. 20-ik járás Eibach Ödön.
 Ócskod Békés m. 15-ik járás Vekerle Mihály,
 Ökörmező Marm. m. 10-ik járás Tamásy Andor.
 Pacsfa Zala m. 19-ik járás Artinger József.
 Paksa Tolna m. 20-ik járás Malatinszky Sándor.
 Palota Csanád m. 16-ik járás Bereck Péter.
 Palota Veszprém m. 17-ik járás Krosetz Gyula.

Palánka Bács m. 4-ik járás Harlikovits K.
 Pankota Arad m. 16-ik járás Posevitz Gy.
 Panesova Torontál megye 14-ik járás Bauer F.,
 Raidda J., Graff W. H.
 Pásztó Heves m. 3-ik járás Martinovits J.
 Parajd Udvartelek megye 22-ik járás Besztercey
 István,
 Pápa Veszprém megye 17-ik járás Techet A.,
 Irgalmás rend. Piacsek Gyula,
 Párdány Torontál m. 14-ik járás Kubányi János,
 Parkány Esztergom m. 18-ik járás Rögrün E.
 Perjámos Torontál megye 14-ik járás Vojtek
 Alajos,
 Perlek Zala m. 10-ik járás Szv. Sípos Károlyné,
 gondnok Sípos Károly,
 Perlasz Torontál m. 14-ik járás Laffleur Lajos,
 Petrovác Bács megye 14-ik járás Ferenczy J.
 Petrozsény Erdély Hunyad megye 21-ik járás
 Gerbert Guidó,
 Pécs Baranya megye 20-ik járás Sipőc István,
 Kovács Mih., Balázs Ödön, Irgalmás rend.
 Pécska Arad megye 16-ik járás Vojtek Kálmán.
 Pécsvárad Baranya m. 20-ik járás Dvorszky Béla,
 Pécel Pest megye 1-ső járás Lumitzer Gy.
 Pétervásár Heves m. 3-ik járás Schultz Gyula,
 Pilis (Pest m.) 1-ső járás az alberti-írsai gyógy-
 szertár főkja, Tukfai, Rákos Lajos,
 Pinkafő Vas m. 17-ik járás Stöhr Manó,
 Piski (tiék) Hunyad megye 21-ik járás, gondnok
 Gerbert Emil,
 Podolin Szepes megye 9-ik járás Faix József,
 Polgár Szabolcs megye 11-ik járás Mauksinszky
 Antal,
 Polgárdi Fehér m. 18-ik járás Kampis J.
 Poroszló Heves m. 3-ik járás Rolkó Kálmán.
 Pozsony Pozsony megye 5-ik járás Dr. Adler
 Dávid, Heim Vendel, pozsonyi gyógyszerésztestület, bérli
 Berghoffer N., Heinrich Frigyes, Pisztor Bódog, Soltz
 Rezső, Erdy István, Irgalmás rend.

Postvén Nyitra m. 5-ik járás Orgony János,
 Prászmár Érdély Brassó m. 23-ik járás ifj. Sten-
 ner Frigyes, Binder János,
 Privigye Nyitra m. 3-ik járás Kohuth György,
 Promontor Pest m. 1-ső járás Eisztorfer J.
 Puchó Trenčín m. 9-ik járás Pokorný János,
 Putnok Gömör m. 6-ik járás Fekete Nándor,
 Püspök-Ladány Hajdu megye 12-ik járás Haagen
 Sándor,
 Radna Arad m. 16-ik járás Ternajgó József,
 Radnót Kis-Küküllő megye 22-ik járás Jeney
 Dezső,
 Rajec Trenčín megye 9-ik járás Bladny Mór,
 Rajka Mosony megye 5-ik járás Koósch Frigyes,
 Rahó Marmaros megye 10-ik járás Balázsz Zsig-
 mond,
 Rakamaz Szabolcs megye 11-ik járás Szelőcky G.,
 Ratkó Gömör megye 6-ik járás Saxinger Ottó,
 Ráckeve Pest megye 2-ik járás Bicskey Béla,
 Resitza Krassó megye 13-ik járás Brada Ede öz-
 vegye, Bagi Károly,
 Rékás Temes megye 13-ik járás Bonomi K.,
 Rétság Nógrád megye 7-ik járás Hrabécy Imre,
 Rimaszécs Gömör megye 6-ik járás Lamos L.,
 Rimaszombat Gömör megye 6-ik járás Hamaliár
 Károly, Liszka József,
 Rohone Vas megye 17-ik járás Simon Géza,
 Rózsahegy Liptó megye 9-ik járás Hammer-
 schmidt J.,
 Rozsnyó Gömör megye 6-ik járás Dr. Poosch
 örökösei, gondnok Török N., Pasteiner Jenő,
 Rosnyó Brassó megye 23-ik járás N. N.,
 Röce Gömör megye 6-ik járás Dedinszky Gyula,
 Ruszkabánya Szörény megye 13-ik járás Rissztes
 Sándor,
 Ruszt Sopron megye 17-ik járás Maléter G.,
 Rutka Turóc megye 9-ik járás Rutkay Th.,
 Sajó Szt. Péter Borsod megye 6-ik járás Györy
 Sándor.

Salgó-Tarján Nógrád megye 7-ik járás Rubin K.
őzvegye, gondnok N. N.

Sarkad Bihar megye 12-ik járás Trajánovits
Ágoston.

Sasvár Nyitra megye 5-ik járás Török Géza.

Sámsom Hajdú megye 12-ik járás Sternthal Sándor,
Sárbogárd Sz.-Fehér megye 18-ik járás Eliássy
Imre.

Sárköz-Ujlak Szatmár megye 11-ik járás Tatay
Miklós.

Sáros-Patak Zemplén megye 8-ik járás Dr. Rák
Gusztáv.

Sárvár Vas megye 17-ik járás Stubenvoll Ferenc,
Sásl Baranya megye 20-ik járás Keller Gyula.

Sát.-A.-Ujhely Zemplén megye 8-ik járás Med-
vecky János, Pinter Ferenc.

Segesvár Erdély N. Küküllő megye 23-ik járás
Bevert Frigyes, Kraft Károly, bérő Wéber János,
Schuster János.

Selmetz Hont megye 7-ik járás Margócsy János,
Sztankay Ferenc.

Sellye Baranya megye 20-ik járás Zsiga L.,
Sereghelyes Fehér megye 18-ik járás Csernyus Dezső,

Síklos Baranya megye 20-ik járás Petrach J.,
Saly Antal.

Simánd Arad megye 16-ik járás Csíky Lukács.

Simonytornya Tolna megye 20-ik járás Beszédes
Gyula.

Sípőfok Veszprém megye 17-ik járás Szabados
Lajos.

Soborsin Arad megye 16-ik járás Frankó Antal
őzvegye, bérő Schauer Lajos.

Solt Pest megye 2-ik járás Márky István.

Somorja Pozsony megye 5-ik járás Veiser Arthur,
Sopron Sopron megye 17-ik járás Molnár L.,

Khudy J., Graner Jenő, Csathó J.

Soroksár Pest megye 1-sé járás Szlávik István.

Sóskut Sz. Fehér megye 18-ik járás Varjassy N.

Stanisits Bács megye 4-ik járás Fésüs István.

Steierlak Krassó megye 18-ik járás Gassenheimer
Károly.

Stomfa Possony megye 5-ik járás Kittl Jaromis,
Sümeg Zala megye 19-ik járás Stamborszky
László.

Szabadka Bács megye 4-ik járás Joó Károly, Bren-
ner Ferenc, Gálffy György, Szigethy József, Milassin Ilcs.

Szabadszállás J. K.-Szolnok megye 3-ik járás
Martineovits Péter.

Szakolca Nyitra megye 5-ik járás Irgalmasok,
Nehold Mihály.

Szamos Cseh Kolozs megye 21-ik járás Felegy-
házy Lajos.

Szalonok Vas megye 17-ik járás Swartz Gusztáv,
Szamosujvár Erdély Szolnok-Doboka megye 22-ik
 járás Placsintára Dávid, kezelő Hrobonyi Pál.

Szaniszló Szathmár megye 11-ik járás Kovács
Nándor.

Szarvas Békés megye 15-ik járás Medvecky Jó-
zsef, Barti Emil.

Szathmár Szathmár megye 11-ik járás Dr. Len-
gyel Márton, Bösörményi József, Bossin József, Irgal-
masrend.

Szántó Abauj megye 8-ik járás Meissels A.,
Szászkarabnya Krassó megye 10-ik járás Sarok
Gyula.

Szászrégen Erdély Maros-Torda megye 23-ik
 járás Coppelt Frigyes, bérő Wermescher E., Cop-
pelt Hugo.

Szászsebes Erdély Szeben m. 23-ik járás Rein-
hardt J. C., Binder Lajos.

Szászvár Baranya megye 20-ik járás Balta László,
Szászváros Erdély Hunyad m. 21-ik járás Bán-
falvy Lajos, Reckert Károly.

Szeged Csongrád megye 15-ik járás Kiss J., Gyur-
ica Sándor, Bauer József, Barcsay Károly, Kovács Al-
bert, Meák Gyula, Ambrózy Sándor, Harc János bérő,
Götz János, Csíkos Nagy József.

Szeghegy Bács megye 4-ik járás Décsy Imre.

Szegszárd Tolna megye 20-ik járás Bátori E.,
 Szondy J.
 Szeghalom Békés megye 15-ik járás Kiss F.
 Szegvár Csongrád megye 15-ik járás Török J.
 Széleskőszeg Erdély Székely megye 23-ik járás Ven-
 rich Antal.
 Szemlak Arad megye 16-ik járás Varga Arnold.
 Szempe Pozsony megye 5-ik járás iij. Fleischer
 Antal.
 Szendrő Borsod megye 6-ik járás Baternay Albert.
 Szencie Nyitra megye 5-ik járás Szkitsák István.
 Szentes Csongrád megye 15-ik járás Váradyi La-
 jos, Farkas övezetében bérülő Podhraczky Fer., Dózsa B.
 Szent-András Békés megye 15-ik járás Ács Albert.
 Szent Anna (Új) Arad megye 16-ik járás Felde-
 tar Béla.
 Szent-Elek Vas megye 17-ik járás Gangl József.
 Szent-Endre Pest megye 1-ső járás Jakab J.
 Szent-Ágota Erdély N-Küküllő megye 23-ik já-
 rás Knai Márton.
 Szent-Gothard Vas megye 17-ik járás Tom-
 csányi László.
 Szent-Gróth Zala megye 19-ik járás Botyó Péter.
 Szent-György Pozsony megye 5-ik járás Neuravná
 Ferenc.
 Szent-Hubert Torontál megye 14-ik járás Csíra
 Miksa.
 Szent-János Mosony megye 5-ik járás Magda
 Károly.
 Szentkereszi Bars megye 7-ik járás Csányi Ádám.
 Szent-Lőrinc Baranya megye 29-ik járás Szilágyná-
 György.
 Szent-Márton Turóc megye 9-ik járás Topercer
 Lajos.
 Szent-Nikolaus Győr megye 18-ik járás Gölti E.
 Székelyföld bérülő Szatmáry Gyula.
 Szent-Mihály Szabolcs megye 11-ik járás Lukács
 Ferenc.

Szent-Miklós (T.) N. K.-Szolnok megye 3-ik járás
 Bohus József.
 Szent-Tamás Bács megye 4-ik járás Luky N.
 Szepes Olasz Szepes megye 9-ik járás Zlinszky
 József.
 Szepes Szombathely Szepes megye 9-ik járás Gréb-
 János.
 Szepes Váralja Szepes megye 9-ik járás Kunfalvy
 György, Irigalmásrend.
 Szepsi Abaúj megye 8-ik járás Trsztányánzky József.
 Szepsi-Szil-György Erdély Haromszék megye 22-ik
 járás Betegh Béla.
 Szerdahely Erdély 23-ik járás Schimmert F.
 Szered Pozsony megye 5-ik járás Szkitsák A.
 Szerednye Ung megye 10-ik járás Ruzsák Kálmán.
 Szerenes Zemplén megye 18-ik járás Kohányi
 János.
 Szécsén Nógrád megye 7-ik járás Pokorny Pál.
 Székelyhíd Bihar megye 12-ik járás Penkert
 Mihály.
 Székely Kereszter Erdély Udvarhely megye 22-ik
 járás Jäger F. J.
 Szitád Kereszter Erdély Udvarhely megye 22-ik
 járás Aszti Adolf.
 Székely Udvarhely Erdély Udvarhely megye 22-ik
 járás Nagysálymossy Kone Ármin.
 Székletna Homi megye 7-ik járás Barsy Rezső.
 Sziksád Abaúj megye 8-ik járás Somogyi Mihály.
 Szigetvár Somogy megye 19-ik járás Salamon
 Gyula, Visy Sándor.
 Szilág-Csesz Szilág megye 11-ik járás Felegy-
 házi Lajos.
 Szilág-Somlyó Szilág megye 11-ik járás Szalag-
 hári József, Józsa Gyula.
 Szilárd Bihar megye 12-ik járás Kereszter
 Ferenc.
 Szill Somogy megye 19-ik járás N. N.
 Szilvás Borsod megye 6-ik járás Gödry Lajos.

Szinyér-Váralja Szathmár megye 11-ik járás Gerber Ödön.

Szirák Nógrád megye 7-ik járás Kompanik J., Szivac (Ó) Bács megye 4-ik járás Harlikovits János.

Szilág (fiók) Zalárom megye 7-ik járás Stech Lajos.

Szobránc Ung megye 10-ik járás Csere János, Szolnok J.-K.-Szolnok megye 3-ik járás Horánszky István örökösei, bérközi Finy Béla, Boár György, Tassy Gusztáv.

Szolyva Bereg megye 10-ik járás Tolvay Imre, Szombathely Vas megye 17-ik járás Simon Gy., Rudolf Alajos.

Szomolnok Szepes megye 9-ik járás Fremda József, Szöregh János Ferenc.

Sztrajnya Ung megye 10-ik járás Huszár Pál, Sztropkó Zemplén megye 8-ik járás Füzesy József.

Szucsán Turóc megye 9-ik járás Burda János, Tab Somogy megye 10-ik járás Krebsz Vilmos örökösei.

Tamási Tolna megye 20-ik járás Lakner J., Tapolec Tolna megye 20-ik járás Glazer János, Tarcal Zemplén megye 8-ik járás Babcsák János özvegye, bérközi Tar Sándor.

Terpa Beregh megye 10-ik járás Monó István, Tasnád Szilágy megye 11-ik járás Dulka Elek, Tas (Pest m.) 2-ik járás a dömsödi gyógyyszertár fiókja, tulajdonos Környey Ede.

Teregova Szörény megye 13-ik járás Tamás Géza, Tata Komárom megye 18-ik járás Menich Dénes, Juszkó Pál, Piacsek Gyula.

Tólyá Zemplén megye 8-ik járás Kiss J. örökösei, bérközi Zibald Tamás,

Tápió Bicske Pest m. 1-ső jár. Szucsánszky Károly, Tápió Széle Pest megye 1-ső járás Kormuth Attila,

Teke Erdély Kolozs megye 21-ik járás Wagner Ferdinand.

Temerin Bács megye 4-ik járás Mayer Mihály, Temes Gyarmata Temes megye 13-ik járás Hoffbauer V.

Temesvár Temes megye 13-ik járás Faykiss J., Tárcay István, Jähner Károly, Járomisz Mihály, Steiner Ferenc, Rieger Nándor, Irgalmastrend.

Tenke Bihar megye 12-ik járás Liszka J. örökösei, bérközi Szentiványi Sándor.

Técső Mármaros megye 10-ik járás Ágoston Gyula.

Tass Pest megye 2-ik járás a dömsödi gyógyyszertár fiókja, tulajd. Kónyi Ede.

Téth Győr megye 18-ik járás Novák Ignác, Tinnye Pest megye a zsímbéki gyógyyszertár fiókja, gondnok Gyomlay J.

Tisza-Abád-Szalók J.-K.-Szolnok megye 9-ik járás Muszenits Béla.

Tisza Csege Szabolcs megye 11-ik járás Kardos Géza

Tisza Földvár Heves megye 3-ik járás Szék Mihály,

Tisza-Füred Heves megye 3-ik járás Maar J. özvegye, gondnok N. N.

Tisza Lők Szabolcs megye 11-ik járás Rab J., Tisza Újlak Úgocsa megye 10-ik járás Rójkó Viktor,

Tisza Gömör megye 6-ik járás Bottka Imre, Titel Bács megye 4-ik járás özy. Zahn J.

Tolesva Zemplén megye 8-ik járás Frits Lajos, Tokaj Zemplén megye 8-ik járás Reiner D., özvegy Krótzer Agostonné, gondnok N. N.

Tolna Tolna megye 20-ik járás Gombös László, Topánfalva (Erdély) Torda-Aranyos megye 21-ik járás Vlad N.

Topolya Bács megye 4-ik járás Radány B., Torna Abaúj-Torna megye 8-ik járás ifj. Pap József,

Tornallya Gömör megye 6-ik járás Urszinyi Zsigmond,

Torockó (Erdély) Torda-Aranyos megye 21-ik járás Veress István.

Torza Bács megye 4-ik járás Oltványi József.
Torda Erdély Torda-Aranyos megye 21-ik járás Velles Samu, Wolff Gábor és ifa, Trajanovits Ede.
Tót-Komlós Békés megye 15-ik járás Tatay János.

Tüke-Terebes Zemplén megye 8-ik járás Balogh Soma.

Török-Becse Torontál megye 14-ik járás Bizek Ármin.

Török Kanizsa Torontál megye 14-ik járás Dragon Gyula.

Tóvis Erdély Alsó-Fehér megye 21-ik járás Slavkovits János.

Trencsén Trenesén megye 9-ik járás Simon Béla.
Trichszwetter Torontál megye 14-ik járás Nepper Sándor.

Trsztena Árva megye 9-ik járás Jeszenszky Nándor.
Turdossin Árva megye 9-ik járás Kovalík Antal.
Turkcsa J.-K.-Szolnok megye 3-ik járás Sebesztyén Viktor.

Tusnád füredi Erdély N. N.
Új-Arad Temes megye 13-ik járás Ternajgó Gábor.

Ujhánya Bars megye 7-ik járás Cervinka Mór,
Vitkovich János.

Ügyház Erdély Szében megye 23-ik járás Teutsch Frigyes.

Üjfehérvári Szabolcs megye 11-ik járás Trón Antal.
Új-Kécske Pest megye 2-ik járás Végh László.
Újpest Pest megye 1-ső járás Szerecsenyi Vince.

Új-Pécs Torontál megye 14-ik járás Belics M.
Újvár Liptó megye 9-ik járás Lányi Adolt.

Újvidék Bács megye 4-ik járás ifj. Grossinger K.,
Maximovits János, ifj. Plavsic Gábor.

Üngvár Ung megye 10-ik járás Fränenkel M.,
Bene Lajos, Lám S.

Vajn Fehér megye 18-ik járás Frischmann Ferenc,
Vaiszló Baranya megye 20-ik járás Horváth Ignác.

Vajda Hunyad Erdély Hunyad megye 21-ik járás Dr. Juchó Ferenc.

Varannó Zemplén megye 8-ik járás Gáil S.
Varjas Temes megye 13-ik járás tul. özy. Szokoly Etelka, bérliő Koretkó Géza.

Vassvár Vas megye 16-ik járás Bertalanfi Viktor.
Vác Pest megye 1-ső járás Urszinyi Arnold. Igalmás rend.

Vág-Beszterce Trenesén megye 9-ik járás Borsányi Antal.

Vág-Sellye Nyitra megye 5-ik járás Zeller István.

Vág-Ujhely Nyitra megye 5-ik járás Keller Emil.
Választott Erdély Kolozs megye 11-ik járás N. N.

Vámos Mikola Hont megye 7-ik járás özy. Groß J.-né, bérliő Velszky Lajos.

Vásáros Namény Beregh meggye 10-ik járás Oláh Gyula.

Verbász Bács megye 11-ik járás Ferenczy J.
Verbő Nyitra megye 5-ik járás Bobok Géza.

Verembely Bars megye 7-ik járás Bereney özy.,
kezelő Kosyta János.

Verecke (Alsó) Beregh meggye 10-ik járás Lásposzy János.

Vergelejt Heves megye 8-ik járás Lenhart F.
Verespatak Erdély Alsó Fehér megye 21-ik járás Moldován Lajos.

Versetz Temes megye 13-ik járás Hercog Ferenc
József Frókóssai kezelő N. N. Hercog Sebestyén utód.,
bérliő Straach Sebestyén, Müller Oszkar.

Veszprém Veszprém megye 17-ik járás Ferenczy János, Szilági Horváth Pál.

Vesző Békés megye 15-ik járás Balkacs Lajos,
Vittene Nyitra megye 5-ik járás N. N.

Vibigás Arad megye 16-ik járás Aligner Gyula.
Villány Baranya megye 20-ik járás Csathó Gyula.

Vinga Temes megye 13-ik járás Veres Ferenc.

Vízki Marmaros megye 10-ik járás Kovássy Géza.
 Visó Marmaros megye 10-ik járás Gaitner Gy.
 Vizakna Erdély Alsó-Fehér megye 21-ik járás
 Kronberg N.

Vörösvár Pest megye 1-ső járás Tordy József.
 Zala-Egerszeg Zala megye 19-ik járás Hollósy
 József, Kaszter Sándor.

Zalatanya Erdély Alsó-Fehér megye 21-ik járás
 Mihálylyes Zsigmond.

Želiz Bars megye 7-ik járás Steyrer Károly.
 Ženta Bács megye 4-ik járás Heiszlér Ferenc,
 bérli Kupkay Géza, Mutsy Menyhárt.

Zichyújfalu Torontál megye 14-ik járás Rózsa L.
 özvegye, bérli N. N.

Zilah Szilág megye 14-ik járás Unger Gusztáv,
 Weisz Samuel örökösei, gondnok Vidánsky L.

Zirc Veszprém megye 17-ik járás Takácsy I.
 Znöö-Váralja Turóc megye 9-ik járás Kovácsik
 István.

Zólyom Zólyom megye 7-ik járás Vattay Dezső,
 Zombó Tolna megye 20-ik járás Poór Endre.

Zólyom Lipcse Zólyom megye 7-ik járás Meskő
 Gáspár.

Zombor Bács megye 4-ik járás Galle Emitt,
 Sauerborn Károly, Michelsz Gyula.

Zsabolya Bács megye 4-ik járás Furó László,
 Zsámbeke Pest megye 1-ső járás Erős Gyula.

Zsibó Szilág megye 11-ik járás Bagossy István,
 Zsolna Trencsén megye 9-ik járás Tombor V.,
 Zsombolya Torontál megye 14-ik járás Csíky L.

Zoltán.

Jegyzet. A szövegből kímaradt: Kál-Kápolna
 Heves megye 3-ik járás Engerlandt J.

A magyarországi gyógyszerészegyleteknek járásai az újabb módosított alapszabályok szerint felosztva.

1-ső járás. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megye Al-
 bert-Irsánál lépzett átmenetszö vonaltól felfele.

2-ik járás. Pest-P-Solt-K-K. megye déli része
 Alb.-Irsától lefelé.

3-ik járás. Heves és Jász-Kun-Szolnok megyék.

4-ik járás. Bács-Bodrog megye.

5-ik járás. Nyitra, Pozsony és Mosony m.

6-ik járás. Borsod és Gömör m.

7-ik járás. Bars, Hont, Nógrád és Zólyom m.

8-ik járás. Abauj, Sáros és Zemplén m.

9-ik járás. Arva, Liptó, Szepes, Trencsén és

Turóc megyék.

10-ik járás. Bereg, Marmaros, Ugocea és Ung
 megyék.

11-ik járás. Szabolcs és Szathmár megyék.

12-ik járás. Hajdú és Bihar megyék.

13-ik járás. Temes, Krassó és Szörény m.

14-ik járás. Torontál megye.

15-ik járás. Békés és Csongrád megyék.

16-ik járás. Arad és Csanád megyék.

17-ik járás. Sopron, Vas és Veszprém m.

18-ik járás. Esztergom, Fehér, Győr és Ko-

márom megyék.

19-ik járás. Somogy és Zala megyék.

20-ik járás. Tolna és Baranya megyék.

21-ik járás. Kolozs, Torda-Aranyos, Alsó-Fehér,
 Hunyad és Szilág megyék.

22-ik járás. Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód,
 Maros-Torda, Csík, Kis-Küküllő, Udvarhely és Három-
 szék megyék.

23-ik járás. Nagy-Küküllő, Szében, Brassó és
 Fogaras megyék.

A m. kir. belügyminiszter által az 1872-ik évben kibocsátott általános szabályzat azon egészségügyi személyek számára, kik állami, vagy más nyilvános felügyelet alatt álló alap költségén gyógyszereket rendelnek vagy készítenek:

Általános szabályzat azon egészségügyi személyek számára, kik állami vagy valamely más nyilvános felügyelet alatt álló alap költségén gyógyszereket rendelnek vagy készítenek:

Orvosok, sebészek, állatorvosok és gyógyszerészek kötelezettségi mindenkor minden esetben, minden az állam, vagy más nyilvános felügyelet alatt álló alap költségén gyógyszereket rendelnek, vagy készítenek, az országos közegészségi tanácsnak meghallgatásával ezennel közzétett következő szabályokat megtartani:

1. §. A fentnevezett egészségügyi közegek az ide vonatkozó rendelvényezésnél és gyógyszerkészítésnél egyedül az 1871. éven kiadott «Magyar gyógyszerkönyv»ben és az 1872. éven megijelölt árszabványban foglalt gyógyszereket vehetik igénybe.

2. §. A gyógyszerek ugyan mint az azokra vonatkozó használati utasítás, határozottan és világosan kijelendők, alkalmatossáknak és a rendelt mennyiség betűkkel kürandók. Vegyi képleteknek és súlyjegyeknek használata tiltva van.

3. §. Emberi járvány alkalmával rendelt vényeken megjelöldő: a betegnek neve, kora s lakhelyéről szolgáló híznak száma.

Állati járvány alkalmával a gyógykezelhet állat tulajdonosának neve.

4. §. A mellékelt vénymintákban kijelölt gyógyszerekben kívül mások mintászerűleg — normaliter — nem rendelhetők; mind azok tehát, melyek egyes esetekben helyes körjavallat alapján szükségeseknek

takaritvatartásnak, a törvényes gyógyszerkönyvben és árszabványban foglalt gyógyanagyokból készítendők s gyógyterületen — magistráliter — rendelendők.

5. §. Drágább gyógyszereknek, mint a pezsmának — moschus — illó olajának — ola aetheria — s e féléknak rendelése, ugyan mint a drága labdacsaluknak használata csupán valódi szükség esetén engedtetik, az olajekrok — clausacchara — pedig teljesen mellőzendők.

6. §. Külhasználatra és füstölésekre szükséges nagyobb mennyiségi gyógyanagyok, melyeknek a gyógyszerkönyvben előírt vegyi tisztaságuk nem követelhetők, a «Venalis» szó hozzáadásával rendelendők.

7. §. A gyógyszerész munkálatok költségeinek megtakarítása céljából házilag, azaz vagy a kórházban, vagy a betegek lakhelyéiken készíthetők:

a) az egyszerű fözetek, forrázatok és borogatások;

b) a Lenmagpogiesa vagy a mustárliszból készült pépek; megjegyzetével: mászerint boregatásokra a sokkal drágább lenmagliszt — ferina seminum lini — mindenkor az olescsőb lenmagpogicsalisa — ferina placentalis lini — által helyettesíthetők;

c) a közönséges halal szolgájó árpafozé — decoctum hordei —;

d) a csörök; és pedig a közönségesek: langyos vizból; az izgatók: langyos vizból és konyhasóból; a nyákos csörök, végre: lenmagfozéból, keményítőből, korpából s hasonló olescsői anyagokból;

e) a tapaszok felkenése mindenkor házilag eszközérendő.

Az elősortor készítményeket tehát a gyógyszerlárákban készítettettiláthatik.

8. §. Ha kórházakban több beteg számára ugyanazon rendelési időben, hasonló összetételi gyógyszerek szükségesek, azok a betegek ágyzsámlának, vagy neveiknek s az egyéb előírt megjelölések hozzáadásával tételekint együttesen rendelendők.

Ugyanilyen eljárás követendő — ha az könnyen kivihető — röjköri betegségek alkalmával is.

9. §. Théafélék használata lehetséleg kerülendő. Eset, olaj, cukor, konyhasó, korpa, liszt és más hasonló a betegápolásra szükséges anyagok, semmi szín alatt sem rendelhetők a gyógyszertárakból, hanem az illető helyhatóságnál vagy kórházi gondnokságnál írásban utalványoztatva, közönséges vásárlás után beszerzendők.

10. §. Cukor rendesen csak porkokhoz használ-tassék. A szörpök közül gyermekek számára: Syrup. simplex, Diaconii, Rhei, Mannatus: felnőttek számára pedig, undorító ízű gyógyszerek javítására csupán az egyszerű szörp — Syrup. simplex — használando, megjegyzetéven, hogy keserű gyógyszerekkel összeték hozzájuk adása, mint célszerűtlen kerültessék.

Hat porhoz legföllebb fél nehezek vagy két gramm cukor; fözethöz, forrázathoz vagy elegyhez legföllebb: négy-hat nehezek, vagy tizenhat-húszonnégy gramm szörp rendelhető.

11. §. a) Gyógyszereket »pro communitate« rendelni tiltik; azon esetekben, miben több beteg számára hasonló gyógyszer rendelhetők, a betegek neveik egyenkint jelezgényzők.

b) Ha a rendelvények nyilvános gyógy-, ápoló-nevelő intézet, betegei számára szolgálnak, a vény kezdetén az intézet helye és neve, a rendelés kelte, a betegek és betegségek megnevezése és ágyainak száma megjelölni kell. Fegyházakban a beteg fegyenc neve helyett annak kórházi száma használhatók.

c) Milden betegek a kórházon kívül gyógykezeléstnek, valamely községi alapkötésgén, az illető alap, továbbá a betegek és betegségek neve a vény kezdetén megjegyzetik; az ingyen gyógyszerrel elkitartó beteg személyisége a községi hatóság által a vényre magára írt rövid bizonylattal igazolható; az oly igazolási szükség esetében, kieglenesen pótoltja a rendelő orvosnak a veszély súrgóssége tanúsító cím szavakkal: »súrgós veszély miatt azonnali kiszolgáltatás« a vényre jegyzett nyilatkozata; illy esetben a községi hatóság bizonyítványá utálagosan szerzendő meg.

d) Járány alkalmával vagy a nyilvános gyógykezelés más eseteiben az erre vonatkozó felszólítás száma és kelte, esetleg a járvány megnevezése a vényre jegyzendő; különben pedig az 1. §. szem előtt tartatva, a vény a küllőtől által világosan és olvashatólag aláírandó s annak minősíténye e szavakkal: »orvos tudora« vagy »s e b e s z« megjelölendő.

e) Gyermekek számára rendelt vényeken, azon körülmény, hogy a vény gyermek számára rendelhetett, úgy mint ennek kora jelezgényző.

f) Gyógyszerek ismétlésénél mindenkor új vény irandó, semmi esetre sem engedtetve meg, hogy az ismétlés a gyógyszerésznek a vényre vezetett megjegyzése folytán történék.

12. §. A törvényes árszabály szerint kiszámított árnak minden vényen tisztán és világosan fel kell jelezettni: nyilvános gyógyszertárakból szolgáltatott szereknél az azokat készítő és árszabályozó gyógyszerésznek neve is aláírandó.

Kötelezettek továbbá a gyógyszerész az ugyanazon számlához tartozó vényeket alsó végeiken, folyó számokkal ellátni, s az egy időben betérjeszti vényekhez külön számolványt csatolni; ha pedig ugyanazon időben egy jelentés kísérétében több ily számolványt küld be, köteles az egyes számolványokat egy főszámlávába egyesíteni, s az azokban foglalt egyes összegeket, úgy mint az ezeknek összesadásából folyó többletösszeget és végre a kölcsönös megegyezés alapján engedélyezett százalék-levonást kimutatni; az utóbbi minden számlávánon is előtűntetendő.

13. §. A gyógyszerek kiszolgáltatására csupán zöld üvegek s közönséges téglék és dobozok rendelhetők.

Ha fekete üveg szükségteltek, nem hyalit, hanem fekete papírral beyond zöld üveg számítandó fel.

Ha illy edények a vényvel együtt különbözik a gyógyszertárba, köteles a rendelő orvos, sebész, vagy állatorvos s körülmenyt illyformán: vadassák a mellé-

kelt üvegbe, esetleg: - téglelybe vagy dobozba a valyen megjegyezni.

Az így mellékelt edényeknek mindenkor tökéletesen tisztított állapotban kell a gyógyszertárba kül-detnük.

Hasonló összetételi és mennyiségi gyógyszerek ismétlésénél új edény fel nem számítható, ellenben a bekötésről és használati atasításról az előszabotár megfizetettük.

14. §. Az orvosok, sebészek és állatorvosok kötelesek mindenazon károkat, melyeket jelen szabályzat figyelmen kívül hagyva következében az államnak, vagy nyilvános alapoknak okoznak, minden nyiszor megtéríteni valahánykor a költségesebb rendelvénnyel szükséges voltút igazolni nem képesek.

Hogy azonban ily esetek lehetőleg korlátoztassanak: a hatósági orvosok kötelezettségek a gyógyszertárakban előörök megvizsgálni a kizárási számára rendelt vényeket, s ha általábanokat találhatnak, ezekre a rendel egészséggel húzzekeket, kik különben ily általágasokról felelősök maradnak, igyelemzésre.

15. §. A hatósági orvosok és gyógyintézeti igazgatók kötelezettségek a kizárási terhére időben rendelvénnyel az előszorit szabályok megtartására nézve ellenőrizni.

E célból:

a) A minőségileg vagy mennyiségszinten helytelenül szerkeszített vényeknél, az erre vonatkozó megjegyzést veres tentával felirják, amit elölgyarártal, hogy a helytelennek tekli részlet is elvasható maradjon.

b) A szabályellenes drágaságra gyógyszer helyett használásról, s a helytelen mennyiség kijavulását megjegyzik.

c) Járányok alkalmával rendelt vényeknél, a rendelvénnyek keltőknél s a betegnek ugyanazon időben kumutatott számuknál összhangsára felügyelnek.

d) A szabályelleneseknek talált vényeket és számílakat e kifejezéssel: «szabályellenesen tü-

láltatott» veres tentával megjelölik, különben pedig az egyes vényeket és számílakat egyszerűen látta mozzák.

16. §. A hatósági orvosok által bármely irányban szabályelleneseknek talált számílak, az eset minősége szerint: a rendelő orvosnak, sebésznek, állatorvosnak, vagy a gyógyszerésznek, esetleg a közösségi hatóságnak igazolás vagy kiegészítés végett visszaküldendők.

17. §. Az elleges megvizsgáli oly gyógyszerszámílakra, melyek közösségi gyógyintézeteket vagy egyéb közösségi alapítványokat illetnek: a gyógyszerész számára az összes két harmadai előlegképen utalványozando.

18. §. Sérült gyógykezeléscsénél és minden oly esetekben, melyek nem a járvány rendszabályok szerint kezdődők, az ide vonatkozó számílak előterjesztésével ki kell jelölni, hogy a fennálló szabályok értelmében ki kötelező a költségek megtérítésre?

Állatjárványokra vonatkozó számílaknál, az állat tulajdonosának vagyontalaniséga a helyhatóság által bebizonyítandó.

19. §. A felrótték számára rendelhető vények ide csatolt sorozata, a rendelő és ellenőrző egészségügyi közegek feladatainak könyebbítésére mellékletik és pedig azon megjegyzéssel: hogy az egyes vények egyedül megnevezésük szigorn megártása mellett rendelhetők s hogy mindenazon gyógyszerek, melyek e vénymintázatban nem találhatnak gyógyszertanilag — magistráliter — rendelendők.

Miköz a rendelvénnyel gyermek számára történik, a tudomány szabályai szerint, koruknak megfelelő adagolás követendo.

Vényminták.

1. Aqua emetica.

- Rp. Tartari emetic
grana tria (decigramma duo).
Aqua destillatae
uncias tres (grammata nonaginta).

2. Aqua vegeto-mineralis Goulardi.

- Rp. Aquas Goulardi
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).

3. Aqua Kreosoti.

- Rp. Kreosoti
drachma unam (grammata quatuor).
Aqua communis
uncias decem (grammata tercenta).

4. Collyrium adstringens.

- Rp. Sulfatis Zinci
grana duo (centigramma duo-decim).
Aqua destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).
Tincturae Opii crocatae
guttas sex.

5. Collyrium adstringens luteum.

- Rp. Collyrii adstringentis lutei
uncias tres (grammata nonaginta).

6. Collyrium cum Argento nitrico.

- Rp. Argenti nitrici
grana tria (decigramma duo).

Aqua destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).

7. Collyrium Atropini fortius.

- Rp. Atropini sulfurici
grana unum (centigramma sex).
Aqua destillatae
drachmas duas (grammata octo).

8. Collyrium Atropini mitius.

- Rp. Atropini sulfurici
grana semis (centigramma tria).
Aqua destillatae
drachmas duas (grammata octo).

9. Collyrium Beeri.

- Rp. Lapidis divini
grana quinque (decigramma tria).
Aqua destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).
Laudani liquidi Sydenhami
guttas quatuor
Aceti Lythargyri
guttas septem.

10. Collyrium Conradi.

- Rp. Mercurii sublimati corrosivi
grana semis (centigramma tria).
Aqua destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).
Laudani liquidi Sydenhami
guttas tres.
Mucilaginis Gummi arabici
drachma unam (grammata quatuor).

II. Collyrium Sulfatis Cupri.

- Rp. Sulfatis Cupri
grana quinque (decigrammata tria).
Aqua destillatae
uncias tres (grammata nonaginta)

12. Collatorium Natrii boraciei.

- Rp. Natri boraciei
drachmas duas (grammata octo).
Aqua communis
uncias decem (grammata tercenta),
Mellis despumati
unciam semis (grammata quindecim).

13. Decoctum Althaeae.

- Rp. Radicis Althaeae
drachmas duas (grammata octo).
Coque cum s. q. Aqua communis per $\frac{1}{4}$ horae
ad colaturam:
unciarum sex (grammata centum
octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

14. Decoctum Arnicae Florum.

- Rp. Florum Arnicae
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum s. q. aquae communis per $\frac{1}{4}$ horae.
ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centum octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

15. Decoctum Chinae.

- Rp. Corticis Chinæ
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum aqua communi per $\frac{1}{2}$ horam ad
colaturam:
unciarum sex (grammatum centum octuaginta).

16. Decoctum Lini.

- Rp. Seminum Lini
drachmas duas (grammata octo).
Coque cum aqua communi per $\frac{1}{4}$ horae ad
colaturam:
unciarum sex (grammatum centum octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

17. Decoctum Ononidis spinosae.

- Rp. Radicis Ononidis spinosae
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum aqua communi per $\frac{1}{4}$ horae ad
colaturam:
unciarum sex (grammatum centum
octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

18. Decoctum Salep.

- Rp. Tuberis Salep raditer usi
scrupulum unum (decigrammata
tredecim).
Coque cum aqua communi per $\frac{1}{4}$ horae ad
colaturam:

II. Collyrium Sulfatis Cupri.

- Rp. Sulfatis Cupri
grana quinque (decigrammata tria).
Aqua destillata
uncias tres (grammata nonaginta)

12. Collatorium Natrii boraciei.

- Rp. Natri boraciei
drachmas duas (grammata octo).
Aqua communis
uncias decem (grammata tercenta).
Mellis despumati
unciam semis (grammata quindecim).

13. Decoctum Althaeae.

- Rp. Radicis Althaeae
drachmas duas (grammata octo).
Coque cum s. q. Aquae communis per $\frac{1}{4}$ horae
ad colaturam:
unciarum sex (grammata centum-
octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

14. Decoctum Arnicae Florum.

- Rp. Florum Arnicae
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum s. q. aquae communis per $\frac{1}{4}$ horae.
ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centum-
octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duo-
decim).

15. Decoctum Chinae.

- Rp. Corticis Chinæ
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum aqua communis per $\frac{1}{2}$ horam ad
colaturam:
unciarum sex (grammatum cen-
tum octuaginta).

16. Decoctum Lini.

- Rp. Seminum Linii
drachmas duas (grammata octo).
Coque cum aqua communis per $\frac{1}{4}$ horae ad
colaturam:
unciarum sex (grammatum cen-
tum octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

17. Decoctum Ononidis spinosae.

- Rp. Radicis Ononidis spinosae
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum aqua communis per $\frac{1}{4}$ horae ad
colaturam:
unciarum sex (grammatum centum-
octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

18. Decoctum Salep.

- Rp. Tuberis Salep ruderis tusi
serupulum unum (decigrammata
tredecim).
Coque cum aqua communis per $\frac{1}{4}$ horae ad
colaturam:

unciarum sex (grammatum centum octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

19. Emplastrum adhaesivum borussicum.

Rp. Emplastri adhaesivi borussici
unciam semis (grammata quindecim).

20. Emplastrum solvens.

Rp. Emplastri Colli maculati
unciam semis (grammata quindecim).
Saponati
unciam (grammata triginta).
M. liquando in emplastrum.

21. Emulsio amygdalina.

Rp. Emulsionis amygdalinae
uncias sex (grammata centum octuaginta).

22. Emulsio oleosa.
Rp. Emulsionis oleosae
uncias sex (grammata centum octuaginta).

23. Infusum Arnicae.

Rp. Radicis Arnicae
drachmas duas (grammata octo).
Infunde cum aqua communi fervida per $\frac{1}{4}$ horae
ad colaturam
unciarum sex (grammatum in centum
octuaginta).

Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

24. Infusum Valerianae.

Rp. Radicis Valerianae
drachmas duras (grammata octo).
Infunde cum aqua communi fervida per $\frac{1}{4}$ horae
ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centum octuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

25. Infusum Ipêcauanhae cum Acido phosphoricō.

Rp. Radicis Ipecacuanhae ruditer tusae
grana quinque (de grammata tria).
Infunde cum aqua communi fervida per $\frac{1}{4}$ horae
ad colaturam:
unciarum quinque (grammatum centum quinquaginta).
Acidi phosphoricī
drachmam semis (grammata duo).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

26. Infusum Foliorum Sennae.

Rp. Foliorum Sennae alexandrinae
unciam semis (grammata quindecim).
Infunde cum aqua communi fervida per $\frac{1}{4}$ horae
ad colaturam:
unciarum quatuor (grammatum centum viginti).

Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

27. Linimentum ad ambustionem.

- Rp. Olei Olivaram
Aquaee Calcis
aa uncias duas (grammata sexaginta).
M. flat linimentum.

28. Linimentum ammoniatum.

- Rp. Linimenti ammoniati
uncias duas (grammata sexaginta).

29. Mixtura Acidi tartarici.

- Rp. tartarici
grana decem (decigramma septem)
Aquaee communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta)
Syrupi simplicis
unciam semis (grammata quindecim).

30. Mixtura cum Acido sulfurico.

- Rp. Acidi sulfurici diluti
drachmam semis (grammata duo).
Aquaee communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Syrupi simplicis
unciam semis (grammata quindecim).

31. Mixtura cum Acido phosphorico.

- Rp. Acidi phosphorici
drachmam semis (grammata duo).

Aquaee communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).

Syrupi simplicis
unciam semis (grammata quindecim).

32. Mixtura amara.

- Rp. Extracti Gentianae
drachmam unam (grammata quatuor).
Aquaee Foeniculi
aa Menthae crispae
aa uncias tres (grammata nonaginta).

33. Mixtura nitrata.

- Rp. Kalii nitrici
scrupulum (decigramma tredecim).
Aquaee communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

34. Mixtura Sal. ammoniaci.

- Rp. Muriatis Ammoniae
grana quindecim (gramma unum).
Aquaee communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Succi Liquiritiae depurati
drachmas tres (grammata duodecim).

35. Mucilago Camphorae.

- Rp. Pulveris Camphorae
drachmam unam (grammata quatuor).
Gummi arabici
drachmas duas (grammata octo).
Aqua communis
unciam semis (grammata quindecim).
-

36. Pasta Acidi sulfurici.

- Rp. Acidi sulfurici concentrati
unciam semis (grammata quindecim).
Carbonis Tiliae q. s. ut fiat pasta mollis.
-

37. Pasta Viennensis.

- Rp. Kali caustici fusi
drachmas duas (grammata octo).
Calcis caustae
drachmam unam (grammata quatuor).
flat cum s. q. spiritus Vini rectificati pasta
mollis.
-

38. Pilulae Corrosivi.

- Rp. Sublimati corrosivi in aqua soluti
granum (centigrammata sex).
Pulveris Radicis Liquiritiae
Extracti Liquiritiae Liquidi
maceratum (decigrammata tredecim).
M. fiunt pilulae: 20. Conspergantur
Pulvere Radicis Liquiritiae.
-

39. Pilulae Aloes.

- Rp. Extracti Aloes
drachmam (grammata quatuor).
fiunt cum s. q. spiritus Vini rectificati pilulae
30. Consp. Pulvere Magnesiae carbonicatae.
-

40. Pilulae laxantes.

- Rp. Pilularum laxantium
Nr. 30.
-

41. Pilvis Chinini bisulfurici.

- Rp. Chinini bisulfurici
grana duo (centigrammata duodecim).
Sacchari pulverisati
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una.
-

42. Pilvis Doweri.

- Rp. Pulveris Doweri
grana duo (centigrammata duodecim).
Sacchari albi
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una
-

43. Pulvis Emeticus.

- Rp. Tartari emeticii
granum semis (centigrammata tria).
Pulveris Ipecacuanhae
grana decem (decigrammata sex).
Detur pro dosi una.
-

44. Pulvis ferratus.

- Rp. Ferri Hydrogenio reducti
grana duo (centigrammata duodecim)
Sacchari pulverisati
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una.

45. Pulvis Morphii hydrochlorici.

- Rp. Morphii hydrochlorici
grani partem (duodecimam milligrammata quinque).
Sacchari pulverisati
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una.

46. Pulvis Opii.

- Rp. Laudani puri
grani partem sextam (centigramma unum).
Sacchari pulverisati
grana sex decigrammata quatuor.
Detur pro dosi una.

47. Pulvis pro Cataplasmate.

- Rp. Farinae Placentarum Lini
libram unam (grammata tercenta sexaginta).

48. Pulvis pro Synapismo.

- Rp. Farinae Seminum Synapis
uncias duas (grammata sexaginta).

49. Solutio belgica vel Vleminx.

- Rp. Solutionis belgicae
uncias octo (grammata ducenta quadraginta).

50. Solutio Ferri sesquichlorati.

- Rp. Ferri sesquichlorati crystallisati
grana decem (decigrammata sex).
Aqua communis
uncias duas (grammata sexaginta).

51. Solutio Kalii jodati.

- Rp. Kalii jodati
drachmam unam (grammata quatuor).
Aqua communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).

52. Solutio sulfatis Chinini.

- Rp. Sulfatis Chinini
grana duodecim (decigrammata octo).
Acidi sulfurici
guttas duodecim.
Aqua destillatae
uncias tres (grammata nonaginta).

53. Solutio Sulfatis Chinini pro injectione subcutanea.

- Rp. Bisulfatis chinini
drachmam semis (grammata duo).
Aqua destillatae
unciam semis (grammata quindecim).

**54. Solutio Morphii hydrochlorici pro Injec-
tione subcutanea.**

Rp. Morphii hydrochlorici
granum unum (centigrammata sex).
Aqua destillata
drachmas duas (grammata octo).

55. Species Althaeae.

Rp. Specierum Althaeae
unciam unam (grammata triginta).

56. Thea amara.

Rp. Herbae Centaurii minoris
Foliorum Menthae piperitae
drachmas duas (grammata octo).

57. Thea diaphoretica.

Rp. Florum Sambuci
unciam unam (grammata triginta).

58. Thea diuretica.

Rp. Baccarum Juniperi raditer tusaram
unciam unam (grammata triginta).
Radicis Ononis spinosae
Semium Anisi stellati
drachmas tres (grammata duo-
decim).

59. Unguentum Acidi carbolici.

Rp. Acidi carbolici
drachmam (grammata quatuor).
Glycerini
uncias duas (grammata sexaginta).

60. Ungentum Hydrargyri.

Rp. Unguenti Hydrargyri
unciam semis (grammata quindecim).

61. Unguentum ophthalmicum flavum.

Rp. Mercurii praecipitati flavi
granum et semis (decigramma
unum).
Cerae albae liquefactae
scrupulum (decigrammata tredecim).
Axungiae porci
drachmam semis (grammata duo).
M. exactissime in unguentum.

62. Unguentum Sabadillae.

Rp. Unguenti Sabadillae
unciam semis (grammata quindecim).

63. Unguentum ad scabiem.

Rp. Unguenti ad scabiem
uncias duas (grammata sexaginta).

145

A gyakoribb mérgek fő- és helyettesítő ellenmérgeik

a mérgezési tünetek rövid felsorolásával

A mérleg vagy mérgezés ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenzér
Acidum hyd- rocyanicum. Kalium cyan. Aqua amyg- dal. Aqua lauro- cer.	Kissé nagyobb adagban azon- nali halál. Kis adagokban: az egész ideg- rendszer mü- ködésének nagymérvű hátráltatása, bénulási tüne- tek, melyek halált okoz- nak. Az érzé- kek eltompus- lása, ájulás, szédülés, gör- csök. A keserű mandula-szag érzéhető batá- rozottan a le- helléten s min- den váladékön.	Rp. Cupri sulf. 2.0 Aquae dest 28.0 Solv. Sg. Hanytató. Hideg ön- 1 evő kanállal veendő fél óra mulva a úritó csö- maradék. Aqua chlorata Solutio calca- riae hypo- chlorosae (Rp Calc. chlorat. 4.0 Aquae 180.0 Acid. hydroch. gut- tas 10) Liquor Am- mon. Caust. dil (15—20 csépp pro dosis) Ezen szerek belsőleg ada- goltatnak, részben pedig belülük a chlor és ammoniak elüvígázattal	Hideg bo- rogatások a feje. Hideg ön- tőzések. Izgató rák.

A mérge vagy mérgelesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		belehelhetik, esetleg utána mérsékelt adagokban mákonys és szunyal ada- golható. Ha a fenti szerek nem használ- nának Chloro- form 5 per- cenktől 4 grammos adag- ban. Érvágás,	
Acide mine- ralia; Acid. hydrochlor. Acid. nitric; " phosph. " sulfur.	Nagy mennyi- ségen gyor- san bekövet- kező halál, Kisebb mennyi- ségeknél a szájs- és gyo- mor nyákhár- tyák sajátosá- gos ráncos ki- nézése, heves égés a gyomor és nyeldekő- ben, a gyomor űszkösödése. Idegajakok, ájulás. A há- nyadék erős savanyú kém- hatású.	Lac magne- siae 200.0 DS. Fejét egyszerre, azután min- den 5 percenben 1 evő kanállal felváltva a következő ke- verékből 2 kanállal : Rp Ol. amygd. dulc. 20.0 Puly. gmi arab 10.0 fiat emul- sio e Aquae dest 200.0 Syr. simpl 100.0 D Fehérnye-ol- dat vagy olaj	Kréta, Fahamu- jug, Szap- panviz Nyákos, olajos ital. Tej Hideg ön- tözések. Levezető börizgatók. Sok viz, hogy a sav- igitassék a gyomor- ban.
Erős növény- savak.			

A mérleg vagy mérgezen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Acid. carbonicum et carbogeneum oxydatum (szén-sav és szén-éleg) Chlor, kénhydrogen s egyéb mérges gáz.	<p>égetett magnessiával.</p> <p>Fejtűjás, bódultság, szédülés, álmosság, erős bénulás, érzéketlenség, felpufadt veres arckék ajkak, a pupilla kitágulása, végre agyszélhűdés.</p> <p>... .</p>	<p>Rp. Ammon pur 1. 40.0 S. Szagolni Rp. Extr secalis corn. 0.30 Solve in Aquae dest. 50.0 S 1/4 óránkint 1 lásfürdők.</p> <p>Szabad levegő, valamint ammon, carbonyl, pyrooleos, és más hasonló anyag szagolásra gyanánt lebegőre s Elenygáz beléhetetése, köpölyök a tar-kóra.</p> <p>Belsőleg még chloroform.</p> <p>Ha biztosak vagyunk benne, hogy a mérgező gáz chlor volt, ugy borszesz és spir-aeth-nitrosus vagy</p>	<p>Hideg öntözések és mosások az egész testre.</p> <p>Izgató befest. 50.0 S 1/4 óránkint 1 sek. Meleg lábsürdők.</p> <p>Legelőször a káros ammon, carbonyl telt szobából eltávolítta-tík szabad levegőre s ott ruháitól megszabályítva, szá-ját jól ki-mossuk.</p> <p>Chlornál : higitt borszesz inni és szagolni.</p> <p>Olfacto-rium Ha-geri.</p>

A mérleg vagy mérgezen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Aconitin.			<p>erős kénhydrogenviz szagolása.</p> <p>Egetés a szijban, a nyák és a gyomorban. Heves hányás.</p>
			<p>Rp Cupri sulf Bármi módon hányás előidézése. — Hánytató, fele Erős teke-beadandó ; 5 te kávé, perc mulva, ha csörek, hiszüksges, a deg öntőmasik rész.</p> <p>Rp. Acid. tan-nici 4.0 Aquae dest. 200.0</p> <p>Syr. simpl. 50.0 Sg. 5 per-cenkint 1 evő-kanállal. Adható sok állati szén vizsel.</p> <p>Rp Pepsin, germ. 2.0. Solve in Aquae dest. 200.0</p> <p>Acidi muriat 1.00 MDS. 5 percenkint 1 evő kanállal, vagy pedig :</p> <p>Rp. Ammon. pur. liq. gutt 10 Aquae dest. 150.0 Syrup</p>

A mérleg vagy mérgező halóanyag neve	Mérgezői tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Alkalia caustica et carbonata. Ammonium.	Egetés a gyomorban, a nyelvdekló összehúzódása, véres hnyás, altesi fájdalmak, véres székkeltetés, lehangolt szag.	Rp. Acid. tart. 10,0 Aquae fontis. Egy pohárral. Hidrogénegyszerre megfagyás, altesi fájdalmak, véres székkeltetés, lehangolt szag.	Ecet. Emulsio oleosa. Egy pohárral. Hidrogénegyszerre megfagyás, az idegveskánál manműködés megfagyással, zavarása, fulázás. A nyál 5%-os luges döklés. A nyál 5%-os luges erős ammonia sentíuma) Acid. szaga.
Aether-hódulat.			

A mérleg vagy mérgező halóanyag neve	Mérgezői tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
			dest. 20,0 Sg. Egyszerre lehelyezni. Rp. Ammon. pur. liq. 30,0 S. szagolni. Szabadlég, hidrogénborongatások és öntözések fölépean a fejre. Hánytató.
Anilini praeparata.			A már többször előirt hánytató, Cupr. sulfuric.-ból. Rp. Magn. us- tare in aqua 200,0 DS. Félóránkánt egy evő kanállal

Antimonii praeparata.	Tart. stibiat.	Undorodás, heves hnyás és hasmenés.	Ry. Acid. tanic. 3,0 Aquae dest. 140,0 Syrup altheae 60,0 MDS. 5 percenkint 1 evő kanállal, vagy : Nagy mennyiségi szivárgásban; nyelési nehézségek, nehéz zavaró
			Csereny-tartalmú fözetek. Pulv. aerophor. Nyákos italok mähkönynyal. Langyméleg víz olízett vagy hasztott ennek elkészítéjjel.

A mérge vagy mérgelesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Antimon-chlorid	jelenségek a tüdőben, delirium, rágogőresök.	tése soká tartana, nagy mennyiségű chinakéregpor csergubaeszőzöt.	
Argentii praeparata	Nyelési nehézségek, hányás, fájdalom a nyeldekiőben, a pupillák kitágulása heves általi fájdalmak, stupor, irismus és collapsus, végre a halál.	Cukorral erősen elbontott sok nyikos és olajos ital, az után az antimón-készítményeknél általában felsorolt ellenszerek.	Mint az előző pontban.
Arzen és készítményei Arsenic. alb.	Fájdalmak az általtestben, összehuzódás és fájdalom a gastriban, nyálfolyás, véres hánynás, hasmenés, nagymérű gyorsított légzés	Natrium chloratum 20 grm. 300 grm. vizre, fele egyszerre bevezendő, aztán kanalankint: hánystató.	Fehérnye tartalmú s nyákos italok.

A mérge vagy mérgelesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Atropin	pedig nagymérű bágyadtság, undor, heves fájdalom a nyak és gyomorban barna folyadék kihányása erős szomj, hasmenés, hidrog izzadás convulsiók és halál.	vascleghydrat (könnnyen kezthető ex tempore ha hidrolizálva a folyadék a csapadékkal 5 percenkint 1 evő kanállal adagolandó (antidot arsenici albi) végre la magnesine 200 grm. egy harmadát egyszerre aztán 5 perceenkint 1 evő kanállal.	Aqua Calcis. Tej
	Szárazság a száj és nyelőszájban, nagy szomj, megnehezített nyelés, undor, zárt látsási képesség, széfűzés, delirium és halál	Rp. Fol. jaborandi 10.0 f. inf. ad coll. 200.0 S. Egy szerre a felét azazán minden 1/2 órában 1 evő kanállal 1 kanál borral. Rp. Pilocarpin mur. 0,05	Gyomorkimosás sok china forrázat Calabarbab. Tannin nagy mennyiségben Electro magnetismus. Opipar

A mérleg vagy mérgező haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		Aquae dest 2,0 Bör alá fecskendésre. Hányató.	um, paprika, ammonia, pálinka, hideg zubánnyok, chloroform.
Belladonna.	Mint az atropinával.		
Auri praeparata		Acid, tannicum, Lac magnesiae.	Fehérnyetartalmú italok.
Baryt.	Mint az ólomsóknál.		
Bismuthi praeparata.		Acid, tannicum,	Natron bicarbonic.
Bromum et bromi praeparata.		Lac magnesiae, big krem-nyépepéz:	Lisztpéz.
Brucin.	Lásd a strychninárt.	Lásd strychninárt.	
Calcaria usta	Mint a maró alkaliáknál.	Rp, Magnesiae sulf, 20,0 solve in aquae dest 100,0 Syr. simpl. 10'0 Sg. Egyszerre bevenni. Azután: Rp, Ol. amygd. dulc.	Syrup, sacchari, Natr. sulf, Natr. bicarbonic, Ol, Olivar, Ect, olaj Nyákos italok.

A mérleg vagy mérgező haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
			20,0 Pulv, gummi arab, 10,0 terendo cum Aquae dest s. 15,0 Syr. simpl. 100,0
Cannabis indica	Mint a morfínaál.		
Cantharidin			Bp, Cupri sulf, 1,0 Aquae dest 40,0 Solv, Sg, Hányató, A fehértebb mir olvasható rendelet szerint Rp Camphorae ras, 3,0 mucil, gum, arabici bene subact misce cum Mist gummios 300,0 Tinet, opii s, gut. 10, Sg. minden 5-10 pereben 1 evőkanálal.
Carbolsav			Mint az anilinával hany-

A méreg vagy mérgező hatóanyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Chloralhydrat		tatő, azután : Rp. Magn. ust. in Aqua 200.0 Felét egyszerre, azután minden 1/4 órában 1 evű kanállal felváltva Mixtura oleos. 200.0-ból egy kanállal.	
Chloroform		Rp. Atropin sulf. milligram duo Solve in Aquae dest. 25.0 Sg. félára alatti két-szerre hevenni (Atropin helyett 2.0 grm. tinct. belladonnæ is lehető).	

A méreg vagy mérgező hatóanyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Chromsav és sói.			Legutolsó esetben hánytatő cupr. sulf.-ból.
Codein			Rp. Pulv. ferrri 5.0 Linet. oleos Syr. simpl. ana 50.0 MDS. Jel feltránya 5 percentkint 1 kávás kanáljal ; utána 4 kanál viz. Magn. carbonica Natr. bicarbonicæ.
Colchicin			Mint morphin. Mint morphin.
Comin			Mint az acetaminonnál. Mint az acetaminonnál.
			Fejbólulás. Rp. Strychnin nitr. 0.91 Solve in Ap. dest. 100.0 Tinct. opii s. 1. Tinct. opii s. 1. 1/4 óránként két kávás kanállal miig 1/2-a elhasználhatott. aztán minden

A mérleg vagy mérgező haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenállás
Cupri praeparata	res vizellet és szék, tajték- zás a szájban hangtomulás, lélegzetlány, végre halál bénulás által	1/4 órában a második har- mad elfogyásig, végre minden trá- bánn	
Curare (Nyilmérge)	Szírzság a szájban és nyelő szervekben, undor, ptyalismus, rezű hánvadék, bofogás, heves kölök, nagy szomj.	Rp. Poly ferri 14,0 Flor. sulf. loti 8,0 M. intum. et addit: Syrup. simpl. 60,0 MDS Jól föl- rizva egy ká- vés kanálnyit fölváltva az alanti szerrel Rp. Magn. ustae in aqua 200,0 M. c. alb. ovor Nro. quatuor Aque dest. 200,0 Syrup. simpl. 80,0 Sg. 5 percen- kint fél kávész- csészével.	Sok forró szörp mig hánvás áll be Fehér- nye, tej, vaséleg- hydrat.

A mérleg vagy mérgező haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helvetesítő ellenállás
		5,0 Soly. Sg. injectiōra	
Digitalin	Mint a mor- phinnál	Mint a mor- phinnál.	Csersav fűzetek.
Gratiola.	Mint az aco- nitinnál.		
Helleboras.	Mint az aco- nitinnál.		
Hydrargyri praeparata	Sajátos ásványoszerű sa- vanyu iz. összechuzó és égető érzés a nyelődekkben, nyálkályhás, horzongás, maró fájdalmak a belsejükben, hánvás, mélylyelőlősör epés, később véres anyagok árittetnek ki. — Hasmenés, trismus, kissé gyorsított erős érverés, bágyadtság, görcsök, convul- siók és halál.	Fehérnye 7 rész ferrum pulv. és 4 rész sulfur subl. lotum; vagy vaspor és levél-ezüst mészeszeli keveréke. Különben mint a rézsöknél.	Lisztpép.
Hyes cyanus	1/4 ástd. a mor- phiumot.		

A mérleg vagy mérgelesen haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Jodium et eius praeparata		Lac magnesiae, Hig kemnyép.	Lisztpép.
Kreosot		Rp. Puly. gml arab 10.0 Ol. amygd. dulc. 20.0 flat l. a. emuls. et adde Aqua dest. 280.0 DS. Ne- gyedrészt egyszerre be- venni, aztán 10 percenkint fel théás csé- szével.	
Lactuca- rium	Mint a mor- phiumnál.		
Morphium (Opium)	Érzéketlenség bódulás, ne- ház fej, önkli- vületlenség, kipirult da- gadt arc, a- nyaki erek erős verése, kitágult líta, elitorzított arc- vonások, az érzékek mü- ködésének megszűnése,	Rp. Hánytató cupr. sulf-ból mint fentebb; továbbá : Rp. Coffea. tostae 50.0f. infus.ad. colat. 200.0 Acid. tannici 4.0 Syr. simpl. 50.0 Sg. 5 p. cenkint 1 evő kanállal.	Vérbocsá- tás, érvá- gás vagy a fül mögé helyezett köpölyök által, hí- deg borog- gatás, hi- degvízzel locsolás a mellre, iz- gatók, fe- kete kávé,

A mérleg vagy mérgelesen haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		neház télegzés, hídeg testbőr, váltogatva sebes és lassu- érverés.	a nyeldek- lő csíklan- dozása.
Muscarin. (Légyölő ga- tóca mérleg, mérgeles gom- bák.)	Undor, hű- nyás, hasme- nés, kölök, az vagy : Atropin alsó végtagok görése, nagy- fokú szomj, neház cholera, tünetek, rág- görcsök, coma, halál.	L. a chloral- hydratnál, sulf. 0.01 Aqua dest. 5.0 Sg. Injec- tióra.	
Nicotin. Do- hányfüstöli rosszullét.	Szédülés, stu- por, bágyadt- ság, undor, hányás, hídeg izzadás, resz- kedés s nagy erőtlenség.	Rp. Acet. crudii 50.0 Aqua dest. 200.0 Syr. simpl 50.0 Sg. Fe- lét egyszerre, aztán minden 5 percben 1 évi kanállal. Mérgezési esetnél : lásd a morphiumot Rp. Acid. tan- nic. 4.0 Aquae dest. 200.0 Syr. sympl. 50.0DS. 5 per- cenkint 1 evő kanállal.	

A mérge vagy mérgezen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Paris quadrifolia	Lásd a mor- phiumnál.		
Petroleum, aetherikus olajok.	Rp. Mixt. oleos. 1000.0 Sg. Polytono- san inni.		
Plumbi praeparata solubilia. Lythargirum.	Gyulladások a nyeldekköben, a gyomorban és belekben, szápadtság dugulás, a belszervek összehuzodása, hangnélküli ség, a pupillák kitágulása, hideg izzadás, trismus, bénulások, erős ránngörresök, halál.	Rp. Aquae laxat 50.0 Magn. sulfur. 30.0 Solv. in Aquae ferv. 300.0 Sg. 10 perc alatt kétszerre Emeticum izne, sulfuri- cumból. Kéasav-tartalmú viz. Fehérnye és tej. Chloroform.	Konyhasó, glaubersó, sulfur præcipitatum. Csereny-tartalmú fűzetek.
Phosphorus.		Rp. Hányató cupr. sulfuri- cumból az előbbi előirások szerint; aztán Rp. Ol. thereb. vetust. 30.0 (minél régibb, amint jobb) subag.	Nyákos italok. Víz krétával Lisztpép. Hideg viz. Terpentín olaj theás kanalankint vízzel és tojás-

A mérge vagy mérgezen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
			c. vitt. ovor. Nro. duo. Aquae men- thae pip 250.0 Syr. simpl. 50.0 i. emul- sio. Sg. Jól összerázva fel- őránként egy evőkanallal a mixtura egy negyedének elhasználá- saig; azután óránkint ada- golandó. Ha a mérge- zés kétséges: Rp. Magn. ust. in aqua 200.0 Aquae chlori 120.0 i MD.— Solutio- calcariae hy- pochlorosae decantatione purata (8 grm. calc. hypochl. 400 grm. Aqua és 10 csepp acidum hydrochloric.)
Phosphor- égési sebek		Rp. Arg. nitr. fus. 2.0 Aquae	

A mérleg vagy mérgező ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Pulsatilla.		dest. 200,0 Solv. Sg. A seb kiecsete- lése s kimor- sisára.	
Sabina.	Mint az aco- nitinamál.	Mint aconi- tinnál.	
Santonin.	Nagymérvű izgatottság, heves fűjtá- lommal a gyro- morban, undor és hányás, erős hasme- nés. Göresök, terheseknél abortus.	Mint a mor- phinál.	Sok árpa- fözét.
Stannii prae- parata.	Hányás, he- ves gyomor- fűjtálmak, szorongás nyugtalanság, szomj, gyakori- kis, erős ér- verés, izgatott- ségi tünetek, delirium.	Hánytató cupr. sulfuri- cumból. Rp. Puly. r. ipeccae. 2,0 Misc. e. aq dest. 100,0 Syr. simpl. 20,0 MDS. Hánytató: $\frac{1}{4}$ óra alatt két- szerre beven- ni, azután Rp.	Fehérye. Tej.

A mérleg vagy mérgező ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Strammo- nium			Magn. ustae in Aqua 200,0 S. Har- madát egy- szerre, azután minden 5 percen 1 evő kanállal. Sok tej.
Strychnin. (Nux vomica)	Bénulás rán- gásokkal, a tagok meredt- sége váltakoz- va subsultus- sal, nehéz lég- zés, asphyxia és halál.	Mint az opiumnál; azután: Morph. muriat. 0,10 Aquae dest 10,0 Sg. Bör alá fecsken- désre.	Mindenekelőtt a gyomor ki- ürtése, hány- tató vagy gyro- morsztvattyú által, chloro- form 4 grmos adagokban, míg csak a tü- netek heves- sége alább nem hagy. Azután: Rp. Acid. tamnic. 3,0 Aquae

A mérleg vagy mérgezett haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		dest. 140.0 Syrup simpl. 60.0 MDS. 5 percenkint 1 évő kanállal, Rp. Chloral, hydrat. 4.0 Aqua dest. 100.0 Solv. DS. Félórán- kint egy évő- kanállal.	
Velatrín	Lásd morphíum	Lásd morphíum	
Zinci salia	Gyorsított ér- verés, halvány besszert arc, hídeg végtagok	Rp. Acid. tannici 4.0 Aqua dest. 140.0 Syrup. elbaeae 60.0 DS. 5 percen- kint 1. evóka- nállal...	Csereny- tartalmú italok. Natrum bicarbo tannici
Kutya és maeszkáha- rapás	Heyes fájdal- mak a hara- pás helyén, mely nyomás nál növekszik A marás hely körülének felfogására. A daganat előbb halvány, aztán	Eros kötés a marási helyre izzóvas vagy mas eros ege- tő szer. A seb kiszivása, vagy száraz köpölyök fel- rakása. Belső leg pálinka	

A mérleg vagy mérgezett haló anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		veres, kékес, kemény és űszkösödésbe megy át.	s más izgatók: Bisulfas sodae is ajánlatkér belsoleg, söt az arsennek is jó hatást tu- lajdonítanak. Orvosi segé- lvig a nyitva hagyott seb következő ol- dattal mosas- sék: Rp. Kalii hydroxyd. 1.0 Aqua dest. 200.0 solve.
	Kigyómarás	Ugyanazok.	Ugyanaz. Azu- tan: Rp. Am- mon. p. liqu. gtt. 30 Aqua- dest. 150.0 Syr. sympl. 50.0 DS. 5. percenkint 1 évő kanállal bevenni.
	Állati mér- gek:	Kolbász-mé- reg, Sajt-mé- reg, Ital-mé- reg, Rosz hus.	Hánytató azu- tan: Rp. Acet. he, depur. 2.0 Aqua dest. 150.0 Tinct. opii s. gtt. 10 Syr. capilli.

A méreg vagy mérgező ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helvetesítő ellenszer
Trichina spiralis		<p>ven. 20.0 S. 1/2 óránkint egy evő kanállal. (Ugyan- ezben ellen- mérgek hasz- nálhatnak a secale cornu- tumnál is.)</p> <p>Quassia Chi- nin. Extr. co- locynthidum. Cupr. oxyd. Radem.</p>	<p>Növény- savak. Csörök. Nadályok a homlok tájára.</p> <p>Keserű növény anyagok szövete.</p>

Rögtön támadt életveszélyek körüli segélyeljárás.

Teteszhalál. (asphyxia). A bekövetkezett halál jelző tekintetnek: érzéktelenség különösek iránt, a testrészek hideg és merev volta, kitágult láták, elpettyhűdött záriszmosok, az eszmélet, légzés és szívmozgás teljes hiánya.

Mindezen tünetek között csak a szív lökés teljes hiánya képezi a rögtön beállott halál biztos és csalhatatlan jelet, nem tekintve a hollafoltokat s a homlás és rothadásnak csak későbbi időszakban fellépő jelenségeit.

Ha tehát valamely baleset következetében öntudatlan és látszólag életnélküli állapotban levő egyén van előtünk, mindenekelőtt a szív lökés jelenlétét kell kutatnunk, mi legegészerűbben a szív tájon figyelmes hallgatózás által eszközöltető. Ha 5–10 percen keresztül semmi szívhangot sem hallunk, a bekövetkezett halált feltehetjük, ellenkező esetben azonnal a felélesztési kísérletek vennék fogantatva.

E végből a beteget erős léghuzannak tesszük ki, a szobában ajtót, ablakokat feltárra, a mell- és ágyék tájai minden szorító ruha, öv vagy kapocs alól felszabadítjuk, az állkapcsot szétfeszítve, a nyelvet előre huzzuk, mi által a gágefedő lelemellettük, azután a szájírt netán nyák vagy egyszerű anyagtól megtisztítva, haladéktalanul a műleges légzést kísérjük meg.

A műleges légzés eljárása következőkből áll: a beteget vízzintesen kissé felemelt fejjel helyezzük el, két kezünkkel a gyomortájra gyorsan növekvő, hát- és felsfelé ható, pillanatnyi nyomást gyakorolunk,

mi által a rekesz, feltolatván, a mellük szükitteik s művi kilegzsés lesz eszközölyve. Célszerű ezen mozzanátor még azáltal is elősegíteni, hogy a mellkas két oldalát egy segédünk által az alsó bordák taján comprimálhatjuk.) A nyomást azonnal megszüntetvén, tüdök és mellkas a betördülő lég által kitágítatnak, vagyis belégzés történik.

Ezen művelet rythmice s percenkint 16—20-szor ismétlendő s pedig kitartólag 20—30 percen keresztül, mikor csak önkéntes légzési mozgások be nem következnék.

Mihelyt a légzési művelet visszatérít, kitűnő felélesztési módszerül szolgál második sorban a lemeztele-nitett mellkas és arcnak hídeg vizel erélyes I o c s o l-gatása s pedig vagy tenyerünkkel, vagy fecskendő segélyével. A megoldévesített bőrt kendővel gyorsan le-szárítjuk s jól megdörzsöljük, hogy újabb vízszugár ismét száraz bőrérzletre juthasson.

A test felmelegítésére s a vérkeringés felélesztése és gyorsítására szolgál továbbá a dörrzsőlés (flottíren) filanell rongyokkal, kefekkel, — meleg vizzel teli korsók s felmelegített téglák alkalmazása, bőrizgatás, u. m. spir. sinapis, spir. camphoratus, liquor ammon. caust., továbbá mustárpépek a talpak, ikrák és lapos tűjára.

Ha a beteg eszmélete némileg visszatérít vagy egyéb életjelek mutatkoznak, célszerű erős szagasz szeszeket tartani orra alá, milyenek spir. cornu cervi, spir. aromat. aether. acet. ammon. pur. liquid. ect, stb.

Végre az eszmélet teljes visszatérítése után belsőleg i z g a t ó s z e r e k (stimulantia) adagolandók, mint rum, ö-bor, kávé, liquor Hoffmanni, spir. nitri dulcis, aeth. sulfur, oleum cinnamomi stb. csöppenkint vagy kávész-kanálnyi adagokban. Ha a nyelés nem lehetséges, garat-szövet kell alkalmazni, vagy izgatói szerek (aether, kámför, moschus) oldatát bőr alá fecskendezni.

A tetszhalál legkétségbeéjtőbb eseteinél, hol maga a műleges légzés sikert nem íger, vagy a légeső eltö-mülése képez akadályt, pl. idegen test vagy gégevízenyő

folytán, a gége és légesőmetszés javala áll be, ha az elég gyorsan s szakavatottan véhető ki. Szintugy meg-kísérlethető a szív villamsgázdáza (electropunctura) és véráratmésztés.

Műleges léggzés elősegítése céjjából a légzési izmok és a rekesz-ideg villa m o s i z g a t á s á t ajánlják. Marschall, Hall és Du chene az egyik villam-sarkot a nyakcsigolara, a másikat a szívgyödör tájára alkalmazzák, mikor Meyer minden sarkot a neakra, a fejbíccento kúloidában helyezi el. A villamos izgatás tartama körülönböző 2 másodperc s a természetes léggzés rythmusá szerint megújítandó.

Ujszülöttek tetszhalál létrejött légzési akadály következésében, ha a légesőbe magatziviz és nyák tolult, a köldökcsinórra gyakorolt nyomas és a nyukt agy von-gálása folytán. Aii asphyxia torlódási (apoplecticus) alak-jánál, mielyet a gyermek cyanoticus küleme által el, célszerű a lemetezett köldökcsinóról néhány csepp vért bucsítani, különben azonnal művilegzsés kísérrendő meg. A szajból tehát a nyák ujjal eltávolítandó s a mellkasra rythmice nyomást kell gyakorolni.

Egy másik mód a légbefúvás. A gyermek arcát kendővel borítjuk le, száján levegőt fuvunk be vagy azz a gégebe vezetett ruganyos cső (pöscsap által) eszközölyjük. A befúvnál nagy erőt kifejténi nem szabad, mivel könnyen a léghelyszékek és mellhártya repe-de sést, s ebből folyólag légs mellel idézhetni el. További eljárások még a gyermeket megveregéni vagy megrázni, meleg fürdő alkalmazása s e mellett az arc és fejnek hídeg vizsel leöntése, továbbá Scholtze eljárása (lóbállás).

Mután a tetszhalál s az annál követendő se-gélyeljárási módok a fentebbiakban leírottak, átte-rünk az életveszélyek részletes s nem szerinti felsorolására.

A vízbefutás köröli mentő eljárás következőből áll:

A szájúr, gége, légeső és garatban netán visszamaradt nyák, hab és iszap eltávolítandó, leggyorsabban mesterséges bányás előidézése által, mit a nyelvcsap vagy garatnak újjunkkal vagy tollal való csíklandozása által eszközökönk. (A nagy mennyiségben lenyelt víz kürítése céljából régente a vízbefutat hasra fektették, fejét lefelézték stb.)

Ezek után a nedves testet megtörülvén, ágyba helyezzük és a netán jelenlevő asphyxia ellen műleges légzést s a többi már előadott felcélzású módszereket alkalmazzuk.

Megfűlős légzésre nem alkalmas gázok behelyese által. Ily légnemek fükkép a szénáleg, szén-sav, kén- és lékgöng, a chlorgáz, chloroform.

Bizonyos elővigyázattal kell az ily szerencsétlenek kimentéséhez fogni, ha azok valamely gyanus légnemmel telt belvízükkel, pincek, csatornák, bányákból kihuzandik. Ne mulasztuk el mindenekelőtt a légtartalmat kémlelni s pedig Da a v-y-téb biztosító lámpa segélyével, vagy ennek hiányában égő gyertyával, melyet rud- vagy zsinórhoz erősítve, a gyanus csatorna, kút vagy aknába lebocsátunk. Légzésre nem alkalmas légkörben a láng kialszik vagy robbanást okoz. Azonfelül az ily gyanus légkörbe jövő egyének ejet, chloromész vagy ammoniakkoldatba mártott szívacsot tartanak orruk vagy szájuk elő.

Mihelyt a szerencsétlenek üde légkörbe hozatnak, levetközettsük öket és hanyatlásukat, az asphyxiánál jelzett eljárást követjük.

Ha a tüdő és agy felé vérterelőlási tünetek vannak jelen, e mellett az egyén izmos és jól táplált, érvágásnak is helye van.

Fuldoklás a légeső vagy a garatba jutott idegen testek felszabadítása következetében.

Az íly tárgyak, milyenek tűk, csontszálakk, gyümölcsmagvak vagy húsfalatok, sokszor, ha a garat fenelekben akadtak fenn, meggörbített mutatóújjunkkal elérhetők s kihuzhatók, gyakran előkészített mesterséges bányás-

által elhárolhatók, különben garatfogók és horgokhoz kell folyamodni. Mélyebben beékeltek anyagok esak Luer-féle garattaszító segélyével csuszthatók tová. Makacs esetekben gége vagy légesőbe akadt testek a gégelégesőmetszést tehetik szüksesséssé.

Felakasztás következetében megfűli a testet, miután a szerencsétlen óvatatosan leemelték volna, ha arca nagy fokban elékült, a szemköthárvány erősen belöveltek, érvágás tehető, ezután a művi széges, leloscsás, bőrizzatók stb. jöhetnek alkalmazásba.

Megfagyás. A megfagyottnak szállításánál különös óvatossággal kell elhájni a tagok merevsége s majdnem üvegszerű törékenysége miatt. A meglermedti test felmelegítése esak lassan és fokonkint eszközökön. E célból az egész test — a fej kivételével — hóval fedetik be, vagy annak hiányában hideg vizsel telt kad vagy teknőbőr tételek, melybe koronkint langyos s mindenkiább melegebb vizet öntünk. Csak ha a test merevsége tetemesen engedett, kezdhetjük meg a mesterséges légzést, a tagok dörzsölését, langyos csöreket alkalmazni s a beteget fűtött szobába áthelyezni. (Izgató szerek belső adagolását, megfagyottaknál Schub nem ajánljja, mivel szerinte könnyen tüdőlobokat s egyéb hevenykőrokat támaszthatnak.)

Égés. Első fokú égésnél elegendő a sérülő helyeket zsíros olajos szerekkel befodni s a fájdalom ellen hideg borogatásokat alkalmazni.

Másodfoknál a levegő távoltartása töcél, azért a sebeket oleum linii és aq. calcis egyenlő mennyiségi keverékébe mártott nyomfoltokkal takarjuk, a képződött hólyagokat esak akkor nyitjuk meg, ha igen nagy feszülést okoznak s pedig ilyenkor, hogy alapjukon tüvel beszurunk, nehogy az irha a fedő felhámtól egészen lemezellenítésekkel. Gyapotmázzal (collodium) való beecsetelések ilyen fájdalmasak, miért csak kisebb területekre alkalmazhatók.

Harmadfokú égésnél, hol nagyobb kiterjedésű s elszenesedett pörkrészletekkel találkozunk, eleinte a nagy fájdalmak enyhítéséül joges borogatások alkalmazhatók,

később genyedés beálltával a pörk gyorsabb előkészét kell szem előtt tartanunk, miért nedves meleg és pépborogatások használhatók lágyan, e célra szolgál az irrigatio és immersio. Több oldalról kiterjedt égésnél állandó langyos fűröket ajánlanak. A langyos vizzel töltött kád fölre tepedő borítandó, melynek segélyével a beteg könnyen klemelhető.

Villámesapás által okozott tetzhatalm semmi különös eljárást nem igényel, kezelési módja tehát az asphyxiánál tárgyaltnak megfelelő. A villámáram alkalmazása is ajántható, s pedig a vilámesapással ellenkező irányban (tehát a mellkasról a gerincoszlop felé).

Vérzések. Már a vérzésnek. Szüles után fellépő erős vérzéseknek, melyek ha a lepény már kiküszöböltek, a méh pettyhűtsége és hiányos összehuzódása (involutio imperfecta) folytán támádnak, az eljárást követőkből áll: A méh két kézzel a hasfalakon át körfürmekolandó, azt a gerincoszlop irányában le és hatalmas nyomáván, s mindenkor el nem eresztiük, mik terfogathissebedést és keményedést, tehát összehuzódást nem észlelünk. Célirányosak még irrigator segélyével hideg befecskendések a hüvelybe 0—12° R vizzel vagy liquor ferri sesquichlor. (40-ad 250) oldattal.

Belsőleg vérzésesillapító (haemostaticum) adható s pedig 0,8 ext. secal. cornut. gygyzere. E mellett az éryerés és testmeleg szigorú ellenőrzése szükséges. Néhány erőhanyatlás esetében ízgatók, mint pl. ol. cinnamomi 4—6 csepp 5 percenkint — aether, tokaji, borleves adagolása elmulasztthatlan, ájurálnál hideg vizzel meglosztások és erős szagolószerök alkalmazandók.

E I v e t é l e s n é l (abortus) fellépő vérzések alkalmával a Braun-séle colpeurynter jó sikterrel használhatók.

Egyéb méhvérzésekknél az oki javarat szerint kell eljárni s ezek alapján szivacsuk, hideg befecskendések, secal. conutum alkalmazandók, alképletek kiirtandók stb.

S e b z é s e k utáni vérzések a sebészet általános szabályai szerint kezelendők. Igy üteres vérzések az üternek vagy a sebén vagy az edény folytonosságában

(in continuitate) történő lekötése vagy csavarás, körülötts által csillapítatnak. Ha az üter lekötése rögtön nem lehetséges, azt ujjal nyomjuk le, vagy a megfelelő ütérvírszö (kar, combütért stb.) comprimáljuk. Vízszeres vérzésnél nyomást gyakorolunk tépetpamut- vagy szivacsasal. Gyakori eset, hogy kitágult alszár-vízszerek rögtön megpukkannán, nagyotku vérzést okoznak. Ilyenkor legcélsszerűbb tépetpamuttal való erélyes tamponadé s a magasabbra helyezett alszár bepölyázása. Sokszor a vízszeres vérzés makacs fenállása valamely könnyű nyomasban, pl. felgyűrt ingujjak szorításában lelő okát. Terimbeles vérzések csillapításánál jeges vizszeli fecskenedést, vagy hol a vérzés helyéhez hozzáérni, jeges vízbe mártott szivacsok, ol. Martis, ol. trebíthini-neli becssetelések a vérzö tagnak felpocolása s kisebbeknél a nyolcas varrat jönnek alkalmazásba.

O r r v é r z é s n é l, ha jeges, ecetes, vagy oleumi Martissal vegyített viz felszippantása, fej és tarkóra tett hideg borogatások által nem érni sikert, javalva van az orrjárat tömörítése Belloque-cső segélyével.

Részegség. Holtrézség egyének gyakran gutáütőttek körképét szineliék, de leheletek jellegző szaga s egyébb hüdési tünetek hiányára a körisme helyes felállítás elösegítik. Az eljárási hideg zuhanyozás, továbbá hánynás előlédézésből áll, mely után az egyénnél egy evőkanál konyhasű pohár vizben feloldva, vagy egy csésze fekete kávé nyújtassék. Ez után borogetásokat alkalmazunk a fejre hideg víz- és ecetből s a beteget a'udni hagyjuk.

Napszurás. Az agylob egy neme, mely nem ritkán guttaütés alakjában rögtön lép föl. Előfordul nagyobb részt katonáknál hosszu menetek után, vagy gyermekek s munkásoknál, kik hosszabb idón át fedetlen fölvel teszik ki magukat a napsugár bevényének. Ilyenkor összerognak az egyének sötétpiros arccal s forró homlokakkal, szemeik vörrel aláfutván, fénylek, a lábak szükülték, légzés mély, hortyogó, érverés lassú és telt. Olykor öröngései rohamokat észlelni.

A betegnek ily esetekben hüvös szobában félíg

űlő helyzetet adunk, ruháit levéltük, leges borogatásokat alkalmazunk a före, majd csőrét rendelünk ecet- és vizsel, a testet dörzsölhetjük s az agyverbösgög sürgősebb eseteiben érvágást teszünk.

Ráng és zsonggörés kezelésénél mindenkor az oki javalatot s a roham fokát kell tekintetbe venni. Ott, hol a roham hosszu tartama vagy életveszélyes foka a tüneti kezelést sürgeti, chloroform belégzéseket, bőráláfeccskedések, szunyaloddattal és belsőleg chloralhydrat alkalmazhatni. Ujjabban méhszenves vagy eskróros rohamok azonNALI beszűretése célsából 1—5 csepp amyl-nitrit beléhevését ajánlják.

Rovarszurás. Ide soroljuk a méh-, daráz- és hangyacsípések. Nagyszáma ily rovarecsípek a támasztott lob és hiz következetében életveszélyes állapotot idézhetnek elő. Különösen ill ez akkor, ha a rovarok gyümölcs vagy más ételeiket segélyével a szájár, nyelvre vagy garatra jutnak; az itt okozott csípések a könnyen támadó lobos vizenyő folytan fuladás által hálta hozhatnak létre. Nehány szerző állítása szerint még a rovariméregnek közvetlen a nyirk- vagy vércédényrendszerbe jutása is azonnali halálos kimenetet okozhat.

A gyúgyítást illettéleg iparkodni kell a sebben levő netán beletört fulánkot mihamarabb eltávolítani, azután hideg borogatásokat, aq. Goulardit, vagy olajos békényeseket rendelhetni. Régi népszokás a megszűrt helyre hüvös, nedves földet rakni. (Ellenszerül belsőleg ajánlják a liquor ammonii caust. 5—6 cseppjét óranként vízben feloldva). Különböleg ammon pur. liquid-val nedvesítjük a szurás helyét.

A szaj és garatürbeni darázsszurások esetében hideg szájvízék, jeoglbadacsok és bemetszések vannak indokolva, míg kétségbeéjtő eseteknél a gégeléges-metszéshöz vagyunk kénytelenek folyamodni.

Kigyómarás. Mérgek kigyók marása csak a tropikus alatti életveszélyes. A nálunk előforduló viperafajok (Vipera Berus et chersca) harapása kevésbé veszélyes, csak ha közvetlen a vérbe jut vagy fecskendezik, jöhet halál létre. Vipera harapásoknál mindenek-

előtt a sebet, miután a reá tapadt nyaktól megtisztítottuk volna, jól kimossuk, kiszopatjuk vagy száraz köpölyt alkalmazunk reá, továbbá a sebre lékgöngszeszt (ammon. pur. liquid.) csöppentünk, vagy kal. caust.-mal kiégetjük. Belsőleg szintén liquor ammon. caust. ajánljatik.

Ebmáras. Hol az eb dühössége késégélen, a sebet, miután egy ideig vérezni hagyuk, jól ki kell mosni, vagy az egyén által kiszopatni s ezután mulhatlanul a sebek s környékén minden lehámlott felületnek erélyes étetéséhez fogunk.

E célra szolgál az étető hamany, kénsvav, salátromsav, butyrum ammonii stb. s végre az izzóvas. Használatban vannak még: érvágás, opiatumok, atropin, curare, chloroform belégzések, calomel, cantharides, belladonna stb., ezek azonban eredményre alig vezetnek. Késéges esetekben az eb körállapotot 12 óra lefolyása alatt szakember által megállapítandó s a körülmenyekhez képest a seb étetése csak ezután foganatosítandó. Mindenkor azonban az orvos erkölcsi kötelessége a beteget azon biztosítással, hogy minden veszélytől teljesen megmenekült, megnyugtatni s kellőleg szórakoztatni, mivel gyakran a tulsiágos aggály és félelem kedélybajt idézhet elő. Az ily betegek 50 napig orvosi felügyelet alatt tartandók, a sebet pedig egy évig ne engedjük behegedni, hanem tartson azt folyton nyitva.

Jegecitendő sóoldatoknak töményítési foka.

Ha arról van szó, hogy valamely sóoldat jegecítése végett bepároltassék, gyakran zavarba jövünk a földön, hogy annak bepárlását mily sűrhettségi foknál szüntessük be; — Az alábbi tábla azon sűrhettségi fokot jelzi (Beaumé szerint), melyet egyes forró sóoldatnak szép jegecek kinyerése céljából mutatnán kell:

Ectásavas ammon	14 B°
» réz	5
» mangan	26
» nickel	30
» ólom	42
» nátrium	22
» zink	20
Bórsav	6
Oxalsav	1
Bórsav	35
Ammoniaktímsó	20
Kalitímsó	26
Arzénásavas ammon	50
» kálium	36
» nátrium	34
Légenyásavas ammon	29
» barium	18
» bismuth	70
» calcium	55
» cobalt	50
» réz	55
» magnesium	45
» ólom	50
» kálium	28
» nátrium	40
» strontium	40
» zink	55
Bariumhydrat	12

Benzoősavas ammon	5 B°
» calcium	2
Borax	24
Bromammonium	30
Bromcadmium	65
Bromkalium	40
Bromnatrium	55
Bromstrontium	50
Szénásavas nátrium	28
Chlórsavas barium	40
» nátrium	43
» strontium	65
Chlorammonium	12
Calorbarium	35
Chlorcalcium	40
Chlorcobalt	41
Chlórréz	45
Óchlordür	75
Chlormagnesium	35
Manganchlórür	47
Nickelchlórür	50
Chlorkálium	25
Chlörstrontium	34
Ammonium zincchlorid	43
Ammonium dichrómat	78
Chromásavas kálium	35
» nátrium	45
Citromásavas kálium	36
» nátrium	36
Cyanhiganc	20
Ferrocyanikálium	38
Aethylkénsavas barium	43
» nátrium	37
» calcium	36
Hangeásavas barium	32
» nátrium	30
») nyáron	30
») télen	35
Alkensavas barium	24
» nátrium	24
Alkengessásavas ammon	37

Alkéneszávás calcium	41	B ⁹
> magnesium	40	
> natrium	40	
Jodszávás kalium	17	
Tejszávás calcium	8	
> magnesium	6	
> mangan	8	
Mannit) nyáron	8	
) telen	7	
Oxalszávás ammon	5	
> vasoxydammón	30	
> kalium	30	
Felmanganszávás kalium	25	
Phosphorszávás ammon	3	
> natrium	20	
> ammonnatrium	17	
Pyrophosphorszávás natrium	18	
Kénszávás aluminium	25	
> ammon	28	
> cobalt	49	
> rézoxyd	30	
> ammonium-rézoxyd	35	
> vasoxyd	31	
> vasoxydul-ammon	31	
> magnesia	40	
> mangan	44	
> nickel	40	
> nickeloxydulalumínium	18	
> kalium	15	
Kettedkénszávás kalium	35	
Kénszávás natrium	30	
> zink	45	
Kéneccsávás natrium	25	
Rhodanammonium	18	
Rhodankalíum	35	
Borszávás ammon	25	
> vas	40	
> kalium (közömbös)	48	
> natronkalium	36	
Wolframszávás natrium	45	

A régi orvosí súlyoknak a metrikus súlyokkal összehasonlító táblája.

A belügyminisztérium által 1875 május hó 13-án 23,717.
sz. a. kiadott szabályrendeletben foglalt tábla nyomán
összeállítva.

$\frac{1}{8} - \frac{1}{16}$ Gran	1 Centigramm
$\frac{1}{4} - \frac{1}{3}$	2
$\frac{1}{2}$	4
$\frac{2}{3} - \frac{3}{4}$	5
$\frac{1}{4}$	7
$\frac{1}{4} - \frac{1}{3}$	9
$1\frac{1}{4}$	10
$1\frac{1}{2}$	11
$1\frac{2}{3} - 1\frac{3}{4}$	13
2	15
3	20
4	30
5	37
6	40
7	50
8	60
9	65
10	70
11	77
12 - 13	90
14	100
15	107
16	115
18	130
20	150
24	180
30	200
36	240
40	300

1	Drachma	4 Gramm
$1\frac{1}{2}$	>	6 >
2	>	9 >
3	>	13 >
4	>	18 >
$4\frac{1}{2}$	>	20 >
6	>	27 >
8	>	35 >
$\frac{1}{2}$	Uncia	18 >
1	>	35 >
2	>	70 >
3	>	100 >
4	>	150 >
5	>	170 >
6	>	200 >
8	>	300 >
10	>	370 >
12	>	400 >
18	>	600 >
24	>	800 >

1 evőkanál folyadék 15 gramm.

1 evőkanál szörp 25 gramm.

1 kávéskanál folyadék 3 gramm.

1 kávéskanál szörp 5 gramm.

10 csöpp vízfolyadék 50 centigramm.

10 csöpp szeszes folyadék 40 centigramm.

Tábla
az osztr.-magyar orvosi súlynak a méter-
súlyval való összehasonlítására

a) Métersúly.

1 Kilogram (1000 Grm)=	1.7856 o.-magy. v. f. 57.11 félb.
1 Hectogram (100 Grm)=	0.1785 > > 5.71 >
1 Decagramm(10 Grm)=	0.0178 > > 0.57 >
1 Gramm=	13.71388 osztr.-magyar szemer.
1 Decigramm (0.1 Gramm)=	1.37 osztr.-magyar szemer
1 Centigramm (0.01 Grm)=	0.13 > >
4 Milligramm (0.001 Grm)=	0.01 > >

b) Osztrák-magyar orvosi súly.

1 font (12 obony)=	420.044 Gramm.
1 obony (8 nehezék)=	35.001 Gramm.
1 fél obony (4 nehezék)=	17.500 Gramm.
1 nehezék (3 terecs)=	4.375 Gramm.
1 terecs (20 szemer)=	1.458 Gramm.
1 szemer=	0.0729188 Gramm.

Tábla

az osztr.-magyar és a méter hossz- és folya-
dék mértékek összehasonlítására.

1 Litre (1000 köbcentimeter)	0.7063 osztr.-magy. pint
1 Decilitre 100	> 0.0706 > >
1 Centilitre 10	> 0.0070 > >
1 Millilitre 1	> 0.0007 > >
1 Decalitre (10 Litre)	7.068 > >
1 Hectolitre (100 >)	70.682 > >
1 Kilolitre (1000 >)	706.822 > >
1 osztrák-magyar pint	1141478 Litre.
1 Meter 3.1637 o.-m. láb.	
1 Decimeter 0.463 o.-m. láb.	
1 Dentimeter 0.3569 o.-m. hüvelyk.	
1 Millimeter 0.4555 o.-m.	
1 osztrák-magyar meszely	0.3537 Litre.
1 láb 0.319 Meter.	
2 hüvelyk 0.026 Meter.	
2 vonal 0.00219 Meter.	

Hévmérő osztályzatok.

Réamur-, Celsius-, Fahrenheit-tól.

Ugy viszonylanak egymáshoz, mint $4 : 5 : 9$.

Az osztályzat fokjelölésének áttétele a következő minták szerint a legegyszerűbb módon történik:

Réamur-fokok Fahrenheit-fokokra:

$$F^{\circ} = R^{\circ} \times \frac{9}{4} + 32$$

Réamur-fokok Celsius-fokokra:

$$C^{\circ} = R^{\circ} \times \frac{5}{4}$$

Celsius-fokok Réamur-fokokra:

$$R^{\circ} = C^{\circ} \times \frac{4}{5}$$

Celsius-fokok Fahrenheit-fokokra:

$$F^{\circ} = C^{\circ} \times \frac{9}{5} + 32$$

Fahrenheit-fokok Réamur-fokokra:

$$R^{\circ} = (F^{\circ} - 32) \times \frac{4}{9}$$

Fahrenheit-fokok Celsius-fokokra:

$$C^{\circ} = (F^{\circ} - 32) \times \frac{5}{9}$$

E példa e mintázatot jobban érhetővé teszi. Ha tudni akarjuk, 30° Réamur-fok hány Fahrenheit-fokot tesz ki, az itténi összehasonlításban Fahrenheit az x, tehát a fentebb mintázat szerint a következő, egyenlet áll elő:

$$x = 60 \times \frac{9}{4} + 32$$

s így nyerjük: $x = 167$, tehát 30° Réamur $= 177^{\circ}$ Fahrenheit.

Jegyzet:

Réamur — fagypont $= 0^{\circ}$ — forrópont $= 80^{\circ}$

Celsius — fagypont $= 0^{\circ}$ — forrópont $= 100^{\circ}$

Fahrenheit — fagypont $= 32^{\circ}$ — forrópont $= 212^{\circ}$

Táblázat,

mely ismert sulyú labdaesgyurmából előállított labda-

csok számát mutatja.

A labdaesztómeg súlya Gm.	A labdaesek száma a következő sulyok szerint				A labdaesek száma a következő sulyok szerint			
	0,05 $\frac{1}{4}$ Gm.	0,10 $\frac{1}{4}$ Gm.	0,15 $\frac{1}{2}$ Gm.	0,20 $\frac{3}{4}$ Gm.	0,05 $\frac{1}{4}$ Gm.	0,10 $\frac{1}{4}$ Gm.	0,15 $\frac{1}{2}$ Gm.	0,20 $\frac{3}{4}$ Gm.
2,0	40	20	13	10	12,0	240	120	80
2,5	50	25	16	12	12,5	250	125	83
3,0	60	30	20	15	13,0	260	130	86
3,5	70	35	23	17	13,5	270	135	90
4,0	80	40	26	20	14,0	280	140	93
4,5	90	45	29	22	14,5	290	145	96
5,0	100	50	33	25	15,0	300	150	100
5,5	110	55	36	27	15,5	310	155	103
6,0	120	60	40	30	16,0	320	160	106
6,5	130	65	43	32	16,5	330	165	110
7,0	140	70	46	35	17,0	340	170	113
7,5	150	75	50	37	17,5	350	175	116
8,0	160	80	53	40	18,0	360	180	120
8,5	170	85	56	42	19,0	380	190	126
9,0	180	90	60	45	20,0	400	200	133
9,5	190	95	63	47	20,0	600	300	200
10,0	200	100	66	50	20,0	800	400	266
10,5	210	105	70	52	20,0	1000	500	333
11,0	220	110	73	55	20,0	1200	600	400
11,5	230	115	76	57	20,0	1400	700	466

Összehasonlító tábla

a hevenyen gyűjtött droguák s növények súlymennyiségeknek a száritott droguák és növények súlymennyiségevel.

Név	Heveny resz	Légen szá- mított rész	Név	Heveny resz	Légen szá- mított rész
Baccae Myrtill.	13	2	Flor. Millefolii . . .	7	2
Boletus cervinus . . .	4	1	> Paeoniae . . .	6	1
Bulbus Colchici . . .	3	1	> Primul. ver. . .	6	1
> Scillae . . .	6	1	> Rhoeados . . .	17	2
Cantharides . . .	15	6	> Rosae . . .	8	1
Cort. Hypocast. . .	5	2	> Sambuci . . .	11	2
> Mezerei . . .	2	1	> Tiliae . . .	4	1
> Quercus . . .	5	2	> Verbasci . . .	15	2
> Salicis . . .	7	3	> Viol. odorat. . .	5	1
> Sambuci . . .	7	1	Fol. Absinth . . .	5	1
Ulmii . . .	11	4	> Althaeae . . .	8	1
Flor. Acaciae . . .	4	1	> Aurantii . . .	2	1
> Althaeae . . .	5	1	> Belladonnae . . .	13	2
> Anthos . . .	5	1	> Card. bened. . .	4	1
> Arnicae . . .	5	1	> Digitalis . . .	5	1
Aurantii . . .	9	2	> Farfarae . . .	5	1
Boraginis . . .	11	1	> Hyoscyami . . .	7	1
Calendulae . . .	7	1	> Jugland. reg. . .	10	3
Carthami . . .	5	1	> Melissae . . .	9	2
Chamom R. . .	4	1	> Menth. crisp. . .	11	2
> vulg. . .	5	1	> pip. . .	9	2
Conwall. maj. . .	15	2	> Millefolii . . .	15	2
Cyani . . .	9	2	> Nicotianae . . .	5	1
Farfarae . . .	5	1	> Pervincae . . .	5	2
Lamii albi . . .	8	1	> Rosmarini . . .	9	2
Lavandulae . . .	8	3	> Rutae . . .	4	1
Malvae arb. . .	5	1	> Salviae . . .	9	2
> vulg. . .	5	1	> Stramonii . . .	9	1
Meliloti citr. . .	7	2	> Toxicodend. . .	7	2

Név	Heveny resz	Légen szá- mított rész	Név	Heveny resz	Légen szá- mított rész
Fol. Trifolii . . .	9	2	Herb. Matricariae . . .	7	1
> Uvae Ursi . . .	5	1	> Mellioti . . .	4	1
> Verbasci . . .	5	1	> Mercurialis . . .	7	1
Fruct. Cynosbat. . .	5	2	> Millefolii . . .	7	1
Gemmae Populi . . .	8	3	> Origani . . .	10	3
Herb. Abrotani . . .	4	1	> Pulegii . . .	6	1
> Absinthii . . .	5	1	> Pulsatillae . . .	7	2
> Aconiti . . .	5	1	> Althaeae . . .	4	1
> Althaea . . .	8	1	> Sabinae . . .	8	3
> Agrimon . . .	7	2	> Scordii . . .	3	1
> Artemisiae . . .	4	1	> Serpylli . . .	7	2
> Ballot. lanat. . .	4	1	> Tanaceti . . .	9	2
> Belladonnae . . .	13	2	> Taraxaci . . .	3	1
> Betonicae . . .	5	1	> Thymi . . .	3	1
> Boraginis . . .	9	1	> Veronicae . . .	7	2
> Capill. Ven. . .	4	1	> Viola tric. . .	11	2
> Cardui ben. . .	4	1	Rad. Althaeae . . .	4	1
> Centaur. min. . .	4	1	> Angelic . . .	5	1
> Chamædrios . . .	3	1	> Ari . . .	3	2
> Chelidoni m. . .	4	1	> Artemis. . .	3	1
> Cichorei . . .	6	1	> Asari . . .	9	2
> Cochlear. . .	25	2	> Asparag . . .	5	2
> Conii . . .	11	2	> Bardanae . . .	5	1
> Digitalis . . .	5	1	> Belladonnae . . .	8	3
> Euphrasiae . . .	5	2	> Bryoniae . . .	9	2
> Fumariae . . .	5	1	> Calami . . .	9	2
> Gratiolae . . .	4	1	> Carlinae . . .	4	1
> Hederae ter. . .	5	1	> Caric. aren. . .	5	2
> Hyssop . . .	4	1	> Caryophyll . . .	15	4
> Jaceae . . .	11	2	> Cichorei . . .	5	1
> Ledi palustr. . .	3	1	> Colchici . . .	3	1
> Lycopodii . . .	7	2	> Consolid. in. . .	7	2
> Majoranae . . .	8	1	> Cynoglossi . . .	4	1
> Marubii . . .	7	1	> Enulae . . .	4	1

Név	Rovony rész	Lagen scat- tált rész	Név		Lagony rész	Lagen scat- tált rész
			Igen scat- tált rész	Nem scat- tált rész		
Rad. Filicis degl.	7	2	Rad. Ononid. sp.	3	3	1
> non	7	5	Paeoniæ	3	3	1
Graminis.	5	2	Polypodiij	5	5	1
Helteb. nigri	3	1	Rub. tinct.	11	2	2
Imperator.	9	2	Sapónar.	3	2	2
Iridis Flór.	3	1	Taraxaci.	9	1	1
Lapathi ac.	7	2	Torméntill.	5	2	2
Levistici.	11	1	Valerianaë.	9	2	2
Liquirit.	3	1	Stipit. Dulcam.	3	2	2

Különféle vegyszerek oldékonysági táblája higitott borszeszben.

0,941 fajsúlyú borszeszból 1 grm. anyag 15,5%

C-nál igényel: 200.00,- Ft

Acid. benzoicum	20,00	cet.
> citricum	1,00	*
> oxalicum	8,00	*
> salicylicum	42,00	*
> tartaricum	1,25	*
Ammon. bromatum	3,00	*
> carbonicum	10,00	*
> chloratum	6,00	*
Argent. nitricum	2,50	*
Chinin. sulfuricum	150,00	*
Cinchonin. sulfuricum	20,00	*
Codeinum	4,40	*
Cuprum sulfuricum	518,00	*
Ferrum sulfuricum	236,00	*
Hydarg. bichlor. corros.	20,00	*
Lithium carbonicum	1790,00	*
> citricum	25,00	*
Magnes. sulfurica	47,33	*
Morphium aceticum	50,00	*
> hydrochloric	26,00	*
> sulfuricum	40,00	*
Plumb. aceticum	8,00	*
Kali aceticum	0,50	*
> bicarbonicum	22,00	*
> carbonicum	1,00	*
> chloricum	88,60	*
> citricum	1,00	*
> nitricum	24,00	*
> Natro-tartaricum	29,00	*
> sulfuricum	700,00	*
Kalium bromatum	4,50	*
> ferrocyanatum	570,00	*
> iodatum	1,60	*
> sulfurosum	460,00	*

Sacchar. Lactis	58,00	ccr.
Natrum aceticum	3,00	>
bicarbonicum	83,33	>
boricum	402,00	k.
hypophosphoros	5,80	>
hyposulfuros	3,00	>
phosphoricum	29,00	>
salicylicum	19,60	>
sulfuricum	81,20	>
sulfo-carbolicum	18,00	>
Strychninum sulfuricum	60,00	>
Zincum sulfuricum	48,00	>

Csöpp-számító tábla.

	1 grammra	1 ferecsre
Acetum concentrat. Acet. destill.	16 csöpp	20 csöpp
Acetum plumbicum	16	> 20
Acidum aceticum	16	20 >
Acidum hydrochloric. (1 124 f. s.)	13	> 16 >
Acidum hydrochloric. dilut	16	20 >
Acidum hydrocyanicum spirit . . .	32	40 >
Acidum hydrocyanicum aquos . . .	16	20 >
Acidum nitricum (1 185 f. s.) . . .	12	> 14 >
Acidum phosphoric. (f. s. 1. 120)	16	20 >
Acidum sulfuric. conc	12	> 16 >
Acidum sulfuricum dilutum	16	20 >
Aether	50	60 >
Aether aceticus	25	30 >
Aqua	16	20 >
Aqua amygdalarum amararum . .	25	30 >
Aqua spirituosa	25	30 >
Balsamum Copaivae	25	30 >
Balsamum de Peru	16	20 >
Carboneum sulfuratum	25	30 >
Chloroformium	25	30 >
Elixir, acidum Halleri (1: 1) . .	30	40 >
Kreosotum	25	30 >
Liquor Ferri sesquiichlorati . . .	12	15 >
Liquor Hydrarygi nitrici	12	15 >
Liquor Kali arsenicosi	16	20 >
Liquor Kali carbonici	16	20 >
Liquor Kali caustici	16	20 >
Liquor Stibii chlorati	12	15 >
Mixtura sulfurica acida	30	40 >
Mucilago gummi arabici (1: 2) .	12	15 >
Oleum Amygdal. aethereum . . .	20	25 >
Oleum Amygdal. dulcium	20	25 >
Oleum Anisi	25	30 >
Oleum Aurantii fl. Bergamottae .	25	30 >
Oleum Cajeputi, Carvi	25	30 >
Oleum Caryophyl. Cinnamomi .	20	25 >

	<i>I. grammata</i>	<i>I. terecreta</i>
Oleum Chamomillae aeth.	25 csöpp	30 csöpp
Oleum Citri	25	30
Oleum Crotonis	25	30
Oleum Foeniculi, Juniperi	25	30
Oleum Lavendulae	25	30
Oleum Menthae	25	30
Oleum Olivarum	20	25
Oleum Origani	25	30
Oleum pingue fluidum	20	25
Oleum Ricini	25	25
Oleum Rosmarini	25	30
Oleum Rosae	25	30
Oleum Sabinæ, Tanaceti	25	30
Oleum Terebinthinae	25	30
Petroleum	25	30
Solutio Arsenicalis Fowleri	16	20
Solutiones Extract. nerotic. (1 es 2)	37	46
Spiritus aetheris	25	30
Spiritus Ferri chloratis	25	30
Spiritus varii cum Spiritu Vini diluto parati	25	30
Spiritus muriatico-aethereus	30	40
Spiritus nitrice-aethereus	30	40
Spiritus Vini alcoholisatus	10	50
Spiritus Vini	30	40
Spiritus Vini dilutus	25	30
Stibium chlorat, solut	12	15
Syrupus	12	15
Tincturae spirituosaes	25	30
Tincturae ex Spiritu et Aethere	25	30
Vinum stibiatum	20	25
Vina medicamentosa	20	25

A vények elkészítése körül követendő fő szabályok:

I. Ha a vényező (*receptarius*) valamely elkészítés végett néki általadott vényt átvei, azt első sorban figyelmesen átolvassan, szükség esetében a beteg, vagy a küldöne nevével ellátni köteles.

Jegyzet: Ha a vény olyanmű gyógyszert rendel melyről arra lehet következtetni, hogy az illető beteg nem hajlandó nevét alkárnati, akkor egy szám jegyzendő fel, melynek mását a gyógyszertár bályegével ellátott laposkárta jegyezve, mint ellenőrzési bárcát kelt a vevőnek átmenjani. Ezen számosítási eljárás, különösen nagyobb forgalmú üzletekben nem elégé ajánlható, innen könnyen előfordulhat, hogy több egyenlő név vagy a név nem helyes megírása zavarokat idéz elő, mint a rendszeres folyó szám, melyet például nyomtatott, kettős laposkárkkban alkalmazva, mint: 10 és 10, melyek egyike a nap keletével ellátva a vényre rágcsatlak, mik a másik kelettel és a vényező alkárisával ellátva a vevőnek nyújtandó út.

II. A vényező csak akkor fogjon a vény elköszítéséhez, ha azt jó, tügyelmesen átolvasta és kellőleg megérté.

Jegyzet: Ezen szabály rendszeres követése meggovja a vényezőt elnézés vagy tévedéstől. Ha a vényben valamely erősen ható anyag rendelhetők, akkor elő sorban a minden gyógyszerárban szabály szerűleg kézbeli tartand, erősen ható gyógyszerek adagolási titkára (l. magy. gyógyszerkönyv) néződő meg, mely szerint a vényező akként molósításra az esetleg előfordulandó és a rendes mértékkel túlhaladó felkiáltó (l.) jellet el nem látott adagot, hogy az a kitett szabálynak megfeleljen. Mérges anyagok, melyek a folyadékban, ha avval rendelhetnek nem, vagy csak részben olvadnak, minden kifogásolandók, mit különösen narkotikus Alcaloidák vagy sóknál kell szem előtt tartani s minden egyes esetben az orvossal, ki azt rendelé, esetleges módosítá-

tások miatt értekezni. Ha ez nem volna lehetséges, úgy a vényező jár el belátási szerint és a követett módosítást feljegyzi a vényre, avagy vissza is tarthatja a vényt. Az oldhatlan anyag, fehér arab mézga porral subagáláンド, nehogy a nagy mennyiségen leülepedő, erősen ható szer egyenetlen elosztással által bajt idézzen hessen eljö.

III. Az elkeszített orvosság csak akkor adandó ki a kézből, ha a készíthet a vényt újból átvastással az egyes tételek biztos megfigyeléséből meggyőződött arról, hogy az előírt anyagok mindenkoráig és kellő mennyiségen beletétetett.

IV. minden orvosság, azonnal elkeszülése után haladéktalanul signaturájával is ellátandó.

Jegyzet: Oly gyógyszertárakban, hol a forgalom nagy és sokszor előfordul, hogy a gyógyszereket rendelő beteg vagy küldönc azt nem viszi el azonnal, ott jó, ha a vény száma, vagy a vevő neve az orvosságra is rajegyeztetik. Ez eljárás ott is követendő, hol egy ember több beteg számára visz el szereket. Ez eljárást azért vonnának figyelembe, mert számtalan szor elfordul, hogy egyenlő signatura mellett ugyanazon orvostól, különböző névre hasonló anyag erősebb vagy gyengébb, mit megkülönböztetni pusztta szemmel vagy izlelessel lehetetlen. Az ilyen visszamaradt orvosságoknál gyakran s különösen ezen hasonlatosság esetében az elcsérélés könnyű, mi leginkább gyakornokok és laboránsok által, tisztagatás alkalmával, minden felügyelet mellett is előfordul.

V. Két vagy több folyadék elegye egy mérlegben soha sem mérendő.

VI. Az orvosság csak annak adandó ki, ki a vényen feljegyzett nevet pontosan, érthetőleg elmondja, vagy ki az ellenőrzési szám jegyet előmutatja.

VII. A gyógyszer kiszolgáltatásakor a signatura ismét áttekintendő, s úgy nyújtandó át a gyógyszer, ha ez is rendben találtatott.

VIII. minden használt gyógyanyag álványedénye, vala-

mint minden mérleg is az öt illető helyére teendő vissza. A gyógyszert tartalmazó edény jól lezárvva alphabetikus rendbe az álványra, a mérleg kitörölve, esetleg megmosva kijelölt — közel kéznel levő helyére függesztendő.

IX. Mielőtt a vényező valamely gyógyanyagot alkalmazni kíván, köteles annak feliratát elolvásni, valamint helyretervezésekor is megkell ezt tennie, nehogy az esetleges elcsérélést észre nem véve, hibát kövesszen el.

X. Ha a vény elkeszítéséhez valamely harástan segítő szer, mint Plv. Liquirit, Plv. Sachari, Plv. gummi arab, stb. alkalmaztatik, vagy a vényen quantum satís, vagy két, vagy több egynemű szer létezése miatt a vényezőnek kell ítélnie, akkor az eljárás módja, az anyag minősége és mennyisége pontosan feljegyzendő. A taxálás meghatározásának kedvező külömben is minden rendkívüli munka is feljegyzendő.

XI. A vény árszabályozása (taxálása) legujabb ministeri rendeletheink szerint eszközökön kívül, a számítás maga egy külön papiroson történik, míg a vényre esupán az összeg eredménye jegyzendő fel, mihez az illető taxáló nevét aláírni tartozik.

Jegyzet: Az árszabályozásnál csak az illető fel különös kívánságára teendő ki a vényen minden egyes szer ártétele, még pedig úgy, hogy az anyagok sorrendben, ezután a munkaidő s végül az elények ára jegyzendő. Nyilvános alapok és egyesületek, kórházak és állami intézetek számára mindenkor ezen eljárás követendő.

XII. Az elkeszített orvosság a gyógyszertárban egy cébra kijelölt helyre teendő, pedig olyformán, hogy a gyógyszer az öt megillető vényre állíttatik. Soha egy gyógyszer becsomagoltan felre nem szabad. A gyógyszer kiszolgáltatásakor a hitelre (conto) menő vény az erre kijelölt, könyv vagy fiókba teendő.

XIII. Savak, zsírok, zsíros olajok, tinturák, és más néhány folyadékomból az angol kénsvá és a Chloroform kivételével husz-husz csepp számítatik egy grammra.

Az angol kénsav tiz, a chloform, úgy, mint egyébb netherikus anyagok, mint eczetégeny, borégeny és az illó olajok hasznóról cseppet, mik a tisztá égeny ötven cseppet kíván egy gramm sulyára.

XIV. A vényezéshez minden nemű folyadék suly szerint mérendő, önmértéket használni nem szabad. Egyébként is mindenkor és minden anyagnál suly és mérleg alkalmazandó, mivel a szemmirétek szerinti vényezés határozottan tilos.

XV. Ha a folyadékba sók, vagy más hasonló anyagok rendelteknek, akkor ezek szürt, vagy szürlezzett oldatképen elegritendők a keverékebe (mixtura). Ha az oldandó anyag mennyisége oly nagy, hogy az oldatból kijegyeznedők, akkor finom szíált por alakjában, meleg alkalmazására nélkül keverendő a folyadékba.

XVI. Ha fözetek, forrázatok és fejetekeknel a vényen a kivonatolandó anyag mennyisége megjelölve nincs, akkor rendszerint tiz százalékos viszony alkalmaztatik. Például: Rad. Gent: 10.0 = Aqua 100.0.

Jegyzet: Az erősen ható anyagoknál az orvos véleményre kérendő ki, avagy egy százalék alkalmazandó. Rad. Ipecac: nál, fől. Digit., — Nux vomica — vagy hasonló szereknel, ha a vényező azt saját belátásából kénytelen adagnál a beteg állapota vagy korához viszonyítva soha sem szabad többet két fized százaléknál, illetve egy tized százaléknál alkalmazni. Rad. . . . 0.10 = Aqua 100.00. Gyermekknél ennek fele.

XVII. A labdacsok sulya, ha az nincs meghatározva a vényen, vagy a súly összegből nem nagyobb mindegg ugy szabályzandó, hogy 0.150 — azaz más fél decigrammos legyen. Ily esetben, valamint akkor is, ha quantum satis, vagy bármily illyenmű határozatlan kitétel fordul elő, ugy a formalandó anyag összsúlya mint az egyes hozzádandó tételek mennyisége határozottan osdagégyzendő.

Jegyzet: Ha a vény jellege megkvánná, esetleg a labdacsok száma is feljegyzendő. A labdacsok, ha az különösen rendelive nincs, mindegg Plv. Liquiritiaevel

hinnendők. Be. Németországi gyógyszerészeti szabályai Plv. Lycopodií t. az osztrák Pharmacopœia Plv. alítheát rendel ez esetben. Ha továbbá oly eset fordul elő, hogy az orvos nem rendel quantum satis-é és a labdacsok elkészítéséhez mégis kell valamely idegen anyag hozzáadásával elpi, akkor a labdacsok mindegg oly formán osztandók el, hogy az ily egenkénti labdacsra szánt gyóg-anyag ugyanazon mennyiséget tartalmazza, mint azt az orvos creditileg kívánta. Ily esetben nem szabad arra tekinteni, hogy mennyivel lesz nagyobb a labdacs — legfőleg a legel ártatl szerint lehet arra törekedni, hogy ez a különbölet tulcsigos ne legyen. Ha quantum satis van ily eset mellett, akkor természetesen arra kell figyelni, hogy a szabályszerű nagyság lehetőleg meg legyen.

XVIII. A vényen rendelt anyagok, vagy azok mennyiségei az orvos tudtán kívül nem változtathatók.

Jegyzet: Kivétek széves azon körülmeny, ha az orvos fel nem található, mire az illető szabályokat ha azok narcoticákkra vonatkoztatandók az. Erősen ható szerek legmagasabb adagait előtűntető táblázatokon találhatók; esetleg a korábbi pontok is szolgálhatnak utmutatást. Nem oklevéles segéd semmi körülmeny között sem intézhet el saját belátása szerint valamely komolyabb esetet.

XIX. Ha egy vény rendelésében oly anyagokra vonatkozólag fordulnak elő határozatlanságok, melyekből különféle higiéniai fókuszok fordulnak elő a hivatalosan felvett szerek között akkor mindegg a leggyengébb higiéniai hasznalandó, ugyanig alkalmazandó mindegg a gyengébb faj is oly eseteknél, hol e tekintetben is volna különböszig, illetve mindegg az egyszerűbb, folyékonyabb anyag veendő. Emberek számára mindegg a finomabb, tisztaiból, jobb és drágább anyag hasznalandó, ha az árkülönböltet előfordulhat anyagok forognak szóban, mik barnok számára a durvább és oleszőbb szer hasznalandó és számítandó is. Castoreum Sibiricum csak akkor adandó ki, ha az orvos határozottan rendeli kihívásra az orvos.

A Defectura szabályai.

I. Ha a defectarius valamely edényt megtölteni készül, mindenekelőtt az üres, megtöltendő edény felirat el kell olvasnia s csak akkor szabad azt tényleg megtöltenie, ha meggyőződött arról, hogy a készlet edényének felirata és tartalma egyezik a megtöltendő edény felirata és tartalmával.

II. A mérgesen ható szerek megüresedett edényei, minden valamely e célra meghatározott külön helyre állítandók.

III. Az égeny, égényes szesz, alcohol, szesz folyadék, benzín, terpentien, petrolégény stb. soha töltsér nélkül ne öntessék nagyobb edényből valamely kisebb edénybe. Gyertyával ezekhez nem szabad érni. Egy szóval gyertya mellett betöltőgetni (impleálni) nem jó.

IV. minden betöltött (ujjonnan impleált) edény tiszta mosva, illetőleg törölgetve állítandó helyére.

V. minden előforduló hiány (defect) azonnal feljegyzendő.

VI. Felirattal el nem látott edény semmi szín alatt sem teendő kézből. Akár tovább használás, akár elrakás célsújból.

VIII. minden párolás fokonkénti tüzeléssel kezdendő meg.

IX. Forró folyadékot hideg üveg, porcellán, vagy ködénybe tölteni tilos.

X. Valamely szer előállításának kezdésekor a hozzá szükséges nnyagok mennyisége szabályszerű jegyzékbe vétetik.

XI. Zölden beszerzett gyógyfűnemek azonnal a száritóba teendők, hol naponként, esetleg többszörös forgatás mellett szabály szerint kezelendők.

XII. Még a legcsökélyebb forgalma gyógyszertárban is naponta legalább egyszer kell körültekinteni, nehogy az üresen maradt álvány-edények rendetlen betöltötetése miatt az expeditioban zavar támadjon.

A gyógyszerész hadkötelezettsége — Osztrák-Magyarországon.

Minden, a gyógyszerészi egy-éves önkéntességi jogért folyamodó gyógyszerésznek legtöbb február-hó végeig szabad késme jelentkezésével. E jelentkezést azon évben kell cszközölnie, melyben huszadik évét lesz betöltendő, tehát minden tekintettel kell lennie arra, hogy a rendes szolgálati behívást — assentatiót megelölzze.

Azon gyógyszerészek, kik hadkötelezettségeknak mint egyéves önkénteskék kivánnak megfelelni, azon kerületi katonai parancsnoksághoz (General-Militär-Commando) küldik be folyamodványukat, melynek hatósági körében az időszerint tartozkodik. Ha államköltségen való szolgálattételről folyamodik valaki, akkor folyamodványt a közös »Hadügy-Ministerium»hoz intézi.

A felvételi kerülyekhez következő bizonyítékok melléklendők.

a) Keresztlevél, vagy születési bárca,

b) Az apa vagy gyám irásbeli, községgel hitelesített beleegyezése, illetve hatóságilag megerősített téritvénye (Revers) mely szerint az egyévi önkéntességi jogért folyamodót a tényleges szolgálati éven által állásához illetőleg el fogja tartani. Azon egyének, kik államköltségen való szolgálattétel engedélyezéséért folyamodnak e nevezetű iratok helyén a szülői beleegyezés kapcsolatában egy szegényiségi bizonyítványt és anyagi viszonyairól szóló tudakozó ívet kénytelenek mellékelni.

c) Az esetre, ha a folyamodó már a szolgálati kötelezettséget elérte, tehát már a rendes szorozáshoz jutna, egy a kerületi előjárósági — illetve szolgabírói hatóságtól kiállított belépési bizonylatot köteles mellékelni.*)

d) Egy, a Decán által kiállított academiai magatartását, vagy erkölcsi milyenséget bizonyító hallgatási

*) A belépési bizonylat a kiállítás napjától számítandó négy héti múltán elveszti érvényességet.

bizonyítványt kell mellékelnie. Ezen utóbbi célról valamely rendőrségi hatóság, valamint az erre hasonló illetékes politikai hatóság is állíthat ki bizonyítványt. Ezen okiratoknak arról kell tanuskodniak, hogy a kérvezetű egyén erkölcsileg megfelel az egy éves önkéntes-től megkívánandó milivenegnek.

1) A tudományos képzettsegéről is kell válaszolni bizonyíték, mi rendszerint az érettségi bizonyítvány, vagy indexból áll. Ez utóbbit kapcsolatban egy az egyetem, illetékes facultasától kiállított decani hallgatói bizonyítvány is szükséges. A gyógyszerésznel csupán ezen a bőlcsesteknél decanatúr által kiadott bizonyítvány is elég, megkívántuk azonban, hogy a tyrocinialis abszolutorium okmánya is mellékeljessék.

Azon gyógyszerészek, kik eme felsorolt okmányok alapján, mint gyógyszerész önkéntesek vételettek fel, — valamely teiszts szerint választandó s már előleg a folyamodványban megjelöltendő esászári királyi katona gyógytárnál teljesíthető tényleges szolgálatukat. Azok, kik csupán az önkéntességi vizsga — vagy egyedül az érettségi bizonyítvány alapján nyerték el önkéntességi engedélytők nem a gyógytárnál, hanem a táborti szolgálatot teljesítő betegápoló seregnél (Sanitäts-Truppe) teljesítik szolgálati kötelezettségeiket.

Oly gyógyászerek, kik egyéves önkéntességi jogákat decani-egyetemi-hallgatási bizonyítványval, nem tudják bizonyítani, azok három évi szolgálatra, rendszerint a betegápoló sereghoz — (Sanitäts-Truppe) osztatnak be. Ezek azonban, ha tényleges szolgálataiknak megfeleltek, egyetemi tanulmányairól vonatkozva — az oklevél mellékkelésével erre hivatkozva a tartalék-tisztivizsga engedélyezéseért is folyamodhatnak.^{**)}

Azon gyógyszeresek, kik a gyakornoki vizsgán túl vannak, de hadkötelezettségek előrésekor két évi

**) Magyar ország és társ országainak területén a magyar királyi honvéd hadseregnél is lehet egy évi önkéntességi szolgálatot teljesíteni. Az erre vonatkozó szabályokról legközelebb fogunk megemlékezni.

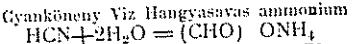
segédeskedéseiket le nem szolgálták, tehát az egyetemi beiratkozáshoz nincsenek feljogosítva — hadkötelezettségi viszonyaikra hivatkozva — a közoktatási miniszteriumhoz folyamodhatnak hátralevő segédeskedések elengedéséért, míg rendszeresen oly feltétellel nyernék meg, hogy egyetemi tanulmányai befejezétekor mindenkor visszatartatlik oklevelekük, míg a jól megállott szigorlat után a hátralevő segédeskedés idő is kipótoltatott. Ilyeténképen a már korábban eszközölt beiratkozás után az egyéves önkéntességi jog is ki van eszközölve.

Rövid vezérfonal a gyakrabban előforduló mérgek minőleges kimutatásához.

Tekintve azt, hogy fordulnak elő esetek, a miidőn szándékos vagy véletlen mérgezés esete foreg fenn, de sem az érdekeltek felek, sem a törvényszék — költségkimelés tekintetéből nem hajlandó minthárt az országos törvényszéki vegyészhez fordulni a gyanu elosztatása vagy bebizonyításáért, s ilyenkor legalább előleges és irányadó véleményadás végett a helybeli gyógyszerész — mint e dologban egyedül illetékes egyéniség — lesz felszólítva. Márkor meg az az eset fordulhat elő, hogy a méreg oly gyorsan bomlik, miszerint a központra való küldés által történő időveszteség miatt az többé ki sem valóval mutatható s ilyenkor az illető gyógyszerész véleménye a törvény előtt döntő erővel bír.

Ily esetek figyelembe vétele után nem tartjuk feleslegesnek egy rövid vezérfonalat közölni arra nézve, hogy a mérgek kimutatása minden gyógyszerész által lehetséges legyen a nélkül, hogy az illető a rendelkezésre álló segédkönyveket — melyek minden és terjedelmesen tartalmazzák az eljáráskat, mert minden előfordulható mérget felölelnék, — kénytelen legyen áttalálmaányozni. Mi rövid vezérfonalunkban csak azokat vesszük fel, melyeknek kimutatása egyszerűbb módszerek és készállékek segílyével és aránylag rövid idő alatti eszközölnhető. — Ide tartoznak a szerves anyagok közül a Cyanvegyületek, illetőleg a Cyanköneny, mint a mely gyorsan bomlik; termézséte következetben 48, de sőt 24 óra és kevesebb idő alatt is már egészen ártalmatlan vegyületté alakul át, különösen víz jelenlétében, mely utóbbi pedig mérgezési esetekben sem a megmérgezett egén belső részében, sem azon közvetítő anyagban (tápszer, ital stb.), melylyel a méreg a szervezetbe vitteti, — nem hiányzik.

A Cyanköneny bomlását a következő képlet mutatja:

A szervetlen mérgek közül a Phosphort, illetőleg ennek első élenyülési terményét: a Phosphorosavat, továbbá az Arsent, Esüstöt, Ölmot, Higanyt, Rézét, Önt, Antimont és Horganyt vesszük fel.

Ha valamely ételmaradékból, vagy hullá belső részeiből történő méregkimutatásról van szó, ilyenkor első kérdés: valjon a rendőrileg megejtett vizsgálat alapján tüékozhatja-e magát a vegyész a keresendő méreg mivoltát illetőleg. — Ha csak egy bizonyos méreg kimutatása szükségesetik, vagyis ha az a kérdés, hogy ez vagy amaz mérgesen ható anyag nincs-e jelen, úgy írt a kimutatási eljárási egészen más irányt vesz, mint hogy, ha a kérdés ugy lesz feltéve, hogy az összes fentnevezett mérgek közül nem fordul elő valamelyik a megvizsgalandó anyagban. Jelen utimutatásban az eljárássok akként lesznek csoportosítva, hogy előbb az egyes anyagok kimutatása lesz röviden tárgyalva, azután pedig azon sorrendben összefoglalva, a mint az eljárásiak eszközlendők, ha a méreg minőségét illetőleg nem kaptunk felvilágosítást, vagyis ha a fentnevezett mérgek minden egyikét kell keresünk. Ugyszinte megjegyezzé lesznek mindenazon változásai az eljárásnak, melyek egy ilyen együttes kimutatásnál szükségesek.

Vegyük tehát mindenekelőtt a Cyan-vegyületeket, mint a melyek legkönyebbenn bomlanak, és ezért legelőbb keresendők.

Hogy valamely Cyanvegyütet fordul elő a kérdéses anyagban, erre nézve biztos jelül szolgál magának a Cyanakk, illetőleg a Cyankönenynek kimutatása. — Mivel pedig nem csak a mérges Cyanvegyületek, de az ártalmatlan ferro- és ferridyeyansók is fejleszthetnek a kimutatási eljárást attól Cyankönentyt, szükséges mindenek előtt meggyőződniük, hogy a megvizsgalandó anyagban

a fentnevezett ártalmatlan ferro- vagy ferridcyanegyületekből nem fordul-e elő. Ezen célból a kémrendő anyag egy kis részét vizsel felkeverve szűrlezzük, a szűrletet sósavval megsavanyítjuk, két részre osztjuk s az egyik részletbe vaschlorid ($Fe_2 Cl_6$) a másik részletbe pedig kénsavas, vasclées ($Fe_2 2S_6$) vizbeni oldatából adunk néhány cseppet. Ha sem kék csapadék, sem kék szineződés nem tűntet, ez arra mutat, hogy sem ferro-, sem ferridcyanos nem volt jelen, és akkor átérhetünk a Cyanakkal közlendő mód szerinti kimutatására. De ha elhúllana kék csapadék vagy szineződés, vagyis ha ferro-, vagy ferridcyanos volna jelen, akkor a Cyan felismérésénél jóformán egyedül annak ismeretes s a kecskű mandulára emlékezetet szágára vagyunk utalva.

Meggyőződve tehát arról, hogy sem ferro-, sem ferridcyanos nincs a vizsgálat alá vett anyagban, ez utóbbi kémhatására lakkmuszpírral megvizsgáljuk, és ha a lakkmuszpíratos vagy esak gyenge savanyu hatást mutatna, addig adunk hozzá borkúsav-oldatot, míg erősen megvörösít a kék lakkmuszpírt, azután egy görrebbe tesszük, a görrebet pedig egy kisebb vas, vagy rézsüveg, akként helyezzük el, hogy abban egész nyakig benné legyen ugyan, de a fenekeit ne érintse, és hogy a görbeh nyaka felsője legyen irányítva. Most a görrebet egy alkalmasan görbített üvegeső segélyével Liebig-féle hutiövet kötjük össze, az üstöt megföltük tömény chlorcalcium-oldattal, vagy olajjal, és a kémrendő anyag lepárlása szempontjából melegenjük annyira, hogy a görreb tartalma gyengén selforjon. A képződött gózok az erősen hűtött Liebig-csőben lecsapódvan, azokat egy kis lombikban fogjuk fel, és minden már 20—30 k. c. párthatot nyertünk, abban a Cyan a következőleg mutathatók ki:

a) A Cyan kimutatása a párthatban mint pertini kék. A párthat feléhez annyi kaliumhydroxyoldatot adunk, hogy az erős atos hatást mutasson, azután egy kevés oly kénsavasclées oldatot, melyhez előbb néhány csepp vaschlorid-oldatot adunk, néhány pérceig langyos meleg helyen állani hagyjuk és ezután sósavval tulteltjük. Ha

ekkor kék csapadék, vagy kék szineződés áll elő, mely utóbbi esetben rövid idejű állás után kék pelyhek válnak ki a folyadékból, az aránylag több vagy kevesebb Cyan jelentlétére mutat. Ellenkező esetben, ha t. i. a sósavval való tulteltés után a folyadék sárga vagy színtelen lesz, Cyan nincs jelen.

b) A Cyan kimutatása a párthatban mint kén-cyanos. A párthat másik felét annyi sárga (többes) kén-ammoniummal keverjük, hogy gyengén sárgás színű legyen, azután adunk hozzá ammoniumhydroxyidot és gyengén melegenjük porcellancsészben — az elparolgó vizet utánpótolván — míg a sárga szineződés el nem tünik és a fölösleges kénammonium el nem illant. Most sósavval megsavanyítjuk (miközben nem szabad, hogy kénhydrogén szag legyen érezhető, mert ez a fölös kénammonium tökéletlen elütésére mutatna) és néhány csepp vaschlorid-oldatot adunk hozzá. Cyan jelentlétében vérvörös szineződés áll be.

Phosphor.

Míg a phosphornak magasabb élénnyegyületei nem hogy ártalmasak volnának a szervezetre, de sőt elkerülhetetlenül szükségesek és annak egyik fő alkatrészét teszik. — addig maga a phosphor élénnyelten állapotban, vagy annak első élénülési terménye — a phosphoross — egyike a leggyilkolóbb mérgeknek és kisebb adagban is ($\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ gramm) bár nem rogtóni, de biztos és kinos halál okozója. Mivel tehát a phosphor magasabb élénnyegyületei ugy az állati, mint a növényi szervezetben mindig előfordulnak — esak akkor következhetetni biztosan mérgezésre, ha a megvizsgáltanyagban, vagy szabad állapotban levő phosphort, vagy annak első élénülési terményét — a Phosphorossavat — vagyunk képesek kimutatni.

A szabad állapotban levő phosphor legbiztosabb ismertetője annak sőtőben való világító képessége és egyszerűbb legérzékenyebb kémhatása is, mert ezen az uton valamely keverékben felismérhető, ha azon keveréknak csak egy százszázad részét tenné ki. A phos-

phort világító képességének alapján kimutatni legcélso-
rűbben a Mittscherlich-féle eljárás által lehet, melyre a
következő készülék szolgál:

Egy lombik, melynek nagyságát akként válasszuk,
hogy azt a kémrendő anyag legféljebb felig töltse meg;
— ebbe egy jól járó dugasz segélyével egy kétszer derékszögben meghajtott gázvezető csövet alkalmazunk,
mely csönek vízszintes irányban nyuló része $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ mé-
ter hosszu legyen s egyik függelyesen lefelé nyuló szára
— mint mondottuk — a lombikkal, a másik pedig egy
szinte függelyesen álló, Liebig-féle hűtővel van össze-
kötve jól járó dugaszok segélyével. A lombik a kém-
rendő anyagot vizsel híg péppé keverve helyezzük, ke-
vés kénsvárat adva hozzá, a hűtő alá pedig egy kis
felfogó edényt. Most a lombikot gyengén melegítve, az
anyagot lepárlásnak vetjük alá. Az egész műveletet este,
vagy a nap világosságától tőkéletesen elzárt helyen
vízzük véghez, s ekkor ott, hol a melegítés által fejlő-
dött vízgőzök lehülnek, (ahol a gázvezető üvegeső a
Liebig-hűtőbe megy át) egy világító fénygyűrűt látnak
folytonosan, míg csak a melegítés tart, még pedig, ha a
kémrendő anyagban csak 3—4 milligramm phosphor fog-
halthatott is, a világítás felől órán át észlelhettő. Ekkora
mennyiségű phosphor jelenléténél a hűtő alá helyezett
felfogó edényben apró phosphorszemcsék is gyűlnek
össze és így ez közvetlenül kimutatható, illetőleg felis-
merhető ezen szemcséken a phosphor minden sajátssága :
kevesebb phosphor jelenlétében, ha t. i. szemcsék nem
gyűlnek össze — 10—15 k. c.-nyit a párlat első részle-
téből légenysavval fözünk — az elpárolgó vizet utánpó-
tolva, — miáltal a párlatban levő és részben elenyült
phosphort phosphorsavával elenyítjük. — Az így nyert
olajadék felét molybdensavas ammonium légenysavas ol-
datával elegyítve, gyengén felmelegítjük, a mikor is, ha
phosphorsav van jelen, sok citromsarga csapadékot ka-
punk; más részéhez pedig kevés chlorammoniumot, —
annyi ammonium hydroxydot, hogy szaga érezhető le-
gyen és végül néhány csepp kénsváras magnesium-olda-
tot adunk; fehér, jegeces phosphorsavas ammonium-

magnesiumból álló csapadék képződése szintén phos-
phorsav jelenlétére mutat.

Vannak oly illő anyagok, melyek ezen kísérlet-
nél megakadályozzák, hogy a phosphor világító képes-
séget észlelhessék. Ilyen az Alcohol, Aether és terpentin-
olaj. A két első a melegítés alkalmával csakhamar át-
párolódik, míg az utóbbit egy kevessé tovább akadályozza
az észlelést és ezért legalább egy negyed óráig kell a
melegítést folytatni, mielőtt a phosphor jelen nem létet
kimondanón.

Ha szabad phosphort nem mutathatunk ki, akkor phosphorossavat keresünk akként, hogy a párlásnál
visszamaradó tömeget egy könnyefejlesztőbe tesszük, a
fejlődő könnyet előbb tömény kaliumhydroxydoldattal
átitatott habködarabokkal töltött U alakú csőben meg-
tisztítjuk és innen légenysavas ezüst közönyös oldalába
vezetjük, igen lassu áramban, de hosszu idön (6—8
órán) át. Phosphorossav jelenlétében ez a fejlődő könny
által vízre és phosphorkönnyre bontatlós szét, mely
utóbbi a könnyvel együtt elillan s a légenysavas ezüst-
oldatban fekete, phosphorezüsből álló csapadékot képez.

De mert ily csapadék képződését nem csak phos-
phorkönny, hanem más szerves illő anyagok, vagy a
kénhydrogen is előidézheti, ennek fogya ezen csapadék
tovább vízgálandó; ezért azt hígított légenysavval és
vizzel jól kimosott szürén összegyűjtjük, vizsel jól ki-
mossuk és könnyefejlesztő készülékbe tesszük. Ezen
könnyefejlesztő készülék a következőleg állítható, össze
a célnak legjobban megfelelőleg: Veszünk egy nagyobb
két nyaku Woulf üveget, vagy egy bővebb nyílású üve-
get kétszer átfurt és igen jól járó dugóval; a nyílások
egyikére dugasz és oly üvegeső segélyével, mely az alsó
üvegnek egész fenekeig ér, míg a felsőben mindenjárt a
dugónál végződik, oly üveget alkalmazunk felfordított
helyzetben, melynek feneke le van pattanva, és melynek
ürfogata legalább felét teszi ki az alsó üveg ürfogatának,
— míg a másik nyílásba derékszögben meghajtott gáz-
vezető csövet alkalmazunk s ezt tömény kaliumhydroxyd-
oldattal átitatott habködarabokkal megtölthetjük U alakú

csővel összekötvén, ezen utóbbihoz egy teljes derékszögben meghajtott oly gázvezető csövet alkalmazunk; melynek felső végébe egy kis platin csőveces van forrasztva, hogy így az itt kiáramló és meggyűjtött könny az üveget fel ne hevthesse egészen az elpárolgásig, vagyis hogy a könnytláng színtelen maradjon. Most az alsó üvegre teljesen tüzet horgany darabkákat teszünk, a készüléket légmentesen elzárjuk, a felső, lepattantott fenekü üvegen át (mely ilyformán tölesést képezi) *teljesen tiszta* hígított kénsvárat öntünk a készülékbe, s hagyjuk a könnyent egy ideig fejlődni. Ha gondoljuk, hogy az egész készülék meg van töltve könnyennel, az U alakú cső és a könny előgerjesére szolgáló cső összekötöttsével alkalmazott csavaros szorító csapot, elzárjuk, a lepattantott fenekü és így tölesdrül szolgáló üvegre teszszük a fentemlített csapadékot és megnyitván a csavaros szorítócsapot, ügyelünk, hogy az alsó üvegre felfolyó kénsvárt minden csapadékot levígyen magával. Meggyűjtve ekkor az égető cső végén kiáramló könnyöt, ha a csapadék phosphoroszt volt, úgy csakhamar a különben színtelen könnytláng közepében egy zöld mag lesz látható, mely még jobban eltűnik, ha a lángot fehér porcellán lappal lenyomjuk, a minden az szép smaragdzöldnek látszik.

A phosphorossav illetén kímutatásánál különösen ügyelni kell arra, hogy a könnyfejlesztéshez használt horgany és kénsvárt tökéletesen tiszta legyen. Erről meggyőződési szerzéndő, a horgany és kénsvárból, melyet a kímélezéshez használni akarunk — könnyet fejlesztünk, ezt tömény kaliumhydroxyd-oldattal átitatott habködárbokkal megtöltött U alakú csőben megtisztítva, hosszabb időn (3—4 órán) át tiszta légenysavas ezüst-oldatába vezetjük, és ha ezen idő alatt sem képződött az ezüstoldatban fekete, — phosphor ezüstből álló csapadék, használhatjuk az illető anyagokat a phosphor kímutasításához.

ArSEN és a többi fémmérgek

Az arsen kímutatásánál követendő eljárással minden más fémmérgek kímutatását nemesak egybekapcsolhatjuk, hanem az mintegy szoros összefüggésben áll vele és nem kell egyebet tenni, mint az arsen megtisztításánál különböző alkalmakkor nyert csapadékot felre tenni, hogy a munkálát végen ezeket a többi fémmérgekre megvizsgálhassuk.

Míg az előbbi két méreg kímutatásánál övakodunk kell a megvizsgalandó tömeget a szerves anyagok eltronása révénből elenyű anyagokkal, (leginkább szabad chlorról) összehozni; addig minden más szervetlen méreg keresésénél első teendő a szerves anyagok eltronosítása. Ezen célból a megvizsgalandó tömeget — vagy annak egy részét — amely 1,12 fajsulyu ($24\frac{1}{2}$ -os) sóval elégítjük, hogy az a tömegben foglalt szilárd alkatrészekkel körülbelül egyenlő súlyu, de a folyadék egy harmadánál semmi esetre több ne legyen; azután vízfürdőn melegenje apró (2 grammnyi) részletekben 4—5 percenél rölközösként chlorsavas kaliumot adunk hozzá mindenföldig, míg a tömeg hig-folyó és teljesen színtelen lesz.) Az így nyert folyadékot szűrlézzük, a szűrlét vizsel jól kimossuk, és a netánban visszamaradó csapadékot I-el jelezve, — a szűrlével együtt elteszünk, mert ez tartalmazhatja a többi fémmérgek közül az ezüstöt és az olom nagyobb részét.

Az ítécségegett folyadék — ha nagy térfogattal birna — tömenyítjük, és ha sok chlorsavas kaliumot használtunk, a további kezelés előtt jól hagyjuk hűlni, hogy a chlorsavas kaliumból képződött chlorokalium kitjegezedhessen. — A folyadékot ezután, ha szükséges volna — mégszűrlézzük, ha pedig egészen tiszta, akkor

) Ha a megvizsgalandó anyagban nincsenek szilárd alkatrészek, a mikor tehát ezek szétroncsolására nem szükséges nagyobb mennyiségi chlort fejleszteni, hanem csak a folyadékot kell elszíntelenítünk, ezt sósav és légenysavval való főzés által is eszközölhetjük.

egyszerűen a mint van, egy lombíkban vizfürdön 70 C°-ra felmelegítjük és 10—12 órán át lassú áramban tisztán megmosott kénhydrogengázi vezetünk bele. — Ezután a gázvezető csöre netalan rátapadt csapadékot egy pár csepp ammoniumhydroxyddal és néhány csepp vizzel lemossek, az így nyert folyadékot sósavval közönyösisítjük és a többihez keverve az edényt — melyben a megvizsgáláンド anyag van — a belehulló portló örvándó papírossal lazán besödítjük és közönséges hőmérséknel állani hagyjuk mindaddig, míg a kénhydrogen-szag teljesen el nem távozott.

Ha a folyadéknak kénhydrogen szagát már nem érezzük, az egészet megszűrlezzük, a szürletet A-val jelezve ammoniumhydroxyddal és kevés kénammoniummal elegyítve sérítettsük, mert ebben foglaltathatik a horgany. A csapadékot vizzel jól kimosva a szűrlével együtt^{*)} megszárítjuk, azután tömény sósavval megnedvesítve, vizfürdön egy kis porcellán csészébe bepároljuk, majd tömény kénasaval öntjük le és előbb vizfürdön, később pedig homokfürdön egész 150 C°-ra felhevítjük, hogy minden netalan jelenlevő szerves anyag teljesen elégjen. Ha ezen műtéténél nem nyernének szép hamut, a tömeghez néhány darabka szürlepapiert és néhány csepp kénasavat adva, azt újra hevitjük, hogy egészen tiszta szénmentes hamut nyerjünk. Az így nyert port higított sósavval gyenge melegnél vizfürdön hosszabb ideig pállítjuk és szűrlezük. A szűrlén netalan visszamaradó csapadékot sósavas vizzel kimosuk, II-vel jelöljük és elteszük, mert ez tartalmazhat még ólmot, továbbá itt van a higany és réz, és lehet benne ón és antimón is. Az átespegegett folyadékba pedig a nélküli, hogy azt felmelegenék. 10—12 órán át jól megmosott kénhydrogen gázi vezetünk, az edényt papírossal besödve állani hagyjuk, míg a kénhydrogenszag el nem tünt, azután a csapadékot szűrlén üsszegyűjtve jól kimosuk, kevés ammoniumhydroxyddal és sárga kén-ammoniummal gyenge hőnél 1—2 órán át pállítjuk és

ismét szűrlezzük. A szűrlén netalan visszamaradt csapadék jól kimosva és III-al jelezve, elteendő, mert ez ólmot, rezet és még higanyt is tartalmazhat. A folyadék pedig vizfürdőn bepároltatván, a maradék tisztta, chlorimentes, tömény légenysavval ismételve megnedvesítették és beszárítatták, míg végre a légenysavat majdnem teljesen elűzvén, apró részletekben addig adunk hozzá tisztta szénasavas natrium-adatot, míg a folyadékban ez lesz tütnyomó. Most egy oly keverékből, mely egy súlyrész szénasavas natriumból és 2 súlyrész légenysavas natriumból áll, annyit adunk hozzá, hogy az 8—10-szer annyi legyen mint azon sótömeg, mely jelenleg kezelésünk alatt van, s az egészet vizfürdön jól beszárítva, utóbb nyílt tütön megömlesztjük s a megömlött tömeget ki hagyjuk hűlni. Kihüls után az egészet forró vizrel kilugozzuk, szűrlezük és egyenlő térfogat alkohol és víz elegyével jól kimosuk. Az átespegegett folyadékot higított kénasaval — igen vigyázva, hogy ki ne pezsegjen — erősen megsavanyíjuk, vizfürdön bepárolják és végül homokfürdön gyengén hevitjük mindaddig, míg kénasav-gözök kezdenek elhinni. Kihüls után vizzel higítjuk és vizfürdőben 70 C°-ra felmelegítve 10—12 órán át tisztta kénhydrogen gázi vezetünk bele. Ha volt jelen arsen, akkor ez itt mint tisztta arsenkéneg sárga csapadék alakjában fog kiválni, melyet a rátapadó kéntől az által szabadítunk meg, hogy szűrlén összegyűjtve vizzel kimosuk, aztán a szürlet átyukkasztva a csapadékot egy kis porcellán csészébe mossuk át s a, vizet róla leöntve szénkéneggel ismételve kezeljük, végül pedig gyenge hőnél megszikkasztjuk.

Ezen arsenkénégből kell már most az arsenra jellemző fémtükröt előállítanunk, még pedig akként, hogy az a minden elővigyázat mellett is netalan elellevő antimón által adandó tükkörrel összetéveszthető ne legyen. E célból a szénasav légkörben, szénasavas natrium és cyanálium keverékkel történő szintést használjuk, mikor is csupán az arsen szintetikus akként, hogy fémtükröt ad. Az erre szolgáló szénasavfejlesztő készülék teljesen hasonló szerkezetet bír, mint a műkönny-

^{*)} Mindig svéd szürlepapiroso használjandó.

fejlesztő készüléket a phosphorossav kímutatásánál fejtünk; csakhogy itt a szénsav fejlesztésre természetesen egész üszte fehér márványt és arseenmentes higított sósavat használunk; a fejlődő szénsavat pedig egy tömény kénsavat tartalmazó mosóüvegben megmossuk, egyszerűen minden ezzel meg is száritván azt. Igy vezetjük azután egy kemény kalüveg csőbe, olyanba, mint a minős a Marsch-féle készüléknél használtatik, és a melyiknek egyik vége vékonyra van kilízva. Ott hol a szénsav fejlesztő készülék a mosóüveggel van összekötve, egy csavarral szabályozható szorítócsapot alkalmazunk. Ha készüléknk össze van állítva és mindenütt elzárva 3 rész száritott szénsavas natrium és egy rész cyanáliumból álló s jól kiszáritott keverékből 12-szer annyit veszünk, mint a rendelkezésünkre álló arsenkéneg, azt ezeket összeegyeztve kis darabka valú alakra összehajtott kártyapírra tesszük, a kali üvegesrőbe annak közepén tal budugjuk, és a csővet hosszengelyre körül félleg megfordítjuk, ezáltal a keveréket akként sikerült a csőbe bevenni, hogy az szét nem szóródjon. Most a kártyapírra vigyázva kiveszük, és a kali üvegesrőt is a szénsavfejlesztő készülékben a mosó üveg után léghatlanul megerősítve, lassú áramban szénsavat vezetünk az egész készüléken át. A szénsav lassú fejlődése közben a kaliumüvegesrőt egész hosszában igen gyengén melegítjük, hogy teljesen kiszáradjon; azután a szénsavirámot még jobban meglassítva (ugy hogy az egyes buborékok csak minتهن másodpercenyi időközökben fejlődjenekek) a kaliumüveg csőben foglalt tömeget a csönek kihuzott vége felé cső részen felhevítjük egész az izzásig és csak ha már itt izzásba jött, haladunk előre a hevítéssel, miközben ügyelünk, hogy a már izzó tömeg folyton izzó maradjon. Ekként az összes arseenkénóból kiüzzük az arsen, mely a kaliumüvegesrőn azon részben gyűl össze, hol annak megszűkülete kezdődik és itt szép fémtükör fog adni. Ha az arsen kiürzése bevégeződött, a szénsav fejlesztést beszüntetjük, a színítő tömeget kiöntjük, a kali üvegcso megszűkülett nyílását beforrasztjuk és a csönek gyenge melegítése által az összes arsenet annak vékonyabb részébe üzzük, hol még akkor is szép fémtükör fogunk kapni, ha a színítés alá vett arseenkéneg egy milligramm-nál kevesebbet tett ki.

Itt eljárásmál különösen vigyázni kell, hogy mielőtt az arseenkéneg tartalmú tömeget hevíteni kezdenénk, az egész készülék telje legyen szénsavval; különben a netalan jelenlevő antimonkéneg is szinittetik és fémtüköröt ad. Továbbá, hogy a kaliumüveg cső — melyben a színítést eszközöljük — legalább 30 centimeter hosszu legyen, nehogy a tömeg hevítésénél az egész ugy fel melegedéjük, hogy a színített arsen a cső kilízott végén át nagyobbrészt elillanjon.

Az itt leírt módszerrel minden — a cikk elején említett féminéreg feloldethető, és itt azon eset van felére, mintha tényleg jelen is lennének. Ha azonban péld. *szitát* és nagyobb mennyiségek *atom* nincs, akkor a tömeg elenyítése után történő szürlezésnél nem kapunk maradékot, vagy ha igen, hat olyat, melyet külseje után rögtön felismérhetünk, hogy nem fémiől származik, silyenkor I-el jelzett eszpadékunk nem lesz. Épen így marad el a II-vel jelzett eszpadék, ha a *higany*, *rét*, *ón*, *antimon* és *atom* nagyobb mennyiségei hiányzanak; ugy szintén elmarad a III-al jelzett eszpadék, ha az *atom* és *higany* nyomai s a *réz* nagyobb mennyisége nincs jelen. Ha *higany* sem volt a meglézgálando anyagban, akkor az A-val jelzett folyadékban a *kénammoniumtól* nem származik oly eszpadék, melyből az kímutatható lenne.

Feltéve azonban, hogy a fentjelzett eszpadékok közül valamielyik előllanva, vagy az A-val jelzett folyadékból nyernék ilyent kénammoniummal, azok meglézgálása a következőleg történik.

Az I-el jelzett eszpadékok, mely chloreüst, chloridom, vagy kénsavas ólmot tartalmazhat, a szűrlelvet együtt egy kis por ellen csiszellen megszemesítjük és apró részletekben egy kevés légenysavas ammoniumot adunk hozzá hevítés közben; kihagyjuk hűlni, légenysavas ammonium tömény oldatával jól megmedvesítjük,

vizfondón keprődik és homokkörön hagyjuk, míg a félös ammoniumosok elhanytak. Ez által a száradékot vizszámarafej szén részéket tökéletesen elégítén, a visszamaradt tömeget vizet kivonjuk, az oldatban részt egy kis Porcellán tételeben kiszárműlik. Kevés cyankationmal összolvazva szintűlik, kihálás után ismét kivonjuk vizet, így kiromosuk, és az így nyert fémvet maradványt hagyásval felmelegítjük. A nyera lezenysszavas oldatot vizet higítva, néhány eszpp. sósvával elegrövítjük;

Csapadék nem közelíthet, ezüst és alum nincs jelen:

Csapadék közelíthet: A csapadékot tartalmazó forrádból a csapadékkel együtt két részre osztjuk.

Egyik részlehet ammonium-hydroxydot adunk; ha a csapadék *elhanytva*, *szárazt* volt jelen;

a csapadék *nem közelíthet el*; *azom* jelentére mutat. Azon esetben, ha a csapadék nem oldódik ammoniumhydroxytanban, hogy minős-e ilyen ezüst is az oldom mellett, ugy tulajuk meg, ha a csapadékot ammoniumhydroxydát fejörve, azt szarazkezűs k az ücsapadék hagyásával tükröljük. Ezüst jelentében ekkor egy fehér tűrős csapadékot kell tölteni.

Hogy egyszer bizonyosak legyünk, miszerint az ammoniumhydroxydban nem oldódó csapadék valóján önműi szármatott, a csapadék egy részét sok vizet kertervez felmelegítjük. Ha valóban flómchlór volt, akkor az a meleg vizben feloldódik, de 1–2 eszpp. hígított kénsav hozzáadása által ismét kíválhat.

A II-rel fizetett csapadékot, mely az *azom, hígított, rész, ön és antimoni* képnyugtatóit tartalmazza, hosszabb ideig körülözve melegítjük, és szármatott, a szűrőt — előbb savatlanult, azután tiszta meleg vizet — jól kimossák, a mosószerek a szűrőhez elégítjük s az egészre 1–2 órán át jól megmosott kenyhdrogen gát vezetnek. Azután általi hagyjuk, míg a kenyhdrogen szűr el nem tűrőtt es a képnyugtató csapadékot szűrőn összegyűjtve súrga kénammoniummal enyhé me-

leg helyen paróra át pállítjuk. Ha a pállítás után csapadék a kénammoniumban, — *azom, hígított és nincs jelen:*

a) *tejfejren fölhüvelyel:* — *azom, hígított és nincs jelen;*

b) *öpen nincs oldatot,* mi ugy tudunk meg, hogy a tesszit fönyedék egy kis részéhez 1–2 eszpp. sósvárat adva ez attól csak fehér — tiszta kerülli által — és a csapadék támad — *én és antimoni* hagyaznak;

c) végre *ha részben oldatot fel* kénammoniumban, részben pedig oldatban maradt, minden fentebbi lített nem jelen lehet.

Ezú esetben, ha it. b. a csapadék *teljesen* feloldott kénammoniumban, a folyadékhoz sósvárat adunk, ha *citrom-díga* csapadék szármatott, az *én* vagy esetként az *új* kenyhdrogennel való kezeléssel teljesen ki nézhető *arsenit*, míg a *karbonsavas* csapadék *antimoni* *az* szármatottat. A sósvárt alkálit oldékonyt nyert csapadék részbenek vizsgálati szempontjából számtalan összegyűjtője van, kimossatik és egy kis részére porcellán felől melegítik. Ha a melegítés teljesen elhanyt, akkor az *orsz. volt*: ha azonban csak részben teljesen el, akkor az összes csapadék kiszárműlik, olvahetőkkel elgyűjthetők, melyeket rész szármatott, műanyagban, és egy része lezenysszavas nátriumból áll. — és apró részletekben egy oly kis porcellán részéhez hasz bele dohány, melyben már előre kivágtuk a lezenysszavas nátriumot a megomság bevételent, ekkor az egészet összehúzzák. Ha a tönkre hárított rész higít, viken feloldik, és szármatott, a szűrben terjedt részről terjedt a rész, az alkohol elegrével kimossatva a szűrrel valamint a szűrön maradt oldatban részben a körülözésig hagyjuk el.

A szűröt lezenysszavas jól megmosatniük kell részre osztva azt, az gyakrabban lezenysszavas részre keverjük. Ha a műveletben használt nátriumszín nem voltak egyszer tisztaik, akkor a lezenysszavas elszárműlik, vagy a kevés chlorinest jog kívánt, a melytől

.....
A mosószivet nem keverjük össze a tömörítő szűrőtől.

folyadékot leszűrlézvén a szürlet fölbe vigyázva hígított ammonium-hydroxydot tűntünk. Ilyenkor — *arsen* jelenlétében — a két folyadék érintkező felületén egy vörösbarna arsensavas ezüstből álló gyűrű látható. Hogy valóban arsen-tól származik a kémhatás, annak belbizonyítására a másik részletéhez, ammoniumhydroxydot adva, majd kénsavas magnesium és chlorammonium oldatának elegyét, az üvegedény fát a üvegpálcival egy kissé megsőrözök. Egy idő mulva, különösen az üvegpálcával megsőrzött helyeken jegyez, fehér fúrsensavas ammonium-magnesiumból álló) csapadék fog lerakódni, mely ha nagyobb mennyiséggel volna, szürén összegyűjthető és ammoniumhydroxyd tartalmú vizsel kimosatván, valamely színtéstől műdszer segélyével arsenitkör előállítására használható.

A szürleti visszamaradt oldaltan rögz, mely az *antimon* fehér, por alakú antimonsavas natrium alakjában tartalmazhatja, platinészában kevés sósavval felmelegítettők s belé egy kis tiszta — glommentes — horgany darabkákat. Antimon jelenlétében az a platinum színeni állapotban mint fekete folt fog feltünni. Ha mincs platin edényünk, akkor porcellán csészében eszközölni a sósavval való főzést, a nyert oldatba egy darabka platinlemezei teszünk s ehhez érettük a horganydarabkát, a mikor a platinlemezén fog az antimont jellemző fekete folt feltünni. Hogy ezen folt valóban antimontól származott, annak belbizonyítására a folyadékóból — mielőn már a könenyeljöldés megszünt — kiveszük a még oldatlanul maradt horganydarabkát, a támadt csapadékot ismételte kiöszöök sósav tartalmú, végül tiszta meleg vizsel, a visszamaradt fekete folt nehnny csepp légenysavban feloldva, az oldatban az antimoni — nátriumszárga csapadék alakjában — kénhydrogennel ismét kímutathatjuk. Az antimonnak horganyval történt színtesné nyert folyadék egy kis részlete 8—10-szer akkora higanychlorid oldathoz adva, az elben előálló fehér — higanychlorür — csapadék *intra*-engel következténi.

Második részben, vagyis ha a csapadék kénammoniumban éppen nem oldódik, azt jól kimosva légeny-

sav nem nagy félőlegével kis porcellán csészében jól kiöszöök; szürlezzük, a szürlet jól kimossuk és ezt felre téve az átesegő folyadékot vízfürdőn bepároljuk, hogy, hogy a félőleges légenysav legnagyobb részét elűzzük, a maradékot két részre osztva, a kisebb részletéhez egy-két csepp hígított kénsavat adunk, fehér csapadék ólom jelenlétére mutat. Ha ólomt találtunk, akkor azt az egész ből (mindekit részlettől) hígított kénsavval melegítés közben kiválasztjuk, szürlezzük és a folyadékot ammoniumhydroxyddal túlfestve, kék színeződés réz jelenlétére mutat. Ha a kék színeződés kétséges, akkor ezen ammoniumhydroxydos oldatot jól bepároljuk, 1—2 csepp ecetsavat és nehnny csepp vizsel történt felhígítás után kevés ferrocyanium oldatot adunk hozzá. Ekkor réz jelenlétében barnavörös színeződés, vagy ha több van jelen — ugyanily színű csapadék áll elb. Ha ólomt nem találtunk az első részletben, akkor a második részletet — hígított kénsav hozzáadása nélkül — vizsgáljuk meg *rökre*.

A felre tett szürlet visszamaradt csapadékot, mely a higanyt tartalmazhatja és e mellett az ólomnak kénsavval való vegyületét, két részre osztjuk. Az egyik részletet kevés hígított sósavval felmelegítve nehnny darabka chlorsavas káliummal élénvíjük, a nyert tiszta oldatot vizsel hígítva bele egy fényes vörösfény lemezet állítunk s több órán át állni hagyjuk. A metálán jelenlevő higany fekete por alakjában a rézre fog ekkor lerakodni s ha a réznek ezen megfeketedett részét szürlepápirral megsőrözök, rajta a higany eredeti fényével fog feltünni. A csapadék másik részét pedig egy rész cyanakium és 3 rész száritott szénsavas natriumból álló keverék 10—12 részével megömlésztjük, a kihült tömeget vizsel kihúzzuk, szürlezzük a szürlet visszamaradt részt jól kimosva, nehnny csepp légenysavban feloldjuk és az így nyert oldatban az ólomt kevés hígított kénsav hozzáadása által mutatjuk ki.

Harmadik esetben, ha t. i. a kénhydrogennel nyert csapadék csak részben oldódik kénammoniumban, mikor részben oldatlanul marad, akkor az minden emlí-

lett fémel tartalmazhat, s az erre szolgáló eljárást a következő:

A lementős jelzett kénhydrgennel nyert eszpadékot sűrítve kénammoniumon egy kis részletével gyenge meleg hőben pálfítjuk 1-2 óra át. A pálfításnál nyert földszíket esak leontva, a visszamaradt eszpadékot ismétve pálfítjuk kénammoniummal 1-2 óra át, sűrítésekkel, a szűrítés által nyert folyadékot az első izben leöntettel elegrívják, befölle a feloldott *arsen*, *antimon* és *szír* vegyületeit sósvav hozzádasa által leválasztják és így nyer eszpadékot az első estében (késő előbb) leírt módszerrel az említett anyagokra megvizsgáljuk; még a kénammoniumban fel nem oldódott es a másodszori pallitus után alkalmazott szűrézésnél a szíren visszamaradt eszpadékot vizzel jól kimosva, a második cserben (késő előbb) leírt módon vizsgálják meg bignyára és rövre.

Az arseen tisztításával az ismételt kénhydrgennel eszközölt kevélsszázalék maradt, és kénammoniumban nem oldódó III-ai jelből eszpadék tartalmazhat önmot, hiszeni és réz. Ezek kimutatását előbbi úgytanácsolják követjük, mint a hely az előző pont második esetében el volt mondva, t. i., a létezésreval való tömítés, a mielőn az ööm és réz kloridjának, a medvek kihúzata higiéniai kényszerül, illetőleg ammoniumbikro-
szával vagy ferrocyanikámmal történik; míg a létezésreval nem oldódó réz-sosztával es chitosavas kénammoniumon belülféle a higiéniai részletekre választunk ki, vagy a kén savas ölösben levő ööm cyanikámmal szállított szénásvas natrium elegyevel történő összetevés-tüs. Vízzel való kihúzás a számitott fémek legensavasban történő feloldása után a nyeri oldatban higiéniai részvét mutatnak ki.

Hátra van még a nedlán jelentéve horgany kénmutatisa, mely azon földszíkeken foghatók, melyet nyerünk, a mielőn a vizsgálatban anyag oldattal először világítottuk le kénhydrgennel és színfoltot. Már már jelezve is volt, az akkor nyert szírellet ammoniummal roxypurpur közönyösséve, kénammoniummal elegrívjük, így

órai állás után eszpadékot nyerünk, mely vasként a phosphorsavas calcium és magnesium mellett még kén horganyt is tartalmazhatja. Ezben eszpadékot sűrítve egy kevés légegyesre hozzádasa mellett feloldjuk, szűrjük, a szűröt vízszinten melegítve befölle a fölöslegben berendezett sót val rövidek előzzük, nehány cseppvel higiéniai és ammoniumhydroxydval tüzelve állandó higiéniai. Ekkor a vas és a phosphorsavas vegyületeket és a készüléssel oldatban tisza kénhydrgogen bevezetés által kímutható.

Ezek vannak azon esetek, melyen a vagy ezenéhez csak annyi tüökös van nyújtva, hogy a kereshető anion phosphor-, Cyan-, tiszta arseen- vagy az arseen mellett más fémreng-e.

Ilyen az arseen jelentése is ki van zárva és a kereshető fém határozottan jelzve van, akkor az elhajtásnak sorakol egyszerűbb és következetleg körülönözheto. A sósav és chitosavas káliummal való elengedés minden szükséges, ugyaniszt a kénhydrgennel való kereshető fém határozottan jelzve van, akkor az a kereshető fém kezelt és leszűrített folyadékban kereshető az a kén, amit mellett mód szerint. — minden más fém a kénhydrgogen által leválasztik.

Csupán horgany jelentében a kénhydrgennel kezelt és leszűrített folyadékban kereshető az a kén, amit mellett mód szerint. — minden más fém a kénhydrgogen által leválasztik. Antimon, óm és arseen jelén nem lehetne a kénhydrgennel nyert eszpadék kénammoniummal nem pálfító, de ha ezek valamelyire keresteti, úgy a kénhydrgennel nyert eszpadék kénammoniumban feloldható, az oldatból sosztával kiválasztjuk és a támadt eszpadék számból hajlik meg, hogy vol-e a kereshető fém jelen; úgyvan.

A kénhydrgennel nyert eszpadék kénammoniummal mos oldatához sosztával adva, ha abban férhet, tisztítani kell, hogy a kénammoniumból kiválasztott kénból nem volt jelen mérgező fém, míg ha a eszpadék száma nem akkor igen. Még pedig az antimon eszpadéka maradéka

vörös, az arsen vagy az óncég sójának csapadéká citromsárga, az óncéles sópák pedig barna színű csapadék lesz.

Ha higany a keresendő fém, akkor a kénhydrogennel nyert csapadékot mindenjárt királyvizzel oldjuk fel, az oldatból a fölös sav egy részét vizfürdőn történő melegítés által elűzzük és a szürletből a higanyt egy fényes vörösréz lemez becselellítása által ez utóbbita mint fekete port leválasztjuk, s ha ezen fekete port szürle papírral dörzsöljük, előtünök a higany sémfénye.

Ha csak rezet kell keresnünk, a kénhydrogennel nyert csapadékot legénysavval főzzük ki, a fölös sav nagy részét vizfürdőn elpárollogtatjuk s a nyert oldathoz ammoniumhydroxydot adva, kék színeződés mutat a réz jelenlétére; vagy ha csak kis mennyiségben volna jelen a keresett fém, úgy, hogy a kék színeződés nem állana elő, akkor az ammoniumhydroxydos oldatot vizfürdőn töményítjük s egy pár csepp ecetsav s ferrocyanikum oldat hozzáadása által nyert barnavörös csapadék vagy ugyanilyi színeződés enged a réz jelenlétére következtetni.

Az ezüst és ólom azon maradékban mutatható ki, mely a szürlein visszamaradt akkor, mióta az elemzéndő anyagot sósav és chlorsavakkal elegyével elemeztük, és szürlézzük, még pedig azon módszerint, mint az arsen kímutatásánál nyert és I-el jelzett csapadék elemzésénél el lett mondva, t. i. a maradék legénysavas ammonium segélyével élégettetik, az ammoniumsók elütznek, a hamu cyanakkal összeámlásztak, vizivel kilúgoztatik s a maradék legénysavban feloldatván, ezen oldathoz sósavat adunk. Az ekkor nyert csapadék, ha aminoniomhydroxydban oldódik: ezüst, ha pedig ugyanebben nem oldódik: — ólomtól származott.

Hátra van még megemlíteni azon esetet, ha a vegyész semminemű tájkozást sem nyert a keresendő mérge mivoltát illetőleg s így neki minden — ezen után mutatásban felvett anyagkorá tekintettel kell lenni. Ilyenkor ha elég anyaggal rendelkezik — legelőszörbb a cyan egy külön részletből keresni, másik részletben a

phosphort és az ettől visszamaradt tömeget a többi fémekre megvizsgálni. Ha azonban oly kevés az anyag, hogy ez nem kivítható, akkor a cyanit és phosphort egyszerre keressük akként, hogy a phosphor világító képességének kímutatására szolgáló készüléket összeállítjuk, a tömeget kénsvával — és nem borkosavval — megsavanyítjuk és lepároljuk. A világítás a phosphor jelenlétére mutat; a páratlanban a cyanit keressük, mik a lombikban visszamaradó tömeget a többi fémrékre kell megvizsgálni. Ilyenkor azonban elkerülhetlen, hogy előbb egész határozottsággal meggyőződjünk a Ferrovagy Ferrideyansók jelen nem léteről, mert ezek különösen kénsva jelenlétében fejlesztenek cyanikönenyt.

Ha phosphort nem találtunk, annak első ellenyűlési terméchyét a phosphorossavat, ugyanazon részletből nem kereshetjük, mert a könnyefejlesztéshez használandó horgany ha mással nem, egy kis ólommal vagy ónnal lehet fertőzve a nélküli, hogy az az eljárástra hárányos lenne, de már ekkor a könnyefejlesztőből kivett tömegben ezeket megfogjuk találni, (nem is említve a horganyt) akár voltak azok jelen a vizsgálandó anyagban, akár nem. A phosphorossav kímutatása tehát minden körölmények között külön részletből kell hogy történjék.

Az itt közlöttek csak rövid vázlatát képezik azon eljárásoknak, melyek minden kövebb segédkönyiben feltalálhatók, és e mellett okvetlenül feltételeznek bizonyos jártasságot a vegyi elemzésben. Nem mondanak semmi újat, csak a már ismerteket csoportosítják akként, hogy világosabb áttekintést nyújtásak a követendő eljárásoknak s ezen okból hosszúk, hogy előforduló esetekben használható vezérlónál fognak szolgálni kartársaink részére, s így szerény véleményünk az, hogy nem épen hiábavaló munkát tettünk akkor, mióta a fentebbeket összeállítottuk.

A budapesti m. kir. tud. egyetemen az 1883/84.
tanévre nyert gyógyászok névsora.

Tóth Gyula, Erdélyi László, Bedekovich Géza,
Kopasz Lajos, Vashegyi János, Dévay Sándor, Balazsovich Sándor, Vidinszky László, Oheim Gyula, Krebezs László, Szendres István, Görgey Gyula, Geduly Géza, Klujber János, Jantyik István, Kulesár Károly, Bőszörményi Zoltán, Minich Ede, Gyomlay László, Zacsovits Róbert, Cseresnyés Antal, Radanovits Dániel, Reimholz Lipót, Gallé Andor, Stössl Jakab, Réthy Béla, Temesváry József, Bärtl Gyula, Berthán Gyula, Bartovits István, Bodvay Lajos, Cornides Károly, Csics Imre, Egész Lőrinc, Edelstein Aladár, Gerber Odón, Hirsch Jenő, Hazslinszky István, Hartman Henrik, Kis Ferenc, Knoblauch Miksa, Kolbenbayer László, Koschokar Panteleon, Kovács L. Mihály, Mandák Gy., Sándor, Majer István, Lefévre Elemér, Madárasz Ernő, Pecold Károly, Pongrác Béla, Pálmai József, Rokszin János, Radanovits Kozma, Szendy János, Szabó Kálmán, Szuszán Endre, Szabady János, Schulek Béla, Tabakovics Iván, Tóth Gábor, Vályi Géza, Veress Vilmos, Thury Dénes, Csathó Gábor, Weisz János, Burda Károly, Czigányi Béla, Farkas Sándor, Frankó Andor, Gabel József, Kostenszky Kálmán, Kovács Lajos, Nagy István, Tholdt István, Réczsey Zoltán, Sárga Gergely, Nendvich Dezső, Sippelius Károly, Weinberger Sándor, Wicha István, Kellner Gyöző,
Tscheppen Dezső.